בשבע

יום חמישי, ט' באב תשפ"ו, 23.7.2026 | פרשת ואתחנן | גיליון מס' 1205

זמני הדלקת נרות
פרשת ואתחנן

	כניסת שבת	מוצאי שבת
י-ם	19:06	20:16
ת"א	19:24	20:24
חיפה	19:25	20:25
ב"ש	19:23	20:22

www.be7.co.il

חולמים להיות
רופאים מזן חדש?

פרטים בעמ' 7

אין תחתית: העילות שממציאה היועצת המשפטית לצורך פיטורי השר בן גביר גלשו למחוזות הקונספירציה
← **יוני רוטנברג**

"ידעתי שאם אדבר על מחיר העסקה אעבור דמוניזציה, אבל הבנתי שבלי זה המדינה תיכנע לחמאס": השרה אורית סטרוק בראיון סיכום קדנציה
← **יוסף ארנפלד**

כשהיא מתקשה להתבסס מעל אחוז החסימה, מפלגת הנדל"טרופר לא מוצאת את הדרך למשוך אליה את הקהל הימני שמתנגד לנתניהו ← **אסף משניות**

המתנחלת ששיקמה את קיבוצי העוטף: צורית ירחי, שגורשה מנצרים, הצליחה לשבור מחיצות עם השכנים בחבל אשכול
← **אוריה שילת, אתנחתא**

בלילה שבו נשרף לי הבית, הבנתי למה האבלות נמשכת עד למחרת תשעה באב
← **הרב ליאור אנגלמן, אתנחתא**

וּבָאֵשׁ אַתָּה עָתִיד לִבְנוֹתָהּ

ענן העשן הסמיך שכיסה את חוות גלעד בשבת התפזר, והתגלה נזק נורא של בתים שנמחקו ושל עשרות מיליוני שקלים שירדו לטמיון. ועם זאת, התושבים - שידעו אסונות והתנכלויות לאורך הדרך - מתעקשים לקום ולבנות מחדש את היישוב, כשעם ישראל מתגייס בהמוניו לסייע להם **חגית רוזנבאום**

צילום: חיים גולדברג, פלאש 90

נחלה
תנועה להתיישבות

צועדים ושותפים יקרים!

זכינו.

21 שנה לאחר הגירוש, למעלה מ- 15,000 איש הגיעו ל"צעדת האלפים לעזה" מתוך הבנה ברורה: חוזרים להתיישב בחבל עזה!

החותמת של התוחמת כבר מונחת על הדף!

רבנים, שרים, חברי קבינט וח"כים קראו בקול ברור: **התיישבות בתוחמת הצפונית - עוד לפני הבחירות!**

בשבוע של זכירת החורבן, אנו מחזירים אהבה לחבל הארץ האהוב ובקרוב כל מי שגורש יוכל לחזור לביתו.

זכינו להביע את קול הדורות כפי שהיה בהקמת פתח תקווה, ביריה וסבסטיה, וכמו באביתר ובחומש. למרות מי שניסו לעצור, צעדנו בנחישות, עקפנו מחסומים ואלפים הגיעו לגדר בסמוך לאלי סיני.

אנו קוראים לראש הממשלה: **יש לך את הזכות והחובה לקבל את ההחלטה ההיסטורית לחדש את ההתיישבות בתוחמת הצפונית.**

זה יכול לקרות היום! "ושבו בנים לגבולם"

בס"ד

מכירה וקנייה של רכבים חדשים ויד שניה מכל הסוגים
בשיתוף פעולה עם כל חברות הרכבים הגדולות בארץ

ליווי אישי והכוונה • מינימום מחיר, מקסימום שירות

תנאי מימון נוחים • אפשרות עד 100% מימון • טרייד אין לכל הרכבים • קילומטראז' נמוך
כל הרכבים שמורים ומטופלים • חיסכון לצרכן ומחירים מיוחדים • רכישות רכבים

חדש! ביטוח במקום במחירים הזולים בארץ!!!

יונדאי אקסנט 2021,
יד 01, 98,000 ק"מ,
טסט 7/27,
60,000 ש"ח

מיצובישי אאוטלנדר 2023,
יד ראשונה, אינסטייל,
7 מקומות,
60,000 ק"מ,
139,000 ₪

טויוטה CHR היבריד 2023,
יד 1 פרטי, דגם CHIC,
טסט 6/27,
27,000 ק"מ!!!

מיצובישי אאוטלנדר 2018,
99,000 ק"מ,
7 מקומות,
79,000 ₪.

סוזוקי קרוס אובר 2015,
יד 03 פרטי,
127,000 ק"מ,
35,000 ₪.

סובארו פורסטר 2023,
יד ראשונה, 81,000 ק"מ,
טסט 8/27,
125,000 ש"ח (4/4).

יונדאי i10 , 2018,
יד 01, 69,000 ק"מ,
אוטומט מנוע 1.25,
42,000 ₪

מאזדה CX30 , 2024,
יד 01 (נקנה מ- 0 קילומטר)
24,000 ק"מ, טסט לשנה,
119,000 ₪
(מחירון 127,000 ₪)

טויוטה קורולה 2023,
היבריד, 55,000 ק"מ,
109,000 ₪

סוזוקי קרוס אובר 2020,
יד 01 פרטי,
טסט 6/27, 78,000 ק"מ,
79,000 ₪

ע.נ.ח

צביקה טבת 052-2557776 יאס אישי ואדיב

עוד יוזמה של הפועלים

פועלים ג'וניור

מהיום, הילדים מנהלים את הכסף כמו גדולים

עם פועלים ג'וניור הילדים קונים עם כרטיס משלהם,
רואים את ההוצאות, חוסכים, לומדים על כסף ומקבלים הטבות שוות
וההורים איתם בכל צעד, ישירות מהחשבון שלהם.

לא רק פועלים, **יוזמים.** בנק הפועלים

הפעילות כפופה להסכמת ההורה ולתנאי השירות כמפורט באתר הבנק.

GITAMBBDO

המכללה האקדמית
הרצוג
מייסודן של מכללות ליפשיץ והרצוג
אלון שבות ▪ ירושלים ▪ מגדל עוז

חינוך
מה בטבע שלי

המכללה האקדמית הרצוג מובילה את הדור הבא של מערכת החינוך בישראל
באמצעות מגוון חוגים לתואר ראשון ושני, תוכניות לימוד עשירות,
טכנולוגיות למידה מתקדמות וסגל מרצים מהשורה הראשונה

תעודות מקצועיות
אפשרות לתעודות
יישומיות בנוסף לתואר

תוכניות מצטיינים
תוכנית המקנה תואר
בשלוש שנים, ובחינם

מערך הסעות
להגיע ללימודים באמצעות
מערך הסעות בפריסה ארצית

מערך מלגות
שנה ראשונה חינם
ומלגות ייחודיות לזכאים

חינוך מיוחד | לשון | אנגלית | אזרחות | תושב"ע | מתמטיקה | מדעי המחשב | מדעי הטבע
היסטוריה | לימודי א"י | תקשורת | תנ"ך | מחשבת ישראל | ספרות - אפשרות לשלב עם לימודי משחק

תואר ראשון B.Ed. והסבת אקדמאים להוראה

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

Brilliant&co.

לכל השאר יש תדיראן

MY TADIRAN

אפליקציה עם שעון שבת מובנה

שליטה מלאה בשבת וחג

- זמני שבת מובנים לפי אזור מגורים
- הפעלה, כיבוי והגדרת מעלות מראש לפי מזג האוויר הצפוי

חיסכון ונוחות בימי חול

- הפעלה וכיבוי מרחוק
- כיבוי אוטומטי בהתרחקות מהבית
- שירות טכנאי ישירות מהאפליקציה

להורדה

TADIRAN

בא לכם קיץ לא רגיל?

יאללה גליל

פסטיבל הקיץ הצפוני

4-20 באוגוסט 2026

הגליל קורא לכם לעלות צפונה לחגיגה של תרבות, תיירות והמון חוויות.
בואו ליהנות בפסטיבל שיתפרס על פני 15 מוקדים שונים בכל רחבי הגליל!

הופעות שוות

- אברהם טל • מוש בן ארי המופע המשותף
- אביב גפן | אושר כהן
- בן אל תבורי | גלי עטרי
- הפרוייקט של רביבו | טיפקס
- יהורם גאון | נועם בתן
- סקאזי | עדן בן זקן
- עדן חסון | רמי קלינשטיין
- שרית חדד | ועוד...

* הרשימה לפי סדר א'-ב'

פעילויות ואטרקציות לכל המשפחה

ללא תשלום

מבוך לייזר • מתחם לגו ענק
מתנפחים • ממלכת קריסטלים
סדנאות יצירה • מסיבות
ירידי יין ואומנות • פסטיבל
מדע וים • במות ילדים עם
יובל המבולבל • מיכל הקטנה
מני ממטרה • קוגמלן
מיקי מנישמיקי • ועוד...

כרטיסים חינם להופעות למזמינים לינה בבתי מלון בגליל

להופעות בפארק הזהב - קריית שמונה

רשימת בתי המלון המלאה באתר "יאללה גליל"

לרכישת כרטיסים היכנסו לאתר "יאללה גליל"

משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי

הרשות לפיתוח הגליל

מכון
טכנולוגי חולון
Holon Institute
of Technology

More than 50 YEARS of Academic Excellence

האקדמיה של התעשייה

חולמים להיות
רופאים מזן חדש?

מסלול קדם רפואה (PRE-MED)

תואר ראשון B.Sc. בטכנולוגיות דיגיטליות ברפואה

מפגש פתוח ב-ZOOM

יום שלישי 4.8.26 • 17:00

אחרי 30 שנה
המשרד לביטחון לאומי מוביל
רפורמת ענק ברישוי כלי ירייה

להיות האדם הנכון בזמן הנכון

מצטיידים בנשק אישי, ובמקרה חירום תוכלו להגן על עצמכם ועל הסביבה.
המשרד לביטחון לאומי מוביל רפורמת ענק ברישוי כלי ירייה ומזמין גם אתכם לבדיקת זכאות לקבלת רישיון לנשיאת כלי ירייה פרטי, בליווי מקצועי ובהתאמה אישית.

לפרטים ולהגשת בקשה חפשו: אגף רישוי ופיקוח כלי ירייה במשרד לביטחון לאומי או התקשרו 8657*

המשרד
לביטחון לאומי

הציונות הדתית

בראשות בצלאל סמוטריץ'

עו"ד צביקה וישנגרד

סגן ראש עיריית פתח תקווה

נשוי + 3

- בוגר ישיבת ההסדר בשילה
- שירות צבאי - גדוד 12 גולני
- מפקד כיתת כוננות במשטרת פ"ת בדרגת פקד
- תואר ראשון במשפטים ושני במדיניות ציבורית
- חבר מועצת העיר פ"ת - קדנציה שנייה
- בבחירות 2022 עמדתי כראש מטה הבחירות בפ"ת ובעבודה משותפת קיבלנו מעל ל-**18,000** מצביעים
- בבחירות מוניציפאליות 2023 הובלתי לרשימה מאוחדת עם הבית היהודי ושמרנו על כוחנו במועצת העיר

למה וישנגרד?

- ייצוג הדתי לאומי בגוש דן
- מתן מענה למצביעי הציונות הדתית במרכז הארץ
  מועצות דתיות, רבני ערים ושכונות, גרעינים תורניים בערי מרכז הארץ
- תקצוב פעילות ומתן כלים לצעירי המגזר בגילאי 22-35, פו"פ, דתל"שים

חבר/ת מרכז מפלגת הציונות הדתית
אודה על קבלת תמיכתך ביום ראשון הקרוב

054-5329218

ללמוד **אחרת** יהדות ותרבות

» מכללת הרצוג מזמינה אתכם להצטרף לתוכניות לימוד ביהדות ולסדרות תרבות יהודית בקמפוס היכל שלמה בירושלים או באופן מקוון

בוקר לימוד היברידי לגברים ונשים

בתנ"ך ובמחשבת ישראל

ימי שני » 14:15–09:30 » 30 ימי לימוד

פתיחת לימודים: ח' בחשוון תשפ"ז | 19.10.26

סיום הלימודים: ט"ז בסיון תשפ"ז | 21.06.27

» תוכנית שבועית **מודולרית** המאפשרת הרכבת מערכת לימודים בהתאמה אישית

» לימוד **היברידי**: השתתפות פרונטלית, צפייה בזום או צפייה בהקלטות (ניתן לבחירה מידי שבוע, ללא צורך בעידכון)

	ד"ר יושי פרג'ון	הרב אמנון בזק	הרב אלחנן ניר
שעה ראשונה 10:30-09:30	אחים ויריבים- עיון בסיפורי יעקב ובניו בספר בראשית	"שני נביאים - שתי דרכים": עיון בפרקי אליהו ואלישע	"אורות הקודש" - היצירה העמוקה והמקיפה של הרב קוק
שעה שניה 11:45-10:45	הרב אלחנן סמט עיונים חדשים בפרשות השבוע	הרב ד"ר דוד סבתו 'ולאום מלאום יאמץ': חכמים לנוכח האימפריה הרומית במדרש 'בראשית רבה'	הרב אמנון בזק בדרך למלך: קריאה ספרותית בספר שופטים
שעה שלישית 13:00-12:00	הרב אלחנן סמט אחרית ימי דוד ומלכות שלמה - סופו של ספר שמואל וראשיתו של מלכים	הרבנית ד"ר חנה הנדלר מפרשת השבוע למדרש ולחסידות	הרב ד"ר בני לאו רב אשי ותלמידיו - דור אחרון לאמוראי בבל
שעה רביעית 14:15-13:15	הרב אלקנה שרלו עת מלחמה ועת שלום - יהושע הלוחם וישעיהו המנחם	פרופ' הרב יהודה ברנדס גישות מתנגשות: קריאת עומק באגדה	הרב ד"ר בני לאו משבטים לאומה: ספר שמואל א'

סרקו את הברקוד
או היכנסו לאתר

פתוח לגברים ונשים

כל השיעורים המתקיימים לקהל הרחב באופן מקוון או היברידי יוקלטו ויהיו זמינים ללומדים בקורס באמצעות אתר הקורסים שלנו לצפייה בזמנם החופשי וללא הגבלת זמן » **הנחת רישום מוקדם עד ה־15.09**

להרשמה: 02-5889019 » אל תפספסו את חבילות הקורסים המשתלמות

במיוחד לכבודכם - אפשרות לרכוש חבילות רוחביות **במחירים מפתיעים** (לפי שעת השיעור)

תשפ"ז

המכללה האקדמית הרצוג
מייסודן של מכללות ליפשיץ והרצוג
אלון שבות ▪ ירושלים ▪ מגדל עוז

היכל שלמה
הפרקט למורשת היהדות

לימודי תעודה מקצועיים

לימודי ניתוח התנהגות יישומי (ABA)
תוכנית הכשרה דו שנתית

בראשות
ד"ר נתלי רולידר אגילה, PhD, BCBA-D
והגב' הילה שפיצר, BCaBA ,MA

מחזור ה'

התוכנית כוללת התנסות קלינית באחד משלושת תחומי המיקוד:
» ניתוח וטיפול בילדים על הרצף האוטיסטי
» לקויות למידה ומערכת החינוך הרגילה
» קשיים התנהגותיים בהתפתחות תקינה

ייחודי להרצוג - שילוב כלי AI חדשניים המותאמים לתחום

» ימי שני » 21:00-15:00 » 365 שעות לימוד

מוכר ע"י משרד החינוך בישראל ואירגון ה ABAI הבינלאומי

למידה משולבת (היברידית)
שיעורים סינכרוניים בזום ומפגש פרונטלי אחת לארבעה שבועות בקמפוס היכל שלמה

מוכר לשנת שבתון ולגמולי הוראה

יעוץ ופיתוח ארגוני למערכות חינוך וחברה
תוכנית הכשרה שנתית

מחזור ג'

זו ההזדמנות שלך לרכוש מקצוע המשלב את הידע והניסיון הניהולי שצברת עד היום, עם גישות וכלים מותאמים מעולם היעוץ, תוך חיבור בין תאוריה, למידת מקרים וכו'

עם טובי היוצרים והמרצים
» ד"ר שי בן יוסף » הגב' הדה עמיר
» הגב' רינה שמיר דונר
» ד"ר ליזי שמעוני הרשקוביץ

התוכנית תתמקד בשלוש זירות ההשפעה של היועץ:
המערכתית, הקבוצתית ובאמצעות הפרט

» ימי שלישי » 19:30-14:30 » 168 שעות לימוד

למידה משולבת (היברידית)
שיעורים פרונטליים בקמפוס היכל שלמה, ומפגש זום סינכרוני אחת לארבעה שבועות

מוכר לשנת שבתון

מנחי יוגה ברוח היהדות

ייחודי למכללת הרצוג

בהובלת: יוסף חסידים והלית מיכאלי
עם נבחרת מרצים אורחים מומחים מהשורה הראשונה

קורס הכשרת מנחי יוגה המשלב את חכמת היהדות

» מיועד למתרגלי יוגה המעוניינים להפוך למנחי יוגה, אנשי חינוך וטיפול, ולכל מי שמחפש/ת העמקה וחיבור משמעותי בין גוף, נפש ורוח בדרך יהודית.

למסיימים בהצלחה תוענק תעודת "מנחה יוגה בגישה יהודית הוליסטית" מטעם מכללת הרצוג.

» ימי חמישי » 21:00-16:00 » 200 שעות לימוד

למידה משולבת (היברידית)
שיעורים פרונטליים בהיכל שלמה, ומפגשים מקוונים בזום

מוכר לשנת שבתון (שעות רשות)

אבחון דידקטי והוראה מתקנת (מותאמת)

ריכוז אקדמי: ליאת דרמון

תכנית מודולרית המקנה כלים להוראה, אבחון וקידום תלמידים
» למורים בחינוך המיוחד והרגיל

עד 3 תעודות מקצועיות בשנת לימודים אחת
» **איבחון דידקטי**
» **הוראה מותאמת בחשבון**
» **הוראה מותאמת בשפה**

» **ימי שני** » **שעות בהתאם למסגרת הלימודים הנבחרת**

למידה מקוונת
מפגשים מקוונים בזום

מוכר לשנת שבתון ולגמולי הוראה

סדרות תרבות יהודית

ספרות ואמנות (סמסטר א)
מתחילות וממשיכות
לרקום חלומות

ד"ר אסתר הורביץ | ימי שני
» 12 מפגשים » 17:30-16:00 » **פרונטלי**

מתאים לרוקמות חדשות וגם לבעלות ניסיון

ספרות (סמסטר א)
"תמיד יש ילד שמביט למעלה"
על ילדות ונוסטלגיה בשירה ובפרוזה

ד"ר אסתר הורביץ | ימי רביעי
» 12 מפגשים » 11:00-9:30 » **מקוון**

ספרות (סמסטר א)
לצאת מהבור: כוחות נפש
והתמודדות בשירת זלדה - **חלק ב'**

ד"ר רחל עופר | ימי שלישי
» 12 מפגשים » 11:00-09:30 » **מקוון**

ספרות (סמסטר ב)
רַק עֵץ יָדַי נָטָעוּ" - אהבת הארץ והתנ"ך
בשירתה של המשוררת רחל

ד"ר רחל עופר | ימי שלישי
» 12 מפגשים » 11:00-09:30 » **מקוון**

אמנות + (סמסטר א)
יצירה, זהות וגלות: אמנות ספרדית
ואמנות יהודי ספרד – דיאלוג בין-תרבותי

הגב' יעל מאלי | ימי רביעי
» 12 מפגשים » 13:00-11:30 » **פרונטלי + הקלטות**

לומדים ומסיירים

"וַיְהִי בִּימֵי שְׁפֹט הַשֹּׁפְטִים" - מסע בעקבות תקופת השופטים

סיורים בשטח + הרצאות

עם מיטב המרצים מבית מכללת הרצוג ובריכוזו האקדמי של **חנניה רותם**.

אופן הלימוד בקורס בנוי ומשלב הרצאות ערב בזום וימי סיור בשטח

הקורס משלב 8 ימי סיור בשטח
ו-7 הרצאות ערב בזום
» **ימי שלישי**
» בהתאם לתאריך המצוין
» **לימוד עיוני:** 21:45-19:30
» **ימי הסיור:** 19:30-07:30

הלימודים הפרונטליים מתקיימים בקמפוס היכל שלמה, רחוב המלך ג'ורג' 58, ירושלים

להרשמה: www.herzog.ac.il / 077-9915238 / rishum@herzog.ac.il

"מה לעשות? כזה אני!"

מתי סיפור הילדות הכואב שלנו מפסיק להיות הסבר והופך לתירוץ? הדרך להפסיק לתת לעבר לנהל את הזוגיות בהווה.

"מה לעשות? כזה אני!" הכריז בניה בשקט מתוח משולב באדישות.

תהל גלגלה עיניים, ברור שהיא שמעה כבר את המשפט הזה אינספור פעמים.

"למה הכוונה 'כזה'?" שאלתי.

"אני סגור. קשה לי להביע רגשות. אני לא באמת יודע איך לתת חום. ככה גדלתי... אבא שלי לא דיבר ואמא שלי הייתה מאוד עסוקה בעצמה. זה מה שקיבלתי בבית."

"את מבינה? בכל פעם שאני אומרת לו כמה הוא חסר לי ושאני מתגעגעת אליו, אני לא פוגשת שם את בעלי אלא את כל סיפור הילדות שלו."

"מה את רוצה ממני? את יודעת בדיוק איזה חיים היו לי ומה עברתי," בניה ענה לה פגוע.

"בטח שאני יודעת, אני חווה את זה על בשרי כל יום. אני רק לא מבינה למה אני צריכה להמשיך לעבור את זה איתך," ענתה בכעס.

"תגיד בניה, כמה שנים אתה מספר לעצמך את הסיפור הזה? ממתי?" שאלתי.

"כל החיים." הוא ענה.

"ואיך הסיפור הזה עוזר לך? אתה הרי משתמש בו ממש הרבה, אם הוא לא היה עוזר לך היית בטח זורק אותו."

"כשאני מסתכל על זה, הוא ממש לא עוזר לי. בדיוק ההפך, אני מרגיש שאני בעל פחות טוב, פחות מוצלח בעבודה ואפילו אבא לא מי־יודע־מה."

"כי הוא לא באמת עוזר לך, אלא רק מסביר לך למה אתה נשאר בדיוק באותו מקום. הוא נותן לך סוג של אישור שאתה לא צריך להתאמץ להשתנות."

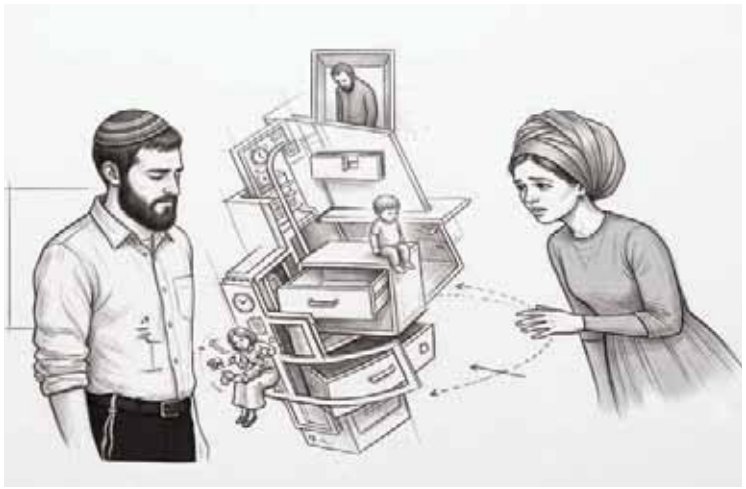

"אבל זה באמת סיפור החיים שלי," ענה בניה בהתנגדות.

"אני מאמינה שזה הסיפור שלך, שזה העבר שלך והכול אמיתי. אני רק לא בטוחה שהסיפור הזה צריך להיות גם העתיד שלך.יש הבדל גדול בין סיפור שמסביר מאיפה באת לבין סיפור שמחליט עבורך לאן תלך.

בהתחלה, ההסבר הוא מאוד חשוב, כי הסיפור הזה נותן משמעות לכאבים שחווית.אחרי זה הוא הופך לתירוץ ולבסוף הוא כבר נהיה הזהות שלך. אתה כבר לא אומר 'נפגעתי' אלא אתה אומר 'אני כזה'.

ברגע שאתה כזה, אז ברור שכל פעם שתהל מבקשת ממך קרבה וחום, כבר יש לך מה לענות לה. אתה מדבר מתוך הילד שנתקע בסיפור לפני 30 שנה."

"זה בדיוק מה שאני מרגישה," תהל הנהנה.

"ומה קורה לך כשהוא נסגר?" שאלתי את תהל.

"אני לוחצת," ענתה.

"למה?" שאלתי.

"כי אני מפחדת לאבד אותו," ענתה.

"ואז מה קורה?"

"הוא מתרחק עוד יותר וננעל."

"שניכם בכלל לא רבים אחד עם השנייה. אתה בניה נלחם בילדות שלך, ואת תהל נלחמת בפחד שלך להישאר לבד, ורק הזוגיות עומדת באמצע וחוטפת את כל האש שלכם."

"בניה, אני רוצה לשאול אותך שאלה אחת; אם מחר בבוקר היית מתעורר וכל הסיפור הזה היה נעלם... בלי כל מה שקרה עם אבא, עם אמא וכל מה שעברת. מי היה בניה?"

הוא שתק זמן ארוך.

"אני אפילו לא יודע," הוא ענה בלחש.

"ושם בדיוק החיים מתחילים – לא כשמשנים את העבר אלא כשמפסיקים לתת לו לנהל את ההווה.

בפעם הבאה שתהל תבקש ממך להתקרב, אני לא רוצה שתענה לה מייד. אני רוצה שלפני שאתה מגיב, תשאל את עצמך רק שאלה אחת: מי עונה עכשיו? בניה של היום או הילד שנפגע אז?

וגם את, תהל, לפני שאת מסיקה שהוא שוב דוחה אותך, תשאלי את עצמך: האם אני מגיבה למה שבניה עושה עכשיו או למה שאני כבר מפחדת שהוא יעשה?

זו עבודה יומיומית.

אנחנו לא מוחקים את הסיפור, אלא מפסיקים לתת לו את זכות הדיבור הראשונה. כי העבר תמיד יבקש להיות הראשון שמגיב, אבל זוגיות בריאה נבנית דווקא מהרגע שבו שני אנשים בוחרים לתת את רשות הדיבור למי שהם היום.

רק אז, העבר מפסיק להיות התסריט של כל החיים, הוא כבר לא כל הספר אלא רק פרק אחד בסיפור.

כל הפרטים שונו למען שמירת הפרטיות

חנה דיין - טיפול פרטני לנשים במשברי חיים | פסיכולוגיה יהודית תורת הנפש | קליניקה פרטית בשפלה | אפשרות גם בזום
054-4480705 | מייל: hanna.tipul@gmail.com | לכל המאמרים: www.hannad.co.il | (טיפול פרטני לגברים יינתן על ידי מטפל)

f&f

זה הזמן לעלות

קבוצת צרפתי שמעון גאה להציג את שני הפרויקטים המבוקשים בירושלים, ומזמינה אתכם להתרשם ממגוון דירות בסטנדרטים הגבוהים ביותר ובמיקומים הטובים ביותר.

עכשיו, במחירי השקה!

לאיכות חיים מהשורה הראשונה

NOFĂRIM

מתחם המגורים החדש בלב פסגת זאב

מתחם מגורים חדשני בפסגת זאב, המציע דירות יוקרתיות עם נוף הרים מרהיב.

מגוון דירות 3, 4 ו-5 חד',
דירות גן מפנקות ופנטהאוזים יוקרתיים.

דירת 4 חד' מ-2,770,000₪

- ארבעה מגדלי בוטיק בעיצוב אדריכלי
- על ציר משה דיין בסמוך לרכבת הקלה
- ממוקם בנקודה הגבוהה ביותר בפסגת זאב

כּוֹרְיָא

מורדות ארנונה, ירושלים

השלב החדש והמבוקש בפרויקט הבוטיק במורדות ארנונה, בקו ראשון לפארק אמת המים.

מגוון דירות 2, 3, 4 ו-5 חד',
דירות גן מרווחות ופנטהאוזים מפוארים.

דירת 4 חד' מ-3,900,000₪

- בנייה מדורגת באדריכלות ירושלמית
- סמוך לרכבת הקלה והשגרירות האמריקאית
- נוף פתוח כבר מהקומות הראשונות

*5999

צרפתי שמעון
בונים חיים חדשים

הדמיות להמחשה בלבד

עמנואל שילה

לתגובות: eshilo777@gmail.com

פודקאסט
עם סגירת הגיליון
עמנואל שילה ויוני רוטנברג
מסכמים שבוע
סרקו

איזנקוט לא כשיר

לא רק דעותיו השמאליות, אלא גם מחסור קריטי בכישורים ובניסיון פוליטי ומדיני הופך את איזנקוט למועמד לא בשל לראשות הממשלה, בטח בהשוואה לנתניהו. אבל במחנה האופוזיציה הרל"ביסטי כל מועמד מתקבל, העיקר שהוא לא ביבי

הרמטכ"ל איזנקוט סירב להתייחס למתקפת בלוני התבערה שנשלחו מעזה ליישובי העוטף כאל פיגועי טרור ולירות במחבלים המשלחים. הוא התקשה לדכא את "אינתיפאדת הסכינים" שפרצה במשמרת שלו וגבתה את חייהם של עשרות ישראלים, בין השאר בגלל תפיסה מוסרית רופסת ומדיניות של יד רכה כלפי הפלשתינים

1 באופן לא מפתיע, ההתעקשות של גדי איזנקוט שלא לחבור אל בנט ולפיד תחת הנהגתו של בנט הוכיחה את עצמה. בנט קיווה שהחבירה ליש עתיד, שעליה שילם ללפיד מחיר מופרז, תצדיק את עצמה בכך שתקבע סופית את מעמדו כראש המחנה של גוש הרל"ב. אבל איזנקוט לא מיהר להיענות לחיזורים הנמרצים של הצמד בנט־לפיד, לחבור אליהם גם הוא ולוותר על מועמדותו לראשות הממשלה. שבוע אחר שבוע הוא צמצם את הפער מולם בסקרים. וברגע שהסתמנה המגמה שאיזנקוט מסוגל למשוך אליו קולות רבים מהמחנה הרל"ביסטי - תוך זמן קצר הצליח הרמטכ"ל לשעבר לזנק בסקרים אל הובלת גוש האופוזיציה, על חשבונם של שני ראשי הממשלה לשעבר. הסיבה לכך פשוטה: מצביעי בנט בסקרים לא היו באמת מצביעי בנט. הם היו מצביעי רק־לא־ביבי. רובם הגדול הם אנשי שמאל. כאשר בנט הסתמן כאופציה המובילה להפלת נתניהו, הם תמכו בבנט. ברגע שהתברר שגם איזנקוט יכול, הם זרמו בטבעיות אל מי שהם סומכים עליו יותר כאחד משלהם, כאיש שמאל. כי בנט אומנם הפך את עורו האידאולוגי וחבר לשמאל, אבל הוא עדיין אדם חובש כיפה שלא צמח בערוגותיהם ואף מצהיר שהוא איש ימין - גם אם מדובר בהצהרה ריקה שאינה מגובה במעשים ובעמדות. כאשר יש יותר מאופציה רל"ביסטית אחת, אנשי השמאל תמיד יעדיפו מישהו אותנטי משלהם.

2 אולי יהיה מי שיתקומם על התיוג של גדי איזנקוט כאיש שמאל. הוא הרי מזרחי, ביטחוניסט, רמטכ"ל לשעבר. אגב, השמאלן הקיצוני יאיר גולן הוא סגן רמטכ"ל לשעבר ולא היה רחוק מלהתמנות לרמטכ"ל. באשר לאיזנקוט, ראינו את הסרטון המודלף שבו מקורבו רונן מנליס שואל את יועץ הבחירות של המפלגה מה עליו לעשות כדי להיראות ימני. אז אפשר לצפות שבזמן הקרוב איזנקוט ואנשיו ישתדלו לעמעם את דעותיהם השמאלניות. ובכל זאת, מכיוון שאיזנקוט לא מאוד מתוחכם בהתבטאויותיו (עובדה שמסייעת לבניית תדמיתו הלא כל כך מוצדקת כאדם ישר(!) יותר מפוליטיקאים אחרים), הדעות השמאלניות שלו צצות מפעם לפעם. השבוע התפרסמה התבטאות שלו שמעוררת חיל ורעדה מהאפשרות שיתמנה לראש הממשלה, ולפיה בכוונתו להרגיע את השטח עם הפלשתינים באמצעות הכנסת 150 אלף פועלים לעבודה בישראל. הרמטכ"ל לשעבר אף הזכיר את עזה כמקור עתידי לכוח עבודה שיזכה להיכנס לתחומי הקו הירוק ולהתפרנס. החזרה הזאת לקונספציה של אוסלו ולתפיסות שלפני 7 באוקטובר, שלפיהן אם רק ניתן לפלשתינים פרנסה נוכל לקנות מהם שקט, מסגירה עד כמה מנותק מהמציאות האיש הזה, אדם חיובי בסך הכול, שמתיימר לדעת להנהיג את המדינה בסיטואציה הכי קשה לניהול בעולם. ההתבטאות הזאת היא המשך טבעי לתפקוד שלו בעבר כרמטכ"ל השבוי בקונספציית ההכלה והפייסנות כלפי האויב הפלשתיני, מבית מדרשה של אסכולת אוסלו וההתנתקות.

3 בתקופת כהונתו כרמטכ"ל, גדי איזנקוט סירב להתייחס למתקפת בלוני התבערה שנשלחו מעזה ליישובי העוטף כאל פיגועי טרור ולירות במחבלים המשלחים. הוא התקשה לדכא את "אינתיפאדת הסכינים" שפרצה במשמרת שלו וגבתה את חייהם של עשרות ישראלים, בין השאר בגלל תפיסה מוסרית רופסת ומדיניות של יד רכה כלפי הפלשתינים. הוא גם היה שותף מלא לקונספציית ההכלה כלפי עזה, ולתפיסה שהמכשול עתיר הטכנולוגיה שנבנה על הגבול בהשקעה של מיליארדים הוא פתרון מספק מול האיום החמאסי. ועוד לא אמרנו כלום על אחריותו המרכזית לקונספציה שלפיה אין לישראל צורך בצבא יבשה גדול, ושבעקבותיה חל קיצוץ דרמטי בהיקף יחידות החי"ר והשריון בסדיר ובמילואים באופן שמקשה עד היום על ישראל לנהל מערכה יבשתית בחזיתות מקבילות. צבא קטן קיבלנו. חכם? לצערנו לא מספיק חכם.

4 לגדי איזנקוט אין רזומה של ממש כמנהיג פוליטי, או לפחות כמנהל גופים גדולים בסקטור האזרחי. הוא גם חסר ניסיון דיפלומטי ומדיני, שדרוש מאוד לראש ממשלת ישראל בימים רגישים אלו. הניסיון מוכיח שרוב הגנרלים לשעבר שניסו את כוחם בפוליטיקה התגלו כפוליטיקאים כושלים או לכל היותר בינוניים. הרשימה ארוכה: יגאל ידין, משה דיין, מוטה גור, אמנון ליפקין־שחק, בוגי יעלון, גבי אשכנזי, בני גנץ, יואב גלנט, אורי אור, אלעזר שטרן, איציק מרדכי ועוד רבים. המעטים מתוכם שהצליחו להגיע לצמרת הותירו אחריהם כישלונות מפוארים בתחום המדיני־ביטחוני. יצחק רבין את הסכמי אוסלו, אהוד ברק את הבריחה מלבנון ואת אוזלת היד מול האינתיפאדה השנייה, אריאל שרון את הבריחה מעזה שהובילה לאסון 7 באוקטובר. איזנקוט נמצא מעט שנים בפוליטיקה ולא הספיק להטביע חותם ולצבור הישגים וניסיון פרלמנטרי או מיניסטריאלי מספק. לפחות במקרה אחד הוא חבר לבני גנץ בהחלטה קריטית ששמה את טובת המחנה והמפלגה מעל לטובת המדינה. זה היה כאשר בטרם מלאה שנה למלחמת חרבות ברזל החליטו השניים לפרוש מממשלת האחדות. ההחלטה הזאת התקבלה תחת לחץ המחנה הקפלניסטי, שקיווה שפרישת השניים תביא לנפילת הממשלה. לא רק שזה לא קרה, אלא שממשלת הימין באופן כמעט חסר תקדים מיצתה את מלוא ארבע השנים של כהונתה. אבל הנזק הלאומי כבר נעשה, כאשר אווירת "ביחד ננצח" ששררה כאן בתחילת המלחמה התנדפה והלכה לה בעקבות פירוק ממשלת האחדות, וחזרנו אל ימים עגומים של קטטות פנימיות ואיבה כמו לפני אסון 7 באוקטובר. למרבה האירוניה, ההצלחות הגדולות של חיסול נסראללה, דף וסינוואר, שבירת כוחו של חיזבאללה והחזרת תושבי הצפון למקומם, כמו גם הלחץ הצבאי על חמאס עד להסכמתו להחזיר את כל החטופים - כל זה קרה אחרי פרישתם של שני הרמטכ"לים לשעבר.

5 וממי שלא לאלה שכן: ביום ראשון תבחר מפלגת הציונות הדתית את מועמדיה לכנסת. בתוך רשימת המועמדים הטובה והמכובדת, ראויים לתמיכה מיוחדת מי שהוכיחו בקדנציה הזאת גם הרבה מאוד עשייה, וגם - לא פחות חשוב - אומץ לב ציבורי ונכונות להחזיק באמת גם כשהיא פחות פופולרית. אורית סטרוק, בנוסף להישגים המדהימים בתחום ההתיישבות שהיא שותפה בכירה בהם, פעלה ללא לאות כדי להבטיח שהמלחמה בחזיתות השונות תסתיים בניצחון ולא בעסקאות כניעה. היא ספגה אש נוראית מהתקשורת וממטה החטופים, אבל דבקה באמת וביחד עם יושב ראש המפלגה סמוטריץ' סייעה לנתניהו להחליט נכון יותר. שמחה רוטמן כיושב ראש ועדת החוקה התייצב בחזית הובלת הרפורמה המשפטית, עם מומחיות גדולה בתחום והכרת כל הטריקים והשטיקים של החונטה המשפטית. כצפוי, גם אליו כוונו חיציה של תקשורת השמאל. גם אם נותרה עוד דרך ארוכה לעבור, אין ספק שקריאת המפה וקביעת היעדים מציבות אותנו בעמדת זינוק טובה לקדנציה הבאה, אם רק נזכה שתקום שוב ממשלה שמבינה את חיוניות ריסון הכוח המפלצתי של מערכת המשפט. בזכות הכישורים, קריאת המפה, העשייה הברוכה ואומץ הלב הציבורי - סטרוק ורוטמן ראויים להיבחר בצמרת הרשימה.■

→
השותפים שלו יגררו אותו עוד יותר שמאלה. איזנקוט במרכז פרס, חותם על התחייבות לקדם 'חוקי שוויון'

צילום: מרים אלסטר פלאש 90

כשותף פוטנציאלי. כאב שכול ששילם אישית את מחירה הכבד של המלחמה, איזנקוט מושך אליו אהדה טבעית מובנת ומוצדקת. אבל אין די בכך כדי להכשירו לתפקיד הקשה, המורכב והגורלי הזה. לפי מדד הניסיון, הכישורים והעמדות של איזנקוט, הוא בכלל לא בליגה של ראש הממשלה נתניהו, שאומנם שותף באחריות לאסון 7 באוקטובר, אבל הוכיח מאז יכולת התמודדות מצוינת עם המצב המסובך והקשה מאוד לניהול שבו נמצאת ישראל. מי שהשנאה לנתניהו לא מעוורת את עיניו לא יתקשה לראות את זה. אבל הגישה של המחנה הרל"ביסטי היא שהכול הולך וכל מועמד כשיר, העיקר שזה לא נתניהו. פעם הלא־נתניהו היה הרצוג, אחר כך לפיד, אחר כך גנץ, אחר כך בנט. עכשיו הרל"ב התורן זה איזנקוט. הוא לא ביבי, אז הוא מתאים.

אם איזנקוט חפץ באמת בטובתה של ישראל, כדאי שיתבונן היטב במראה וישאל את עצמו אם הוא בשל בכישוריו ובניסיונו להנהגת המדינה בעת הקשה והמורכבת הזאת. אם הוא אכן ניחן ביושרה, כפי שטוען השם היומרני של מפלגתו, הוא יתקשה לענות על כך בחיוב.

מו"ל: בשבע השבועון לציבור הדתי בע"מ **יו"ר מועצת המנהלים בערוץ 7:** יעקב כ"ץ (כצ'ה) **יו"ר קבוצת בשבע:** דודו סעדה **עורך ראשי:** עמנואל שילה **סמנכ"ל:** דודי פינקלר **סגנית עורך:** חגית רוזנבאום **עורך אקטואליה ואתר בשבע:** יוני רוטנברג **מנהל מכירות:** מאיר מלמד **מנהלת סטודיו:** סגולי קירשנבוים **סטודיו:** חגית שחור, רעות מליחי, סמדר בן טוב **מנהל דיגיטל:** מאיר פריאנטה **רכזת מערכת:** שירה נחום **עורכות לשון:** אפרת פוקס, אפרת אורנשטיין **מנהלת הפקה:** שמרית שמח **מוקד הפצה:** 03-9185555

בשבע — קבוצת התקשורת הגדולה בישראל לציבור הדתי

המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

מערכת ומחלקת מודעות | טלפון: 03-9185553 פקס: 03-9237777 כתובת למשלוח דואר: ת"ד 3631 קריית אריה פ"ת 4959258 אתר: **be7.co.il** | הפצה: בר הפצות

הציונות הדתית
בראשות בצלאל סמוטריץ'

כן. סמוטריץ'.

כן. בשביל ההתיישבות.
כן. בשביל המילואימניקים.
כן. בשביל תיקון מערכת המשפט.

כן. סמוטריץ'.

אבישי גרינצייג
לתגובות: gravishai@gmail.com

אריות יפו נגד חתלתולי בית המשפט

מה עוד נשאר לומר על מערכת משפט שמתעכבת חמש וחצי שנים בגזירת דינו של בכיר הפלג הצפוני שליבה בפראות את התקוממות 'שומר החומות', ובסוף מוציאה אותו עם עונש מגוחך של תשעה חודשי עבודות שירות? כמה שהשב"כ והמשטרה יהיו יעילים ומקצועיים באיסוף הראיות, כל עוד מערכת המשפט גוררת רגליים ומלמדת זכות – מציתי הטרור מבפנים ימשיכו לפרוח ←

אומנם קרא לטבח ביהודים, אך השופטת התרשמה מכך ששלח את ילדיו למוסדות להשכלה גבוהה. השופטת רות שפילברג־כהן

צילום: דוברות בתי המשפט

חמש שנים וחודשיים לאחר שהוגש נגדו כתב האישום על עבירות הסתה לאלימות והזדהות עם ארגון טרור, בית משפט השלום גזר את עונשו של כמאל ח'טיב, בכיר הפלג הצפוני (שהוצא מחוץ לחוק) של התנועה האסלאמית. מדובר בעונש מקל מאוד ואף שערוריית. בכך יעסוק הטור השבוע.

עוד לפני שניכנס לגזר דין המופרך ולנימוקיו המופרכים גם כן, חייבים לדבר על הימשכות ההליך. חלק חשוב במיוחד בהרתעת היחיד והרבים בניהול הליך פלילי הוא מיידיות הגמול. מחקרים רבים מראים שעונש שניתן סמוך לביצוע המעשים משפיע לאין ערוך יותר מעונש שניתן שנים לאחר ביצוע המעשים. זה נכון באופן כללי, ונכון במיוחד בנוגע לעבירות לאומניות. אגב, השב"כ טען בשיח עם הפרקליטות שאחד הגורמים העיקריים לכך שבאופן כללי ערבים ישראלים לא הצטרפו למעגל הטרור במלחמה הנוכחית היה מיידיות התגובה של מערכת אכיפת החוק ומערכת המשפט. אפס סלחנות. זו כמובן לא הייתה הסיבה היחידה, אבל לטענת השב"כ (של רונן בר, לא של זיני) הנקודה הזאת הייתה קריטית בהבדל בין 'שומר החומות' ובין 'חרבות ברזל'.

נחזור עכשיו לענייננו. ח'טיב הורשע על ידי השופטת עדי במבילה־אינשטיין בשלוש עבירות הסתה לאלימות ובשתי עבירות של פרסום דברי שבח, אהדה או עידוד למעשה טרור, תמיכה או הזדהות, על פי חוק המאבק בטרור. האירועים שבגינם הורשע ח'טיב התרחשו בזמן פרעות 'שומר החומות'. הזיכרון הקולקטיבי שלנו משום מה קצר במיוחד, אבל מדובר היה בפרעות והתפרעויות חמורות במיוחד בכל הערים המעורבות בישראל, ואף בדרום הארץ, ומי שעמד מאחורי שלהוב הרוחות, ופעל (בהצלחה) לנכס לעצמו את השמירה על אל־אקצא, הוא ארגון הטרור חמאס.

כתב האישום מתאר בתמציתיות את היסטוריית האירועים: "מראשית חודש הרמדאן, ובמהלך כל החודש, התנהלו עימותים אלימים בין מתפרעים ערבים לכוחות הביטחון סמוך לשער שכם, בין היתר בשל הצבת גדרות ברחבת השער. כמו כן, התרחשו מהומות אלימות במוקדים נוספים בעיר העתיקה בירושלים. בהתפרעויות אלה, השליכו מתפרעים ערבים חפצים, יידו אבנים וירו זיקוקים לעבר שוטרים, זרקו אבנים לעבר אוטובוסים, ניפצו שמשותיהם והציתו פחי אשפה. כן אירעו מספר ניסיונות לינץ' בתושבים יהודיים ברחבי ירושלים. במהלך ההתפרעויות, נעצרו חלק מן המתפרעים על ידי המשטרה".

ב־18 באפריל 2021 הותקף רב על ידי תושבים ערבים ביפו. בעקבות אירוע זה פרץ בעיר גל התפרעויות אלימות בין מתפרעים ערבים לכוחות המשטרה ובין מתפרעים ערבים ליהודים. "במהלך ההתפרעויות יידו מתפרעים ערבים אבנים לעבר כוחות המשטרה, ירו זיקוקים והציתו פחים. כתוצאה מההתפרעויות ביום זה, נגרם נזק לרכוש, שוטרים נפצעו ומספר מתפרעים נעצרו".

> השופטת שפילברג־כהן הסבירה מדוע היא מקלה בעונשו עם נימוק אינפנטילי, שלפיו "יש לקחת בחשבון לטובת הנאשם את מידת המתינות שבה בחר". כלומר, הוא אומנם הסית לאלימות קשה ולטרור אבל הוא התנסח במילים מתונות, כדי לא להסתבך עם החוק. למזלנו, שפילברג־כהן לא הייתה זו ששפטה את פורעי מאורעות תרפ"ט, אלא שופטים בריטים. אחרת, הייתה מצליחה לפלפל ולהסביר למה גם בעונשם צריך להקל

ח'טיב, דמות דתית משפיעה, ניצל את ההתלקחות כדי ללבות עוד יותר את הלהבות. הוא שיבח את הפורעים ואת המתפרעים. בחשבון הפייסבוק שלו, אשר זוכה ל־160 אלף (!) עוקבים, כתב ח'טיב כך: "יפו - גורם כוח. יפו תמיד ייצגה את המותן והריאה של ירושלים. כשם שירושלים מתמודדת עם עדרי המתנחלים כך פעלה יפו בליל אמש בעימות מול שלוחי הרסן שלהם. למרות שאותה משטרה ואמונתה העוינת כלפי כל פלסטיני, ערבי ומוסלמי תוקפת את אנשינו ביפו, גיבורי יפו עומדים איתן כל יום כגורם בעל משקל. כל הברכות והנשיקות לכל אחד מכם, אריות יפו. יפו היא ההוכחה הסופית לכישלון המפעל הציוני למחיקת זהות אנשינו בפנים הפלסטיני על אף 73 שנים מאז הנכבה של יפו ושל כל פלסטיני".

לא מדובר היה במעידה רגעית. כמה ימים לאחר מכן, תוך כדי המהומות, כתב ח'טיב דברי שבח לפוגרום שנעשה ביהודים במאורעות תרפ"ט, וקישר אותו לימינו אנו: "מהפכת אל־בראק (השם הערבי למאורעות תרפ"ט, א"ג). מה דומה הלילה לאתמול. זה היה באוגוסט 1929 ביום שבו ←

למען אחדות ישראל

ישר!

ישר! עם איזנקוט.

הצטרפו אלינו

אבישי גרינצייג

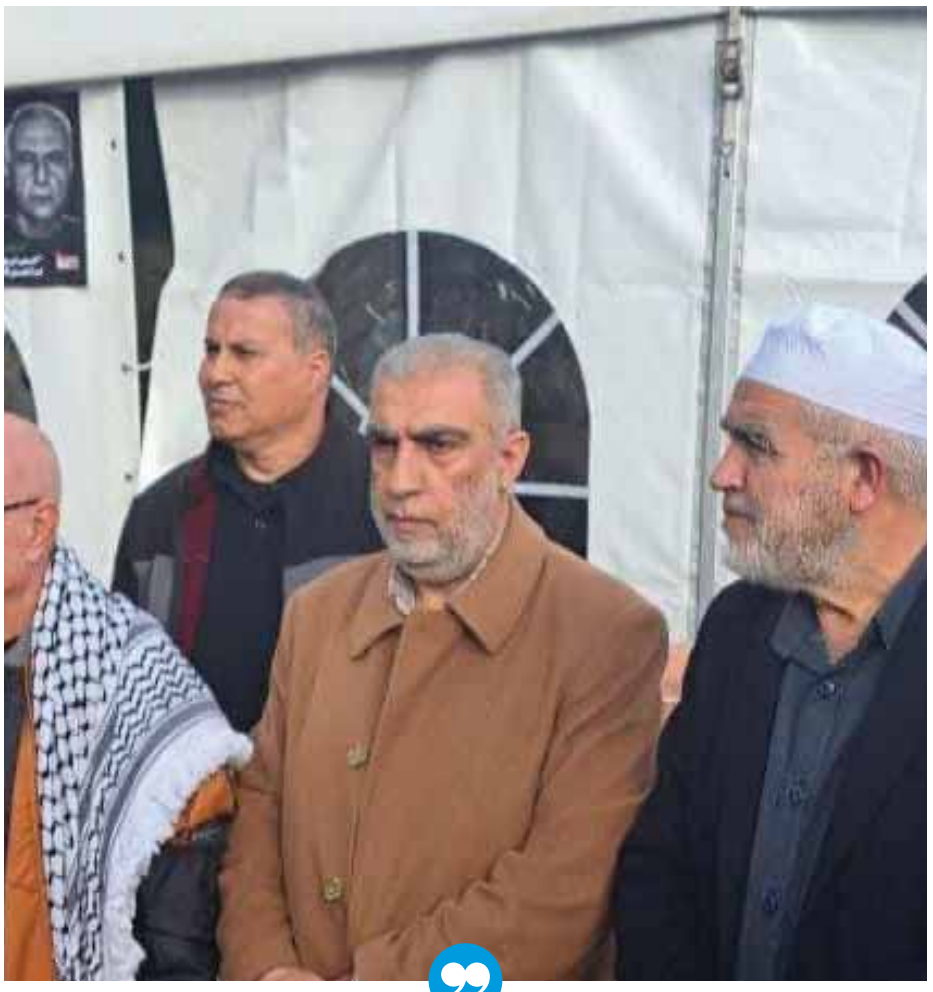

"כל הברכות והנשיקות לכל אחד מכם, אריות יפו". כמאל ח'טיב

צילום: שימוש לפי סעיף 27 א' לחוק זכויות יוצרים

חבורה דתית יהודית בשם בית"ר קראה לצעירים יהודים להגיע מתל אביב כדי לתמוך ביהודי ירושלים בפלישה לכותל אל־בראק ולהתפלל מולו, וזאת בתמיכה של צבא הכיבוש האנגלי.

"התגובה של הפלסטינים הייתה יציאה בצעדות ממסגד אלאקצא המבורך לאחר קריאות לתושבי הכפרים והערים להגיע לירושלים ולעמוד בפני החבורות היהודיות ובאותו זמן היה יום הולדתו של הנביא יחד עם יום כיפור של היהודים. היו התנגשויות אלימות בכל רחבי ירושלים והאנגלים התערבו לטובת הכנופיות הציוניות באותו הזמן. אבל עד מהרה עבר ניצוץ האירועים, שנודעו לאחר מכן כמהפכת אל בראק, לערים חברון, יפו, חיפה, בית שאן, טבריה וצפת. התוצאה הייתה 116 שהידים פלסטינים ו־133 הרוגים יהודים. נעצרו אלפי פלסטינים וחלק נידונו למוות, עליהם נמנו השהידים פואד חג'אזי, מחמד ג'מג'ום ועטא אלזיר.

"באותה העת הוקמה ועדה בריטית בראשות לורד 'שו' שהחליטה שהכותל המערבי הוא חלק בלתי נפרד ממסגד אלאקצא ושהוא רכוש המוסלמים בלבד. והנה הימים האלו חוזרים והאירועים דומים כאשר חבורות יהודיות, ובראשן חבורת 'להב"ה', קוראות להגיע לירושלים מכל הערים היהודיות כדי לפלוש לאלאקצא וממול ישנה העמידה של גיבורי ירושלים וקצווי ירושלים והתעמתותם עמם. והעובדה שהאירועים עוברים לערי הגדה המערבית, הפנים הפלסטיני ורצועת עזה היא ניצחון עבור ירושלים ואלאקצא, מדגישים את הבלעדיות של זכותנו בו ואין ליהודים זכות אפילו לגרגר אדמה בו. המבחן האמיתי הוא 28 ברמדאן כאשר ישנן קריאות חסרות תקדים לפלישה לאלאקצא. זה אלאקצא שלנו, לא בית המקדש שלהם. אלאקצא בעיניים שלנו, נושמד אנחנו והוא לא יושפל. אנו קרובים יותר לישועה, אז היו שמחים".

מדובר בדברי הסתה חמורים ומזעזעים. אין הבדל מהותי בין הטבח שנעשה ביהודים בתרפ"ט ובין טבח 7 באוקטובר. אותו המון צמא דם שהתנפל על יהודים, ללא הבחנה, כדי לטבוח ולשפוך כמה שיותר דם. ח'טיב שיבח את הפורעים של אז ושיבח את הפורעים של 'שומר החומות' תוך שהוא מחבר בין המהומות בירושלים, בערים המעורבות וביהודה ושומרון ובין הלחימה של החמאס בעזה.

ההסלמה הביטחונית המשיכה לגבור, ויחד איתה גם ניסיונותיו של ח'טיב לשלהב את ההמונים. באמצע מאי 2021 הוא נשא דרשה והפיץ אותה בין היתר בחשבון הפייסבוק שלו, ובה הוא אמר בין היתר: "הם מופתעים בימים אלו מכך שהדור הזה מלמד אותם לקח עכשיו בירושלים, מלמד אותם לקח בעמידתו האיתנה באלאקצא ומלמד אותם לקח בעמידתו האיתנה בעזה, הדור הזה! לא דור הנכבה ולא דור הנכסה, זהו דור העוז, דור התמיכה, דור הגבורה, שהוא דור השבת הזכויות".

> השייח' הזה אומר בפני בית המשפט, לאחר הרשעתו, שהוא עומד מאחורי השבחים שנתן לאריות של יפו, לגיבורים של עזה ולתושבי ירושלים שחוללו את הפרעות - אבל לפי השופטת אין בדברים נימה מתריסה או קיצונית. הניתוק של כבוד השופטת כל כך קיצוני, שאני לא יודע באילו מילים אני צריך להשתמש כדי להסביר כמה זה מופרך, וכמה גזר הדין שלה מסוכן

מנהיג מרד עם יחס של עבריין מס

הפרקליטות ביקשה לגזור על ח'טיב 40 חודשי מאסר בפועל. השופטת רות שפילברג־כהן החליטה להסתפק בתשעה חודשי עבודות שירות. אין לי צל של ספק שאם גזר הדין היה ניתן ביוני 2021, כשזיכרון הפרעות היה חי וטרי, הייתה שפילברג־כהן גוזרת עליו את 40 חודשי המאסר ללא היסוס. אבל הזיכרון האנושי, ובעיקר הזיכרון השיפוטי, קצר במיוחד.

השופטת שפילברג־כהן הסבירה מדוע היא מקלה בעונשו בנימוק אינפנטילי, שלפיו "לא מדובר בחריגה בוטה וחמורה, בהסתה מפורשת או בקריאה ישירה לציבור לנהוג באלימות. מבחינה זו יש לקחת בחשבון לטובת הנאשם את מידת המתינות שבה בחר, גם אם עשה זאת ממורא החוק, ולא מתוך רצון כנה להימנע מעידוד לאלימות קשה". כלומר, הוא אומנם הסית לאלימות קשה ולטרור אבל הוא התנסח במילים מתונות, כדי לא להסתבך עם החוק. למזלנו, שפילברג־כהן לא הייתה זו ששפטה את פורעי מאורעות תרפ"ט, אלא שופטים בריטים. אחרת היא הייתה מצליחה לפלפל ולהסביר למה גם בעונשם צריך להקל.

לאחר 7 באוקטובר הייתה התפכחות של בתי המשפט ושל הפרקליטות. אפילו אם אדם כתב רק פוסט (או אפילו סטטוס לעוקביו בווטסאפ) שמשבח את חמאס או את המחבלים או קורא למעשי טרור - הוא נשלח לשנת מאסר. גם אם היו לאותו מסית 150 איש בלבד שעקבו אחריו, ולא ברור כמה קראו בכלל את הפוסט הזה.

וכאן לא מדובר על איזה צעיר חמום מוח או נטול מוח. מדובר בדמות דתית בכירה, סגן ראש פלג של התנועה האסלאמית שהוצאה כבר לפני שנים מחוץ לחוק. מדובר באדם שלחשבון הפייסבוק שלו יש 166 אלף עוקבים. אדם שאנשים רבים סרים למרותו, ששוב ושוב משלהב את ההמונים בשיא הרגישות הביטחונית להגן על אל־אקצא, כמו האריות של יפו, וכמו גיבורי מאורעות תרפ"ט, והשופטת המנותקת סבורה שאפשר לגזור עליו פחות ממה שנגזר על ערבי שהסית בחשבון הפייסבוק השומם שלו. זה מטורף.

עד כמה זה מטורף? אני מפציר בקוראים לצפות ברגעי המעצר של ח'טיב. המון ערבי מוטרף ניסה למנוע את המעצר, תוך שימוש בירי חי. את התיעוד האפוקליפטי פרסם העיתונאי אלי סניור בחדשות 13 במרץ 2022. הסצנות נראות כאילו שמדובר במחנה הפליטים ג'נין או בקסבה של שכם. לא פחות. הייתי מאוד רוצה להאמין שהשופטת לא ראתה את המראות הללו, אלא שהיא בעצמה מאזכרת זאת בתוך גזר הדין, לאור הסברי הפרקליטות שמדובר בנסיבה המוכיחה את הדומיננטיות של הנאשם לשלהוב ההמונים, ואת הסכנה שנשקפה ועודנה נשקפת ממנו.

השופטת דנה באויב. היא עוסקת בעניינו של אדם שתנועתו הוצאה מחוץ לחוק, אבל חושבת שהיא עוסקת בעבריין שלא דיווח על הכנסות. "מעדויות ארוכות ומפורטות, אשר אליהן התייחסתי בהרחבה, עולה דמותו של הנאשם כאדם דומיננטי לחיוב בתחומי החינוך, החברה והרווחה בקרב האוכלוסייה הערבית. את שבעת ילדיו חינך הנאשם להשכלה גבוהה, ללמידת שפות, לקריאה ולחיים נורמטיביים. העדויות לגבי השפעתו של הנאשם בתחום יישוב הסכסוכים ובהפחתת האלימות בחברה, היו אמינות ומשכנעות. עדותו של ראש מועצת כפר כנא מר אמארה, ועדותו של עו"ד ח'טיב, עורך דין ותיק, שכנו של הנאשם, נשמעו בהערכה ובחיבה רבה לנאשם, והיה ניכר כי הנאשם זכה לתמיכתם של אנשים אלה ושל אחרים לא בחסד, ולא ערב העדות במשפטו, אלא בזכות, ולאור השפעתו הברוכה על חברתו".

תגידי לי, את התחלקת על השכל? מה זה רלוונטי שהוא חינך את ילדיו להשכלה גבוהה וללמידת שפות? למי אכפת שהוא משמש כבורר בין כנופיות ועבריינים בחברה הערבית? על מי את חושבת שאת עובדת כשאת טוענת שהוא מחנך את ילדיו לחיים נורמטיביים, אם אפילו על המעשים הללו, שבגינם הוא הורשע, הוא סירב לקחת אחריות ולהתחרט? איכשהו גם כאן השופטת הצליחה ללמד עליו זכות. "הנאשם הביע במסגרת זכותו למילה האחרונה עמדה של כיבוד לחוק ולהחלטת בית המשפט. אין לטעות ולראות בעמדתו משום הבעת צער על מעשיו, ואין בהם משום עמדה פייסנית כלפי הציבור היהודי או כלפי נציגי השלטון, שאותו כינה בפרסומים משנת 2021 'שלטון עריץ'. יחד עם זאת, מטעם סנגוריו של הנאשם נמסר כי הנאשם אומנם עומד מאחורי אמירותיו אך בעתיד ישתדל להיות זהיר יותר ולא לעבור על החוק. אומנם לא ניתן לראות בגישה זו משום אחריות מלאה על האמירות, אך אין בדברים נימה מתריסה או קיצונית".

השייח' הזה אומר בפני בית המשפט, לאחר הרשעתו, שהוא עומד מאחורי השבחים שנתן לאריות של יפו, לגיבורים של עזה ולתושבי ירושלים שחוללו את הפרעות - אבל לפי השופטת אין בדברים נימה מתריסה או קיצונית. הניתוק של כבוד השופטת כל כך קיצוני, שאני לא יודע באילו מילים אני צריך להשתמש כדי להסביר כמה זה מופרך, וכמה גזר הדין שלה מסוכן.

השורה התחתונה היא שחמש שנים לאחר פרעות 'שומר החומות', אחד המסיתים המרכזיים והדומיננטיים ביותר יוצא עם עונש מגוחך, באדיבות מערכת המשפט הישראלית. השיטה הנושנה של מריחת ההליך והרחקת גזר הדין ממועד ביצוע המעשים החמורים - הצליחה גם לח'טיב. יש רק לקוות שהפרקליטות לא תעבור על כך לסדר היום, ותגיש ערעור על קלות גזר הדין. כמו כן, אני לא יודע מי ירכיב את הממשלה הבאה ומי יהיו החברים בוועדה לבחירת שופטים הבאה, אך אסור לשופטת שפילברג־כהן להתקדם למחוזי. עצוב שיש כזה ניתוק במחוזותינו.■

בס"ד

ירושלים, אין כמוה בעולם

אירוע השיא של הקיץ

מסע חוויתי, מחבר ועוצמתי בדרכו של הרב קוק זצ"ל

ג' אלול

מצדיעים לדרך

שני מופעים בכל יום

ראשון-שני • ג-ד אלול | 16-17.8

במעמד:

משה ליאון ראש העיר ירושלים

"אורות" - המופע המרכזי בהשתתפות מיטב האמנים

מסע בין תחנות החיים של הציבור הדתי | מתחם הצדעה למשפחות המילואים | מופעים, תערוכות ופעילויות אינטראקטיביות לכל המשפחה | בית מדרש עם מגוון שיעורים | הצדעה למפעל ההתיישבות | הוקרה למפעל השליחים וקליטת העלייה **ועוד...**

עלות כניסה:
29 שח בלבד!
לכרטיסים סרקו:

יוני רוטנברג
לתגובות: yoniro770@gmail.com

השר מדבר עם אזרחים, השר צריך ללכת

במסגרת הסאגה הבלתי נגמרת של היועמ"שית נגד השר לביטחון לאומי, עכשיו היא דורשת מבג"ץ לפטר אותו על סמך שאלה מניפולטיבית של כתב ערוץ 12 ← ולא רק זה: אחרי שבהרב־מיארה שכנעה את השופט סולברג לפגוע בחופש הביטוי של שרי הממשלה, היא משתמשת גם בזה כדי שבג"ץ יורה על פיטוריו של בן גביר

← מבחינת ערוץ 12 מדובר בפשיעה חמורה שהשר צריך להתעלם ממנה. אברמוב בריאיון עם חיים אתגר

צילום מסך

באחת מגלילותיי בטלפון בתחילת השבוע, נתקלתי בריאיון שערך העיתונאי חיים אתגר עם ברק אברמוב - איש עסקים, הבעלים של רשת המסעדות ג'פניקה ושל בית"ר ירושלים. בקטע הקצר מתוך הריאיון שאליו נחשפתי, אתגר מתחקר את אברמוב בתוקפנות מה על שיחת טלפון שניהל עם השר לביטחון הפנים איתמר בן גביר. "נפגשת עם השר?" הוא שואל. "דיברנו בטלפון", אברמוב משיב לו, "הוא העלה נציג בכיר מאוד במשטרה... ועוד ארבעה אנשים. נציגים של המשטרה ושל המשרד לביטחון לאומי. שאלו אותי איך אפשר לעזור, לקחו ממני רשימה של הסניפים".

הרקע לריאיון, למי שהיה מנותק מהחדשות במסגרת חופשת קיץ או צום סלולרי לכבוד ימי בין המצרים, הוא מתקפה מאורגנת של ארגון הפשע מוסלי על סניפי רשת המסעדות היפניות ג'פניקה שבבעלות אברמוב. יותר מעשרה סניפים הותקפו באמצעות רימוני רסס ואש חיה בתוך פחות משבוע. הפרטים המדויקים, את מי מנסים אנשי מוסלי להפחיד כשהם פוגעים בסניפי הרשת ומה בדיוק מפת האינטרסים והקשרים, לא ברורים עד הסוף. בכל אופן, לאברמוב עומדת חזקת החפות, והוא הקורבן הישיר והגלוי להתקפה הפרועה והמסוכנת.

אתגר התעקש. הוא ניסה לחדד עם אברמוב נקודה שסימן מראש: כיצד ייתכן שהשר מתקשר דווקא אליך, מכל נפגעי העבירה בעולם, והאם יש קשר לעובדה שאתה הבעלים של הקבוצה שאותה השר אוהד? אברמוב כבר לא ידע איך לצאת מזה. הוא הרי לא מנהל את הלו"ז של השר. הוא רק יודע שהיה במצוקה קשה שקשורה לתחום אחריותו של השר, והלה סייע לו בשעתו הקשה. "אתה לוקח אותי לקטע הפוליטי", התלונן אברמוב, "במקום לשבח את השר שרואה מה קורה במדינה שלו ורוצה להגן על אזרחים... אתה מחפש את הפוליטיקה ואומר אולי ואולי".

כשראיתי את הקטע, התקוממתי. השאלה של אתגר פגומה משני הכיוונים: עצם השאלה היא מניפולציה זולה, אבל גם הנחות היסוד שלה פשוט מוטעות. הרי מה הניע את עורכי אולפן שישי, תוכנית הדגל של חדשות 12, להקדיש אייטם של יותר מרבע שעה בלב המהדורה לריאיון עם אברמוב? הרי זה מובן מאליו שהם דירגו את פרשת ג'פניקה, כמו גם כל גופי החדשות האחרים בישראל, במקום גבוה מאוד מבחינת חומרת המצב. אתם עצמכם רואים באירוע הזה עליית מדרגה ומבקרים בשל כך את השר הממונה, אז מה הביקורת על כך שהוא התייחס לאירוע הזה בצורה יוצאת דופן?

> מתברר שהשר בן גביר מטפל ברמה כמעט יומיומית גם במקרים קטנים בהרבה. ביררתי ומצאתי שהוא עומד בקשר עם יישובים וקיבוצים בדרום שסובלים מירי והתפרעויות של שכנים בדואים, שסייע לחנות סלולר בפתח תקווה שנסחטה על ידי עבריינים בסכומי עתק וגרם למשטרה לתפוס את הפושעים בזריזות ולמצות איתם את הדין, ועוד עשרות מקרים שבהם טיפל

אבל גם הנחת היסוד של השאלה, כפי שאמרנו, היא פשוט המצאה שאתגר בדה מליבו. האם אכן השר מתקשר רק לאברמוב בגלל שהוא הבעלים של בית"ר? אתגר לא טרח לבדוק לפני שקבע מסמרות. אני עשיתי זאת בשבילו. ובכן, מתברר שהשר מטפל ברמה כמעט יומיומית גם במקרים קטנים בהרבה. ביררתי ומצאתי שהוא עומד בקשר עם יישובים וקיבוצים בדרום שסובלים מירי והתפרעויות של שכנים בדואים, שסייע לחנות סלולר בפתח תקווה שנסחטה על ידי עבריינים בסכומי עתק וגרם למשטרה לתפוס את הפושעים בזריזות ולמצות איתם את הדין, ועוד עשרות מקרים שבהם טיפל. יש שיבקרו אותו על עיסוק ספציפי מדי במקרים האלה, ויש גם מידה של צדק בכך, אבל לומר שאברמוב וג'פניקה זה מקרה חריג? פשוט המצאה.

עתירה על סמך הנחה של כתב

מילא, ערוץ מיינסטרים שממציא האשמות נגד שר מהימין זה בבחינת אדם נשך כלב. אבל מה שקראתי יום למחרת, ולא בתקשורת אלא בנייר מסמכים רשמי של מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה, כבר עורר את רוחי. ההאשמה המוזרה והאבסורדית הזאת, שאפילו חדשות 12 לא ששו לשים בפרומואים ובדיגיטל שלהם, הפכה לטענה רשמית של היועצת המשפטית לממשלה בעתירה הרגישה ביותר שהוגשה אי פעם לבג"ץ.

אנחנו מדברים על צבר העתירות שהולך

אקדמית צפת
Zefat Academic College

אקדמיה שמחוברת לאדם,
לארץ ולעתיד שלך

באקדמית צפת - בית אקדמי מוביל בלב הגליל - מחכים לך השכלה איכותית המשלבת מצוינות, ערכים וקהילה שמרגישה בית.

- קמפוס חדשני בלב הגליל
- אווירה אישית חמה ומשפחתית
- מגוון מסלולים לתואר ראשון, שני והסבה
- סיוע וליווי במציאת מגורים (מעונות, כפרי סטודנטים)
- תנאי קבלה נוחים וגמישים
- קהילת סטודנטים מגוונת
- בית מדרש בראשות הרב ד"ר בניהו ברונר
- מלגות משמעותיות לנרשמים

שבוע הרשמה מיוחד 26 - 31 ביולי

50% הנחה בדמי רישום

*ההטבה בהתאם לתקנון

1-800-344-544

visual

יוני רוטנברג

פגיעה בחופש הביטוי למען המטרה של פגיעה בשר. בן גביר בסרטון מהשטח

צילום מסך

ומתנהל בבג"ץ בחצי השנה האחרונה, בדרישה להורות לראש הממשלה לפטר את השר בן גביר מתפקידו. בפרקים הקודמים הגישו העותרים שלל דוגמאות שמוכיחות לטענתם שהשר מתערב באופן לא תקין בעבודת המשטרה, ומערב שיקולים פוליטיים במדיניות האכיפה שלה. היועצת המשפטית לממשלה, שעל פי הספר אמורה להגן על השר, הצטרפה לדרישה לפטרו והוסיפה דוגמאות משלה שמצדיקות את הדרישה. אחרי דיון אחד סוער ומתוקשר בבג"ץ, ההחלטה שהתקבלה לעת עתה היא שינוסחו תנאים שמגבילים את יכולת השפעתו של השר על המשטרה בהסכמת הצדדים.

התנאים מגבילים את בן גביר מלמנות קציני משטרה בתפקידים בכירים ללא הסכמת הסגל הפיקודי הבכיר, וכן אוסרים עליו להתבטא בענייני מדיניות אכיפה בהפגנות. אומנם התנאים האלה לא סיפקו את היועצת המשפטית, והיא ביקשה להוסיף עוד הגבלות שיסרסו כמעט באופן מוחלט את השפעת שר המשטרה על המשטרה. המטרה, אם יורשה לי לפרשן, היא להעמיד אותו במצב שבו לא יוכל להרשות לעצמו להישאר עציץ במשרד, יעבור על התנאים המגבילים הללו ותיווצר עילה לחזור לבית המשפט ולדרוש את הדחתו. על התנאים הנוספים האלה, שעניינם לא פורט בפומבי, לא הצליחו הצדדים להגיע להסכמה.

הפרשנות שלי אינה פרי סברת הכרס, אלא התבוננות מושכלת בצעד שנקטה היועמ"שית השבוע. וכאן אנחנו חוזרים לריאיון של אתגר ואברמוב. ביום שני השבוע הגישה היועמ"שית הודעה לבית המשפט, ובה היא טוענת שהגם שלא התקבלה הסכמה לגבי התנאים המגבילים הנוספים, ההתנהלות של השר חורגת מכל אמת מידה סבירה ומהווה התערבות בוטה בעבודת המשטרה. הדוגמה הראשונה שלה (!!!) היא השאלה המביכה וחסרת הבסיס של אתגר לאברמוב.

"בעוד החתומים מטה שוקדים על הכנתה של הודעת העדכון הנוכחית", כותבים עורכי הדין שוש שמואלי ומתניה רוזין ממחלקת הבג"צים בשם היועמ"שית, "התפרסם בחדשות 12 ריאיון טלוויזיוני עם איש עסקים, בו סיפר כי השר בן גביר פנה אליו טלפונית, והעלה לשיחה גורם בכיר מאוד במשטרה בעניין פעילות משטרתית אופרטיבית הקשורה במאבק בפשיעה. מעבר לכך שמדובר בהפרה חמורה של מסמך העקרונות ושל החלטות בית המשפט, זוהי עדות נוספת לכך שמסמך העקרונות איננו יכול לשמש אמצעי אפקטיבי למניעת התערבות שיטתית ונמשכת של השר בעבודת המשטרה, שכן השר איננו מחויב לקיומו".

> היועמ"שית לקחה את צבר הפסיקות נגד בן גביר בוועדת הבחירות, ועשתה בהן שימוש בעתירה נגדו בבג"ץ כדי להצדיק את פיטוריו. בערמומיות רבה היא מציינת את צבר הפסיקות מוועדת הבחירות, ומציירת את זה כגושפנקא משפטית לכך שהשר עושה שימוש פוליטי במשטרה. לאמור: הנה מר סולברג, אתה בעצמך אמרת שבן גביר משתמש במשטרה ככלי תעמולה בסיורים שלו בשטח

הטיעון הזה, גם בתוך עולמות ההתנהלות ההזויה של היועמ"שית מול הממשלה, הוא ליגה אחרת של ביזיון. רישול מקצועי וחובבנות מהסוג הגרוע, שחושפים תאוות רדיפה בלתי נשלטת. הרי מאז ומעולם שרים לביטחון הפנים היו רצים לזירות של פיגועים לאומניים ופליליים ומדברים על מה שעשו ומה שיעשו, בכל ריאיון שלהם בתקשורת הם נשאלו על פרשות פליליות מז'וריות וסיפקו תשובות. זה היה תפקידם, ואך טבעי הוא ששר המשטרה יעסוק במשטרה וישים את כל מעייניו בכך שהיא תפעל ביעילות למימוש ייעודה.

בן גביר לא הורה במקרה הזה למשטרה לממש מדיניות ימנית או שמאלנית ולא התערב באופן שבו המשטרה תטפל בבעיה, הוא רק הציב לה דרישה אחת קונצנזואלית ומובנת מאליה - תטפלו. אזרחי ישראל שרוצים לסעוד את ליבם באוכל מהמזרח הרחוק לא אמורים לחוש סכנת חיים. זו האחריות הכי בסיסית שמוטלת עליו כשר לביטחון לאומי. אז מה יש כאן? נותרה רק ההנחה שהניח חיים אתגר, שלפיה הסיוע לבעלים של הרשת מקורו בפרוטקציה. עד כדי כך מביכים וחובבנים הם פרקליטי הצמרת שמייצגים את המדינה בערכאות.

ה"הפרה" הזאת הייתה רק הספתח לרשימה ארוכה ששטחה היועמ"שית. ניתן פה תקציר הרגעים הגדולים של המסמך, רק כדי שתבינו מה להשקפת האישה שרואה עצמה כסמכות המשפטית המרכזית בישראל מצדיק פיטורי שר בצעד תקדימי וקיצוני על ידי בית המשפט העליון. זוכרים את הפינוי האלים של המפגינים החרדים בכביש 4? השר בן גביר חשב שהשימוש ברימוני הלם היה מוגזם. בשל כך הוא צייץ בטוויטר שבכוונתו לקבוע דיון שבו יחדד עם הסגל הבכיר במשטרה מה הם המקרים הראויים לשימוש ברימוני הלם. על פניו, יישום תפקידו כמפקח על עבודת המשטרה, והגנה על האזרח מפני שימוש שרירותי בכוח. אבל בגלל שקוראים לו בן גביר והוא שר בממשלת נתניהו, הדאגה שלו לזכויות האזרח הפכה אצל היועמ"שית לעילה לפיטורין.

עוד דוגמה: צבר אמירות של השר שבהן הוא מעודד שוטרים לירות במחבלים פעילים שבאים לבצע פיגוע. הוא קורא להם לא לחשוש ולהשתמש בנשק, ומבטיח לגבות אותם. מה שנראה לכם כאמירה אלמנטרית, נשמע באוזניי היועמ"שית כהתערבות כה בוטה בעבודת המשטרה, עד שהיא מצדיקה את הצעד חסר התקדים של פיטורין.

אל קלסר ה"הפרות" מצרפת היועמ"שית את הסיורים המפורסמים של בן גביר באזורים שמוכרים כמוקדי פשע, מקומות שבעבר אפילו המשטרה היססה להסתובב בהם. בן גביר, מתוך תפיסה של חיזוק המשילות והאחיזה המשטרתית בהם, נוהג לערוך שם סיורים. הוא הגיע לג'וראיש מעוררת האימה, טובא זנגריה בירת הפרוטקשן, שכונות הפשע בלוד שמכבות בטבלאות החיסולים. בכל אחד מהמקומות דאג לשוחח עם התושבים, ולהטיח בהם אמירות קשות על חובתם לציית לחוק. יש שיסתייגו, יש שיתלהבו - עניין של טעם. מבחינת היועמ"שית זה עניין של פיטורין. העילה? "התנהלות כמעין 'מפכ"ל על'". אני מבין שעכשיו עברנו לניתוח תנועות גוף.

רימית בטאקי, לך לכלא

פרט למצעד הביזארי של ה"הפרות", ישנו מהלך מסוכן מאוד שמסתתר בתוך התצהיר של היועמ"שית לבג"ץ, ולא ראיתי שמישהו הבחין בו עד כה. לפני כחודש כתבתי כאן על רצף העתירות נגד בן גביר בוועדת הבחירות המרכזית. עותרים קנטרנים כדוגמת התנועה לאיכות השלטון הגישו רשימות ארכניות שכוללות כמעט את כל הפרסומים של השר ברשתות החברתיות, והוציאו מתחת האדמה טענות על הפרת סעיפי התעמולה האסורה בחוק הבחירות. לא אפרט כאן מחדש מפאת קוצר המקום, אך מי שירצה יוכל למצוא את הטור בקלות באתר.

באופן לא מפתיע, היועמ"שית הביעה תמיכה נלהבת בעתירות הללו, ולא רק שהצטרפה לדרישה להוריד את הפרסומים אלא אף ביקשה מיושב ראש הוועדה, השופט נעם סולברג, לייצר מנגנון שיעביר אליה לבדיקה מקדימה כל פרסום של השר. צנזורה נוסח רוסיה הסובייטית. סולברג אומנם לא נענה לדרישה ההזויה הזאת, אך שיתף ומשתף פעולה עם העתירות ביד נדיבה. הוא הורה עד היום למחוק עשרות פרסומים, והשית על השר תשלומי הוצאות בסך של יותר ממאה אלף שקלים.

מדוע אני מזכיר את הפרסום ההוא? מפני שבצעד קיצוני ומסוכן, לקחה היועמ"שית את צבר הפסיקות נגד בן גביר בוועדת הבחירות, ועשתה בהן שימוש בעתירה נגדו בבג"ץ כדי להצדיק את פיטוריו. בערמומיות רבה היא מציינת את צבר הפסיקות מוועדת הבחירות, ומציירת את זה כגושפנקא משפטית לכך שהשר עושה שימוש פוליטי במשטרה. לאמור: הנה מר סולברג, אתה בעצמך אמרת שבן גביר משתמש במשטרה ככלי תעמולה בסיורים שלו בשטח, ואף הורית להסיר את הסרטונים מהרשת - אם כן תסכים איתי שהוא חורג מסמכותו ויש עילה לפיטוריו. וגם השופטים האחרים, מן הסתם, צריכים לתת משקל לפסיקותיו של המשנה לנשיא.

קשה להפריז בחומרת המעשה של בהרב-מיארה, ואסביר מדוע. ועדת הבחירות המרכזית היא היכל הקודש של הדמוקרטיה הפרלמנטרית. תפקידה הוא לשמור על הלב הפועם של המשטר: בחירות חופשיות. כל החלטה שמתקבלת שם אמורה להתקבל במשורה, כדי לא לפגוע בחופש הביטוי של המתמודדים וזכות הבוחרים למידע מלא ואמין. אלה יסודות הבחירה הדמוקרטית. בדיוק בגלל זה, סמכויות ועדת הבחירות המרכזית מתמצות במינימום הנדרש כדי לשמור על חופשיות הבחירות. אף מועמד אינו אמור לחשוש מהשלכות פליליות או אחרות לתעמולה שהוא עושה. הדיון בוועדה שומר על סנקציות סולידיות מאוד, כדי לא להפוך לפקטור שמטה את הבחירות לכאן או לכאן. הוא מתרכז במחיקה או תיקון של פרסומים לפי חוק הבחירות. למעט הנושא השנוי במחלוקת של פסילת מועמדים, שגם כך מוכרע תמיד בבג"ץ.

כשהיועצת המשפטית משתמשת בהליך שהתקיים בוועדת הבחירות כדי לדחוק את בג"ץ להוציא צו תקדימי וקיצוני לפיטורי שר, זה באמת שבירת כל כללי המשחק הדמוקרטיים. זה בערך כמו שאני אגיד לך שרימית במשחק טאקי, ולכן בית המשפט המחוזי דן אותך לשבע שנות מאסר בגין קבלת דבר במרמה. דומה שאין דבר, אבל באמת אין דבר, שהיועמ"שית תבחל בו כדי לפטר שר שנותרו לכהונתו רק כמה חודשים. אנחנו, בכל אופן, כבר מזמן בחלנו בה ובהתנהלותה. ■

משורשים לעתיד - אירוע בסימן חוסן, אחריות ומנהיגות

בשיתוף פעולה של קק"ל וארגון חזון לאומי התקיים שבוע שעבר אירוע תחת הכותרת "שורשים לעתיד- קרקע, קהילה וחוסן". באירוע השתתפו מאות אורחים, אנשי ציבור ובוגרי התוכניות של חזון לאומי מרחבי הארץ.

התחלת האירוע היתה בסיור ביער בן שמן במהלכו התקיימו מספר הדרכות על הקמת קק"ל, השמירה ופיתוח הקרקעות בישראל. ביער בן שמן התקיימה סדנת פסיפס מרתקת בשילוב של משתתפי האירוע.
לאחר מכן התקיים סיור בבית קק"ל בירושלים, וביקור בתערוכה מיוחדת על ההיסטוריה והחשיבות של קק"ל מקום המדינה ועד ימינו.
לאחר הסיורים התכנסו המשתתפים במרכז סם שפיגל לפאנל מרתק בנושא "שורשים של חוסן" בהנחיית מוריה קור, ובהשתתפות ליאורה בן צור, אורית מרק אטינגר, תירא-אל כהן והרב תמיר גרנות. הפאנל עסק באתגרי השעה, ברוח הישראלית ובתפקידה של המנהיגות הצעירה בעיצוב פני החברה.
המסר העיקרי מהפאנל היה כיצד כל אחד מחברי הפאנל לקח את החוויות האישיות שלו ורתם אותם לעשייה למען עם ישראל.
בהמשך הערב התקיים שיח מרגש של גולן אזולאי ואיריס חיים, ששיתפו את הקהל בתובנות מעוררות השראה מחייהם על חוסן אישי ולאומי. את הערב נעלה הופעה מוזיקלית של גולן אזולאי.

אירוע זה מביא לידי ביטוי את חזון הארגון, המפעיל לאורך השנה תוכניות למנהיגות ציבורית, סמינרים וסיורים שבועיים. במסגרת תוכניות אלו, נפגשים מאות סטודנטים עם דמויות מפתח בתחומי התקשורת, הממשל, הכלכלה.

אירוע זה מביא לידי ביטוי את חזון הארגון, המפעיל לאורך השנה תוכניות למנהיגות ציבורית, סמינרים וסיורים חודשיים. במסגרת תוכניות אלו, נפגשים מאות סטודנטים עם דמויות מפתח בתחומי התקשורת, הממשל, הכלכלה.

מעבר לתוכניות המנהיגות, ארגון חזון לאומי מוביל בשנים האחרונות חזית אקטיבית במאבק באנטישמיות ובזירה הבינלאומית.

תוכניות אלו מומלצות מאד לסטודנטים וצעירים שרוצים לקחת חלק בעיצוב המנהיגות הלאומית של המחר. מכיוון שמספר המקומות מוגבל מומלץ להרשם בהקדם.
ישראל שולדינר יו"ר חזון לאומי, אמר בסיום האירוע: "סיומה של שנת הפעילות הנוכחית, בייחוד מול אתגרי השעה המורכבים של מדינת ישראל, מוכיח כי צמח כאן דור מנהיגות חדש, נחוש ומחובר שורשית לערכי הציונות. הסטודנטים שלנו הם חוד החנית של המחר, והאירוע הערב הוא לא רק סיכום של עשייה מפוארת, אלא קריאת כיוון

הארגון מוציא משלחות זהות, השפעה ודיפלומטיה ציבורית למען ישראל של צעירים לחו"ל, בהן משלחות ופעילויות הסברה ייחודיות שהתקיימו ברומא, פריז, וינה ובודפשט, לצד השתתפות במצעד התמיכה בישראל בניו יורק, במטרה לחזק את מעמדה של ישראל בעולם, להדהד את האמת הישראלית בקמפוסים ולייצר רשת קשרים משמעותית עם קהילות ותומכי ישראל ברחבי העולם. עם סיומה של שנה זו, בחזון לאומי כבר נערכים לפתיחת שנת הפעילות הבאה עם מגוון רחב של תוכניות מנהיגות ברחבי הארץ.

ברורה ללקיחת אחריות על עתידה המשותף של מדינת ישראל."

רעות רוזנפלד, מנכ"ל הארגון הוסיפה: "המפגש השבועי עם דמויות המפתח והעבודה המאומצת בשטח ובמשלחות בחו"ל, הפכו את מאות הסטודנטים שלנו לכוח מניע ומשפיע. הסטודנטים שלנו בחרו לא לעמוד מן הצד, אלא לרכוש כלים, להעמיק ולפעול למען עתיד המדינה. האחריות על מדינת ישראל היא של כולנו, כל אחד ואחד מאיתנו. הערב הזה הוא לא נקודת הסיום, אלא נקודת הזינוק שלהם למרכז העשייה הציבורית."

חגית רוזנבאום
לתגובות: Hagitr72@gmail.com

מתוך האפר

אחרי שהמשטרה המציאה סיפור על בדל סיגריה שנזרק מרכב, כיוון החקירה התהפך והחשד המרכזי באסון השריפה בחוות גלעד מתמקד בהצתה שביצעו שני שוטרים פלשתינים ← עם ישראל ומשרד האוצר התגייסו במהירות לסייע לתושבים שאיבדו את כל רכושם, אבל את המזכרות האישיות ובקבוקי היין שרזיאל שבח הי"ד ביקש לשמור לחתונות ילדיו, איש לא יוכל להשיב ← וגם כמה מילים על הנס שבזכותו השנה כבר לא נספור את השנים לגירוש מצפון השומרון

←
"הצלנו רק את ספרי התורה מבית הכנסת, שגם אותו הלהבות כבר התחילו ללחך". חוות גלעד לאחר השרפה

צילום: חיים גולדברג
פלאש 90

"אז מה שלומכם?" אני שואלת את יהודה שמעון, מוותיקי ומייסדי היישוב חוות גלעד. "ברוך ה', שמחים ומאושרים. הלך הבית, הלך המשרד, אבל נבנה הכול מחדש בעזרת ה'", הוא משיב. את האופטימיות הזאת, יומיים בלבד אחרי השרפה שכילתה את כל רכושו, קשה לעכל. אבל היא מופלאה עוד יותר כשרואים את הסיטואציה שבה הוא אומר את הדברים. יום שני, יומיים לאחר כיבוי השרפה הגדולה, הוא יושב מול חורבות הבית, והאש עדיין מלחכת את האוסף העצום של 1,500 ספרי קודש, ידע יהודי וכתבי יד נדירים שאסף במשך חצי יובל כמעט. "הרגע הייתה פה כבאית לכבות כאן שוב", הוא מספר.

משפחת שמעון איבדה הכול: הבית על תכולתו, כולל אוסף ספרים ענקי, חפצי ערך יקרים ותשמישי קדושה בעלי ערך רגשי גבוה. במשרד, שנשרף כליל, ירד לטמיון גמ"ח ענקי של משפחת שמעון ובו צלחות, סכו"ם, כוסות, שמיכות, כריות ומצעים שמיועדים לחתנים וכלות. גם רכב אחד של המשפחה עלה בלהבות. יהודה מדגים בעוד סיפור מצמרר את המשמעות של חפצים שכלו בשרפה ושום מס רכוש לא יוכל להחזיר את שוויים: "אני אספן יינות. יעל שבח, שכנה קרובה שלנו, נתנה לי לשמור במקרר היינות שלושה בקבוקי יין שבעלה רזיאל הי"ד קנה לשלושה מהילדים כשנולדו, וביקש לפתוח אותם בחתונה שלהם. הם היו שמורים אצלי מאז הרצח, עכשיו הם אינם".

"הפח נשבר ואנחנו נמלטנו", נאנח־מחייך יהודה, "אבל עכשיו למדתי שהעושר האמיתי זה המשפחה, החברים, אנשים שאכפת להם, השכנים תושבי גב ההר. אם היית מבינה את ההתגייסות, כל עם ישראל

> **יהודה שמעון, תושב חוות גלעד שביתו נשרף:** "היה פה בכיר במשטרה שאמר: זיהינו רכב פלשתיני זורק סיגריה מהאוטו. שאלתי איך יודעים שזו הייתה סיגריה, הוא ענה: כי מצאו את הסיגריה. אמרתי לו: זה לא הגיוני, למה אתם לא אומרים שזה פח"ע? אז יצא המרצע מן השק, הקציין אמר: אנחנו לא רוצים להלהיט את האווירה. הם חששו מתג מחיר"

נתרם לשקם הכול, בלי שידוע אם יהיה מס רכוש או לא. ותושבי השומרון אלופים בעזרה הדדית. אין דברים כאלה בעולם כולו. מהשנייה שאנשים שמעו שנשרף הבית, קיבלתי 50 או 60 הצעות לבוא לגור בבתים אחרים", הוא מתפעל, וחוזר אל החורבות שמולו: "אם כי מה שאיבדנו פיזית בחיים אי אפשר יהיה לפצות עליו, אין לי היום תמונה אחת מהחתונה שלי".

הערבים צהלו למראה השרפה

היישוב חוות גלעד בלב השומרון ידע סערות רבות. עצם הקמתו, לפני כ־25 שנה, הייתה בתגובה לרצח קצין הביטחון של השומרון גלעד זר הי"ד, שהחווה נקראת על שמו. היישוב ידע עשרות פינויים, חלקם קשים ואלימים במיוחד, וגם מעצרים ורדיפות של התושבים. לפני שנים אחדות התמודדו כאן עם רצח כואב מאוד של הרב רזיאל שבח הי"ד, שהיה מעמודי התווך של היישוב. אבל אנשי חוות גלעד עמדו בניסיונות בגבורה, והמקום הלך והתפתח. בעקבות הרצח של הרב שבח קודמו הליכי ההסדרה שלו והוא קיבל סמל יישוב, אולם עדיין אין לו תב"ע מסודרת.

בשבת האחרונה, בעקבות הצתה שנגרמה ככל הנראה בידי שני שוטרים פלשתינים שנעצרו השבוע כחשודים במעשה, חוותה החווה מכה קשה במיוחד. ארבע עשרה משפחות נותרו ללא קורת גג, בתיהן של שלוש משפחות נפגעו חלקית, וכעשרים בתי עסק ניזוקו ברמות שונות - ממחסן ציוד קטן ועד לעסקים בשווי של מיליונים, דוגמת מחסן העצים 'צמרת', מתחם האירועים 'המשושה' ועוד.

במזכירות היישוב עובדים בקדחתנות מרגע השרפה על השיקום והבנייה מחדש: החל מחתירה לכך שהאירוע יוכר כפעולת איבה, מה שיאפשר פיצוי של מס רכוש, והמשך בפתרונות למשפחות שנותרו בלי בית, שכרגע מפוזרות בין מארחים שונים, אולם החתירה היא להחזירן כמה שיותר מהר אל הקהילה והחווה, באמצעות הקמת שכונת קראווילות זמנית ביישוב עד לבניית הבתים. הבנייה והשיקום, מעריכים שם, עלולים לארוך שנה ויותר.

מסע הלחצים מול המשטרה והגורמים הרלוונטיים, שבתחילה סירבו לתייג את האירוע כלאומני, הביא השבוע להכרזתו של ראש המועצה, יוסי דגן, שהמשטרה מאשרת כי מדובר בפעולת איבה ומכך הנגזרת הדרמטית של קבלת פיצויים מהמדינה. בהנהגת היישוב מדגישים כי אומנם מדובר בצעד מבורך וחשוב שהוביל ראש המועצה, אולם ברמת הירידה לפרטים עדיין מדובר באירוע מורכב עד למימוש מלא. לכן קמפיין ההתרמה הגדול, שהניב יותר מעשרה מיליון שקלים בתוך ימים ספורים, עדיין נמשך ומהווה עוגן ראשוני למשפחות ולבעלי העסקים שצריכים להתחיל מחדש. גם עסק שיקבל פיצוי לבנייה מחדש עדיין יסבול מהפסד כלכלי עצום מהחודשים הארוכים שבהם הוא אינו פעיל, אינו מספק סחורה ואינו מקיים אירועים או כל פעילות שוטפת אחרת. בחוות גלעד מדברים בהתפעלות על ההתגייסות של כל חלקי החברה הישראלית לטובת החווה, כמעט בכל תחום שאפשר להעלות על הדעת, "יש פה אלפי פניות והצעות לעזרה כל יום".

זו לא הפעם הראשונה שחוות גלעד עוברת הצתות או ניסיונות הצתה. לפני כמה שנים קבוצה של פעילי שמאל קיצוני השליכו סמרטוטים בוערים לכיוון החווה במטרה להצית אותה, והם נתפסו על ידי התושבים והועברו למשטרה. ניסיונות הצתה בידי ערבים הם אירוע מוכר מאוד בחווה, ובחלקם גם הצליחו - כך למשל, בית של אחת המשפחות בחווה ←

בס"ד

Glow
חוויה זוהרת לכל המשפחה
כשהאור מתעורר לחיים
האנגר 11 נמל ת"א | 31.8-24.7
toMix
עולם של חוויות
11
האנגר

"הלך הבית, הלך המשרד, אבל נבנה הכול מחדש בע"ה". שרידי בית משפחת שמעון בחוות גלעד

צילום: יהודה שמעון

הוצת על ידי ערבים לפני כמה שנים, נבנה מחדש, וכעת נשרף שוב בהצתה הנוכחית.

נוכח ריטואל טרור ההצתות סמוך ליישובים, שאגב מוכר בכל רחבי יהודה ושומרון בעיקר בתקופת הקיץ ובמיוחד בשבתות, הייתה התחמקותה של המשטרה מקוממת במיוחד. ביומיים הראשונים לאחר השרפה נאחזו שם בטענה כי היא נגרמה כתוצאה מבדל סיגריה שהשליך ערבי שנסע בכביש סמוך לשכונת מצפה ישי בקדומים. ייתכן שהמטרה הייתה לשרוף את שכונת מצפה ישי והבסיס הסמוך לה, והאש שינתה כיוון לחוות גלעד. אגב, בזמן השרפה לא אירעו הצתות נוספות על ידי ערביי הסביבה, כך לפי רחפן מעקב שהעלו התושבים, "אבל קריאות הצהלה של ערבים מכל הצדדים במהלך כל מוצאי השבת, שהעיפו זיקוקים של שמחה לאיד על מה שקרה פה, מראה את החייתיות שלהם".

דוחות למתנדבים שכיבו את השרפה

יהודה שמעון מספר על השיח הקשה שניהל עם בכירים במשטרה עוד במוצאי השבת שאחרי השרפה, כשהכול סביבם עדיין בוער: "פתחו פה חפ"ק, והיה פה בכיר במשטרה שאמר: זיהינו רכב פלשתיני נוסע בציר ליד מצפה ישי וזורק סיגריה מהאוטו. אמרתי לו: תוכל להראות לי סרטון שרואים סיגריה עפה מהאוטו? הוא אומר: לא רואים את הסיגריה. שאלתי איך יודעים שזו הייתה סיגריה, הוא ענה: כי מצאו את הסיגריה. אמרתי לו: זה לא הגיוני, אם אתה זורק סיגריה למגל - אתה לא מוצא אותה אחר כך. הקצין התעקש שהשרפה נגרמה מבדל הסיגריה, אמרתי לו: למה אתם לא אומרים שזה פח"ע? אז יצא המרצע מן השק, הקצין אמר: אנחנו לא רוצים להלהיט את האווירה. הם חששו מתג מחיר. כעסתי ואמרתי לו: קודם כול תגיד שהייתה פה הצתה, אולי ברשלנות, אולי בשוגג, אבל ברור שמזה התחילה השרפה. אם לא ראית את הסיגריה, קודם כול תניח שהיה פה אירוע. למה סתם לומר בדל סיגריה?! אם בכלל לא ראית את זה, איך זה הגיע לשיח?"

בתחילת השבוע נעשתה עבודה מאומצת מאוד של גורמים רבים, "כדי להוציא מהראש את השטות הזאת של הסיגריה שאף אחד לא ראה אותה", מגדיר יהודה, "אנשים שלנו הלכו ומצאו באותו מקום עשרות בדלי סיגריה, איפה שלכאורה זרקו בדל. שאלנו: מה הוא זרק שם, מאפרה? ניסינו להסביר להם את ההיגיון". ליהודה ברור מה מגמת המשטרה בהקטנת האירוע לממדי בדל סיגריה: "הוא לא רוצה עכשיו אירועי תג מחיר בכל הגזרה, מזה הם מפחדים. זה אבסורד".

> **יהודה שמעון:** "היו מאבקים מטורפים מול האש, אנשים סיכנו את חייהם. הבן שלי סחב על הגב שלו כבאי שהכבאית שלו עלתה באש. מה עושה המשטרה? קודם כול שלחו לפה צוות שב"כ שמסתובב רעול פנים, מצלמים את נוער הגבעות שעובד פה, תוך כדי שהם מכבים את השרפה. אנשים היו דקות ממוות, ושב"כ מסתובבים ומצלמים נערי גבעות שמכבים"

התנהלותה של המשטרה ואף השב"כ תוך כדי השרפה שבוערת ומסכנת חיי אדם הוכיחה גם היא מה באמת מעניין את מערכת הביטחון. יהודה מספר בזעזוע כיצד מאות הנערים שהגיעו מכל רחבי יהודה ושומרון והצילו חיים, פשוטו כמשמעו, זכו למעקב ורדיפה על ידי צוותים מיוחדים של ימ"ר ש"י והשב"כ, תוך כדי שהם נאבקים בלהבות: "מאות בני נוער דוהרים לחווה עם מפוחים כדי להציל את החווה. היו מאבקים מטורפים מול האש, אנשים סיכנו את חייהם. הבן שלי סחב על הגב שלו כבאי שהכבאית שלו עלתה באש. הבן שלי חילץ אותו, הכבאי נכווה בינוני. מה עושה המשטרה? קודם כול שלחו לפה צוות שב"כ שמסתובב רעול פנים, מצלמים את נוער הגבעות שעובד פה, תוך כדי שהם מכבים את השרפה. אנשים היו פה בסכנת חיים, כמעט מתו. אנשים היו דקות ממוות", הוא נסער, "ושב"כ מסתובבים ומצלמים נערי גבעות שמכבים".

שוטרי ימ"ר ש"י הוסיפו נופך משלהם, הוא מתאר: "משטרת ישראל פרסה מחסום דוקרנים מתחת ליצהר, וכל רכב עם חבר'ה שנסע לפה לכבות - עוצרים אותו. וזה תוך כדי השרפה. לא נותנים להם להגיע לפה. הכבאיות נתקעות אחריהם. אנשים פרצו מחסומים - רדפו אחריהם". השלב הבא בתיאטרון האבסורד המשטרתי היה חלוקת דוחות למתנדבים שסיכנו את חייהם: "חילקו פה דוחות לאנשים על הכביש, תוך כדי שהם הגיעו לכבות שרפה. זה היה טרלול מוחלט, איבוד עשתונות".

נזק בעשרות מיליוני שקלים

לעומת התנהלותה המבישה של המשטרה עם צוותי השב"כ, שירותי הכבאות פעלו באופן מעורר התפעלות, מדגיש יהודה, תוך שהוא מחמיא לשר הממונה איתמר בן גביר שהוביל את שירותי הכבאות באירוע: "כב"א תפקדו פה בצורה הכי הרואית שאפשר. הם נלחמו על כל מבנה. בלעדיהם היה לנו אירוע עם נזק בהיקף של פי שלושה. הגיעו לפה כבאיות מכל הארץ, מסוקי כיבוי. נכנסו כבאיות מרמת גן, מראשון לציון, מרחובות. שאלתי אותם איך הם הגיעו, והם אמרו שכב"א ארצי הוציא הודעה שכל הכבאיות מגיעות לחוות גלעד".

השרפה, שהחלה במצפה ישי סמוך לקדומים, שינתה בתוך דקות ספורות כיוון וטיפסה אל חוות גלעד. ההתקדמות הייתה דרמטית, ואנשים שעוד חשבו לארוז את חפציהם היו צריכים בתוך שניות להימלט מהבית שהחל לפתע לבעור מכל הכיוונים. "אנשים פה יצאו בעור שיניהם ממש. ההתפשטות של האש הייתה במהירות חריגה", מתאר יהודה, "היו לנו פה ניסים". העובדה שהשרפה פרצה בשבת הפכה את האירוע לטרגי עוד יותר: "בשבת אסור להציל שום דבר מהשרפה, אז אנשים ברחו ולא לקחו שום דבר. הצלנו רק את ספרי התורה מבית הכנסת, שגם אותו הלהבות כבר התחילו ללחך".

במוצאי השבת הגיע לזירה שכן נוסף, שר האוצר בצלאל סמוטריץ', תושב קדומים, שנרתם גם הוא והורה לשמאי האוצר להגיע למחרת לביצוע השמאות, טרם שנקבע אם מס רכוש יפצה את הנפגעים. "כך שהשמאויות היו מוכנות. כולנו הבנו שאם לא יהיה פה מס רכוש זו בעיה. אין איך לממן הכול. רק מחסן העצים 'צמרת' זה 15 מיליון שקל. הם השקיעו את כל הכסף שלהם בזה, כספי משפחה, הלוואות ועוד". קמפיין התמיכה העממי כבר הגיע כאמור לכעשרה מיליון שקלים, אבל יהודה מתאר הוצאות שהן הרבה יותר מכך: "יש משפחה שהשקיעה בבית חדש והוא נשרף, מוערך בשני מיליון שקלים. יש פה משפחה שחזרה לבית אחרי עשר שנים, השקיעה ושיפצה ונכנסה רק לפני שלושה שבועות, והכול נשרף. החפצים שלהם עדיין היו בארגזים. יש מיילדת שכל ציוד המיילדות שלה נשרף וירד לטמיון". ואלה רק דוגמאות ספורות מהסיפורים שמתחת לאפר.

יהודה מספק אנקדוטה נוספת, שיכולה להתרחש רק בחסות האבסורדים במחוז ש"י: "יש משפחה שהאבא נמצא במעצר בית כבר שנתיים, בגלל שירה לעבר ערבים שבאו לשרוף את החווה אחרי 7.10. הוא היה בכלא, אחר כך במעצר אצל קרובי משפחה, ועכשיו במעצר בית. הבדיחה שרצה פה היא שמזל שהבית שלו לא נשרף לגמרי, אחרת לא היה לו איפה לעשות מעצר בית".

יהודה, אשר משקף את הרוח הכללית בחווה העשנה עדיין, מספר כיצד בירך "דיין האמת" בשם ומלכות, אבל גם מסתכל רק קדימה, כפי שעשה עם ישראל בכל הדורות. "לא שמעתי שבהספד מספרים איזה בית ורכב היו לאדם, מדברים על התורה והמעשים הטובים שלו והמידות שלו. עם זה אנשים הולכים, לא עם קשקושים. מה זה כמה בתים? כשאני שומע סיפורים על פצועים ונופלים במלחמה, זה מכניס אותי לפרופורציה".

לשנה הבאה בעזה הבנויה

מדי שנה בשבוע הזה, עיתון 'בשבע' מקפיד להעלות את זיכרון העקירה מגוש קטיף וצפון השומרון, שהחלה מיד אחרי תשעה באב. אנחנו משתדלים להפיק כתבות, מאמרים או פרויקטים בעלי משמעות שיביאו איתם מסרים ולקחים, וגם זיכרונות וסיפורים שיעוררו את הלב והשיח הציבורי לתיקון חטא העקירה.

את הגיליונות הללו מלווה בדרך כלל לוגו שמזכיר את מספר השנים שחלפו מאז העקירה מגוש קטיף וצפון השומרון. השנה, כשבאנו לעצב את הלוגו, משהו נקטע פתאום ברצף האוטומטי: רגע, 21 שנים לעקירה מגוש קטיף, אבל מה עם צפון השומרון? מתוך ארבעת היישובים שנעקרו, שניים - חומש ושאנור - כבר שוקקים משפחות וילדים, והשניים האחרים - גנים וכדים - הומים מקולות הבאגרים אשר מכינים את התשתיות לקליטת משפחות באולם הקרוב.

21 שנים אחרי, הציפייה, המאבק והתודעה עלו מדרגה והפכו חלום למציאות. כן, אלה אנחנו שחיים את הנס הזה, הלא מובן מאליו בכלל, בזכות מסירות נפשם של רבים וטובים. מתפללים שבשנה הבאה נוכל כבר לעצב לוגו לרגל חזרתנו גם לעזה הבנויה. ■

זוכרים
וחוזרים

הציונות הדתית
בראשות בצלאל סמוטריץ'

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

עד יום ראשון הגדול

JVC
SMART TV

75" LT-75N7175 במקום ~~1,990~~ ₪ 1,790 ₪
70" LT-70N7175 במקום ~~1,690~~ ₪ 1,490 ₪
55" LT-55N7165 990 ₪ במקום ~~1,190~~ ₪

מסך 55"
TCL

55V61C 1,290 ₪ במקום ~~1,590~~ ₪

מסך 43"
SAMSUNG

UE43F6000F 990 ₪ במקום ~~1,190~~ ₪

מסך 43"
ELECTRA
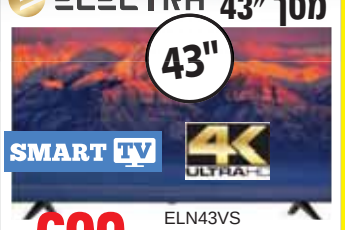

ELN43VS 690 ₪ במקום ~~799~~ ₪

מסך 85"
ROWA

85R55 2,290 ₪ במקום ~~2,490~~ ₪

masimo
מסך מגע נייד על גלגלים 32"

ANDROID TV
עד 4 שעות הפעלה ללא טעינה
WIFI , B.T
MAS-32TT-WH
במקום ~~2,690~~ ₪
2,290 ₪

מחשב נייד
acer
Aspire Lite
AL15-33P-33FG
NX.D2KEC.002
- Core 3 N355
512GB SSD 8GB
Windows 11

1,499 ₪ במקום ~~1,799~~ ₪

acer
מסך מחשב גיימינג 27"
Acer Nitro
KG270 P0 FHD
FreeSync 144Hz 1ms

349 ₪ במקום ~~499~~ ₪

xiaomi
טאבלט XIAOMI REDMI PAD SE 64GB "8.7 4GB RAM
שנתיים אחריות המילטון
במקום ~~449~~ ₪

349 ₪

Canon
מצלמה דיגיטלית קומפקטית
Canon IXUS 285 HS A
כולל עברית
3 שנות אחריות

1,199 ₪ במקום ~~1,599~~ ₪

SAMSUNG
שעון חכם
Galaxy watch8 L320

במקום ~~899~~ ₪
699 ₪

DIONA
שעון חכם
Diona R5 IP68

במקום ~~449~~ ₪
249 ₪

xiaomi
שעון ספורט חכם
Xiaomi Redmi Watch 5 Active

154 ₪ במקום ~~179~~ ₪

בידורית ניידת
JBL
PartyBox Encore Essential 2

777 ₪ במקום ~~799~~ ₪

סטרימר Google TV Streamer (4K) Android TV
Google

349 ₪ במקום ~~399~~ ₪

מקרן וידאו חכם
הקרנה בגודל של עד 130 אינץ'
Home Cinema F300

299 ₪ במקום ~~349~~ ₪

Canon
מדפסת הזרקת דיו משולבת
PIXMA MG2551s

119 ₪ במקום ~~169~~ ₪

שעון טלפון חכם לילדים
KiDi Watch
Hello 4G
כפתור SOS לשיחות חירום
הגדרת הורים באפליקציה
שיחות קוליות למספרים מוגדרים מראש
אפשרות האזנה מרחוק
לנעשה בסביבת השעון

79 ₪ במקום ~~149~~ ₪

roborock
ערכת אביזרים מתנה!
שואב אבק רובוטי שוטף
Saros 20 Sonic

3,890 ₪ במקום ~~4,590~~ ₪

DREAME
שואב אבק ומקרצף רובוטי
Dreame D20 Ultra

במקום ~~1,890~~ ₪
1,690 ₪

ECOVACS
שואב אבק רובוטי חכם
T30C PRIME

במקום ~~1,990~~ ₪
1,490 ₪

tineco
שואב ושוטף חכם אלחוטי
S9 Artist
שנתיים אחריות

במקום ~~1,690~~ ₪
1,299 ₪

dyson
שואב אבק אלחוטי שוטף דייסון
washG1 WR01

במקום ~~1,290~~ ₪
799 ₪

SENSOR
מצנן אוויר מנוע עוצמתי לקירור מהיר
SE-23AR

במקום ~~349~~ ₪
199 ₪

SENSOR
מאוורר מגדל טורבו
SE- B12R

במקום ~~249~~ ₪
179 ₪

SENSOR
מצנן אוויר מיני
SE-4R

במקום ~~249~~ ₪
129 ₪

SENSOR
מאוורר רצפתי
SE-16B 16"
במקום ~~99~~ ₪
69 ₪
SE-20B 20"
99 ₪ במקום ~~149~~ ₪

SENSOR
שואב אבק חבית
SN-VC21L2000

במקום ~~249~~ ₪
119 ₪

SENSOR
מזגן עילי
CSD-12DAS INV WiFi
1.25 כ"ס
תפוקת קירור BTU 12,000
תפוקת חימום BTU 12,000
777 ₪
במקום 1,290 ₪

SENSOR
מזגן עילי
CSD-18DAS INV WiFi
2 כ"ס
תפוקת קירור BTU 18,000
תפוקת חימום BTU 18,000
1,349 ₪
במקום 1,690 ₪

ELCO
מזגן נייד
תפוקת קירור BTU 7,000
EL9500
699 ₪
במקום 999 ₪

אלקטרה
מקפיא 3 מגירות
EL803W
479 ₪
במקום 666 ₪

BOSCH
מדיח כלים רחב 12 מערכות כלים בוש
5 שנות אחריות (1+4) בתוספת 199 ₪
SMS25GI09F
2,190 ₪
במקום 2,480 ₪

מקרר 4 דלתות מקפיא תחתון
500 ליטר
RNF 600GA-BG
1,990 ₪
במקום 2,190 ₪

SHARP
מקרר שארפ מקפיא עליון
315 ליטר
SJ-S430-SS
1,990 ₪
במקום 2,190 ₪

אלקטרה
מקרר הפוך מקפיא תחתון אלקטרה
10 שנות אחריות (9+1) על המדחס בתוספת 99 ₪
293 ליטר
EL35W
1,390 ₪
במקום 1,790 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה פתח חזית 1-10 ק"ג אלקטרה
10 ק"ג
EL100386
1,390 ₪
במקום 1,990 ₪

אלקטרה
מדיח כלים רחב צג דיגיטלי
5 שנות אחריות (1+4) בתוספת 199 ₪
EL2006BL
899 ₪
במקום 999 ₪

AEG
תנור אפיה בנוי AEG
תוצרת גרמניה
מסילה טלסקופית
BEB331110M
1,690 ₪
במקום 2,190 ₪

תנור אפיה בנוי
70 ליטר
NAK-BI70BGL
599 ₪
במקום 999 ₪

BOSCH
כיריים אינדוקציה בוש
חד פאזי
אינדוקציה
PUG611AA5E
1,290 ₪
במקום 1,590 ₪

Sauter
כיריים גז זכוכית קריסטלית סאוטר
זכוכית
SHG6002B
699 ₪
במקום 1,190 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה פתח חזית אלקטרה
8 ק"ג
EL80
899 ₪
במקום 1,190 ₪

KENWOOD
מיקסר קנווד קערת נירוסטה 1000 וואט
KHM505
690 ₪
במקום 990 ₪

NINJA
נינג'ה גריל חשמלי
EG203
699 ₪
במקום 849 ₪

Galanz
מיקרוגל 20 ליטר
MM-20LGA-BLC
149 ₪
במקום 199 ₪

מיקרוגל דיגיטלי 20 ליטר
MD-20LGA-BLC
179 ₪
במקום 249 ₪

SENSOR
סיר טיגון AIR FRYER
SE-GSN-Z6Y6B
129 ₪
במקום 199 ₪

SENSOR
סיר טיגון צ'יפסר 3 ליטר
SN-DF3L
69 ₪
במקום 99 ₪

KRUPS
מכונת קפה אוטומטית עם מטחנת קפה
EA912B10
1,590 ₪
במקום 1,990 ₪

אלקטרה
בצבעים קרם/שחור
EM3601
מכונת קפה טוחנת אלקטרה
קילו פולי קפה +כד חלב נירוסטה מתנה!
599 ₪
במקום 990 ₪

NESPRESSO
מכונת קפה נספרסו Vertuo Pop
249 ₪
במקום 449 ₪

SENSOR
בלנדר שייקר טאץ'
SE-101T
119 ₪
במקום 199 ₪

NINJA
מכונת גלידה NINJA Creami Deluxe
NC503
849 ₪
במקום 1,090 ₪

NINJA
מעבד מזון +נוטרי שייקר חכם מקצועי 3 ב-1
TB303
649 ₪
במקום 899 ₪

NUTRI NINJA
מעבד מזון נינג'ה ענק ועוצמתי
PRO BN653
349 ₪
במקום 449 ₪

SENSOR
מכונת ברד וגלידה רכה
SE-TTSM-A02C
299 ₪
במקום 449 ₪

SENSOR
מעבד מזון
SN-30.1B
139 ₪
במקום 199 ₪

BRAUN
מכשיר להסרת שיער
PL5210 Silk expert Pro 5
1,290 ₪
במקום 1,690 ₪

SENSOR
מכשיר להכנת קרח
12 ק"ג קרח ב-24 שעות
SE-GSN-Z6Y6B
199 ₪
במקום 299 ₪

SENSOR
קומקום חשמלי זכוכית
SNG1800B
35 ₪
במקום 79 ₪

SENSOR
קומקום חשמלי נירוסטה
SN-1800
19 ₪
במקום 49 ₪

Tefal
מגהץ קיטור טפאל
SV6116
הספק 2200W
משאבת מים 5.3 בר
349 ₪
במקום 499 ₪

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-21:30 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00

בתוקף עד- 26.7.26 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות | התמונות להמחשה בלבד | המחיר הקודם של המוצר שבמבצע היה בתוקף לפחות יום

"הבאגרים והטרקטורים זו תמונת הניצחון"

←
"כבר ב־7 באוקטובר דרשתי מטרות מלחמה ברורות כדי שלא נסיים בעוד סבב". אורית סטרוק

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

יוסף ארנפלד

משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות בראשות אורית סטרוק הפך בשנים האחרונות לאחד המנועים העיקריים בחיזוק ההתיישבות, הרוח והזהות היהודית בשטח. למעשה, פועלה של סטרוק בקדנציה הזאת חרג בהרבה מגבולות המשרד. בשנים קריטיות וסוערות במיוחד היא כיהנה כחברת ממשלה וכחברת קבינט והייתה שותפה להכרעות הדרמטיות ביותר, ובה בעת החזיקה בעמדת השפעה מרכזית בתוך הוועדה לבחירת שופטים, דיינים וקאדים.

כשמבקשים מהשרה סטרוק, בריאיון סיכום קדנציה מיוחד ל'בשבע', להתמקד בעשיית המשרד ולהצביע על שלושת ההישגים הבולטים שלה, היא מעדיפה קודם כול לדייק את הניסוח: "אני לא אוהבת את המילה 'גאה'. אני שמחה בהם". במקום למנות מקומות ופרויקטים נקודתיים, היא מתארת תפיסת עבודה רחבה. "הדבר הראשון שאני הכי שמחה בו זה שהלכתי בעיקר על נושאים אסטרטגיים, ויצרתי שינוי אסטרטגי בהתיישבות. השקעתי בהם את מרב הזמן, הכוחות והתקציבים".

ההישג השני קשור במגבלות הכוח של התפקיד. "המשרד שקיבלתי, אין לו כמעט סמכויות, והיכולת לעבוד ולהגיע להישגים יושבת על הרתימה של גורמים נוספים שהסמכויות אצלם. אני שמחה שהצלחתי לייצר את הרתימה הזאת". הנקודה השלישית מבחינתה היא הנגישות לכלל הציבור. "הצלחתי לתת את השירות הזה של משרד ההתיישבות לכולם, בלי הבדל של דעות, אורח חיים, אמונות. לא הסתכלתי מי דתי, חילוני, ימני או שמאלני. זה בכלל לא נכנס אצלי לפרמטרים. מה שתורם ליישוב הארץ, על זה הלכתי, והצלחתי בדרך הזאת ליצור קשרים מאוד מאוד טובים עם אנשי התיישבות בכל הקשת החברתית בישראל. אחד הדברים שאנחנו מתמודדים איתו בישראל זה הקיטוב בין צדדים שונים במפה הפוליטית והחברתית, ואני חושבת שבעבודה שלי הצלחתי להוביל שינוי בתחום הזה".

> השרה אורית סטרוק מתארת בריאיון ל'בשבע' את המהפך ההתיישבותי שהובילה: "הצלחתי לתת את השירות של משרד ההתיישבות לכולם, בלי הבדל של דעות, אורח חיים, אמונות" ← היא מסבירה מדוע לא פרשה מהממשלה למרות עסקת החטופים השנייה: "אמרתי בדמעות לנתניהו שאנחנו נשארים רק כדי לוודא שהתיקון מתממש ושנשיג את מטרות המלחמה" ← היא מספרת גם על הסקר שערכה בעיצומו של הקמפיין לשחרור החטופים בכל מחיר: "חצי מהציבור חושב בדיוק כמונו. שאלתי את עצמי: מי מייצג את הציבור הזה בממשלה ובקבינט אם לא אנחנו?"

כשמבקשים ממנה לרדת לרמת השטח ולפרוט את אותם מוקדים אסטרטגיים, סטרוק מצביעה ראשית על יישובי גבול הצפון. "הגענו לממשלה עם תוכנית כבר בפברואר 2023, עוד לפני המלחמה. היישובים הכפריים שם סבלו מגיל ממוצע של 70, גני ילדים נסגרו, והיה ברור שחייבים תוכנית לקליטת משפחות צעירות. בסופו של דבר, בעקבות המלחמה, אנחנו מקימים היום את השכונות האלה. אתמול הייתי באדמית. אנחנו מקימים בכל אחד מהיישובים הכפריים שכונות צמיחה של 15 משפחות, עם מבנים יבילים שמטרתם לא להמתין לבניית בתים, אלא להביא משפחות באופן מיידי. שלשום עלה קמפיין שקורא לצעירים לעלות צפונה, ותוך יום אחד בלבד נכנסו 428 פניות בעמוד הנחיתה. יש רצון עז לבוא לצפון".

זירה אסטרטגית נוספת שהיא מסמנת נמצאת מעט דרומה משם. "כל פרויקט לב הגליל, שבו היישובים הכפריים הקטנים היו חסומים לחלוטין בפני התפתחות בגלל חסמים בירוקרטיים שהוטלו עליהם לאורך שנים", היא מסבירה, "היה חסם שלא איפשר לקבל תושבים חדשים דרך ועדות קבלה מעבר ל־400 משפחות, חסם של מחירי קרקע מטורפים שלא אפשרו למשפחות צעירות לרכוש מגרשים, וחסם תכנוני של מוסדות התכנון. שלושה חסמים שפשוט הטילו מצור על ההתיישבות הכפרית באזורים האלה, וגרמו לה להפוך למובלעות בתוך מרחב שבו היישובים הערביים שמסביב רק הלכו וגדלו, בעוד היישובים הכפריים מצטמצמים ונאנקים לתוך עצמם. בסוגיה הזאת השקעתי הרבה מאוד מאמץ, והצלחנו לפצח את כל שלושת המרכיבים של המצור הזה".

> "כשנכנסתי לתפקיד שרת ההתיישבות, גילינו במינהל האזרחי את 'מפת בני גנץ' – מפה שהוא שרטט כשר ביטחון מתחת לרדאר, ללא הצבעה בממשלה או בקבינט, שקבעה אזורים אסטרטגיים ביהודה ושומרון שבהם אסור לאכוף בנייה פלשתינית בלתי חוקית. בצלאל תיקן את המפה הזאת, אבל הסיפור הזה מוכיח שכשאנשי שמאל יושבים על השיברים – המשמעות הרת אסון"

הצורך בפריצת המחסומים הללו, מבחינתה, חורג מהתחום התכנוני הטהור. "שבירת משולש החנק הזה מעל היישובים היא אירוע קריטי מבחינה ביטחונית, כי האזור הזה היה בדרך להפוך לאזור שאין בו יהודים, או שיש בו יהודים במובלעות קטנטנות. היום, אחרי עבודת נמלים של שלוש שנים וחצי, פרצנו את המחסומים האלה. אנחנו מקימים עכשיו גם יישובים חדשים באזור, כמו היישוב שיבולת שיעלה על הקרקע ממש בקרוב".

מועצות אזוריות ללא תושבים

פרויקט אסטרטגי נוסף שהיא יוזמת ומובילה נוגע לכל אורך השדרה המזרחית של המדינה. "פרויקט הציר המזרחי, שזה פרויקט שאני יזמתי, נועד להכפיל את האוכלוסייה לאורך כל הגבול עם ירדן - מצמח בצפון ועד אילות בדרום, ועכשיו אנחנו מרחיבים אותו גם לגבול המערבי - גבול מצרים", היא מתארת, "זה פרויקט שאני דחפתי אליו, והיום מובילים אותו משרד הביטחון הענק ומשרד

←

תודה שבחרתם לעשות טוב

אנחנו מודים ללקוחות הבנק שהצביעו
ובחרו את 13 העמותות הזוכות בפרויקט
"שותפים מבחירה 2026"

בזכות בחירתכם, עמותות אלו יזכו לסיוע
מהבנק להמשך פועלן המבורך

מתנת חיים
איחוד הצלה
יד שרה
מחלימים בבית
מגדל אור
MIGDAL OHR
עזר מציון
זכרון מנחם
יד אליעזר
Yad Eliezer
שיח סוד

מזרחי טפחות

בני אדם ♡ לפני הכול

כרמי הנדיב

אורחים נוספים הגיעו...

הדרך הטובה ביותר להתאהב בשכונה שלנו היא
פשוט לבוא ולפגוש את האנשים שחיים בה.

המשפחות שהגיעו לשבת, התארחו, טעמו
מהשבת הקהילתית והבינו שכרמי הנדיב היא
הרבה מעבר לדירה חדשה, היא בית אמיתי
ומפנק עם קהילה חמה ואוהבת.

תושבי שכונת כרמי הנדיב, בזכותכם,
האורחים שלנו כבר מרגישים בבית.

תודה
למנחם קלמנזון שהתארח
בשכונה וריתק אותנו
בשיחות גבורה והעצמה,
ושגיא על קבלת שבת
מעצימה ושמחה.

כרמי הנדיב
לגור בלב החדש של ישראל

www.carmay-hanadiv.co.il
Tanya@carmay-hanadiv.co.il
waze: מרכז המבקרים

מרכז מבקרים
*8214

ציפחה

מתקנים את נזקי אוסלו וההתנתקות. סטרוק בחנוכת היישוב חומש המתחדש

צילום: דוברות

ההתיישבות הקטנטן יחד, כמובן בשיתוף משרד ראש הממשלה. כל הפרויקטים האלה קריטיים לביטחון המדינה".

בנקודה זו היא מחברת בין המתרחש בגבול הצפון לבין התפיסה הביטחונית הכוללת. "אם אנחנו הולכים לגבול הצפון, הגבול שלנו היה באמת פרוץ, ולא רק בהיבט של מה שחיזבאללה תכנן לנו, אלא בהיבט של היישובים שהלכו והפכו לבתי אבות. להפוך אותם ליישובים צומחים, צעירים ותוססים, כשבצד אחד של הגבול עובדים באגרים שמפוררים עד דק את הכפרים השיעיים מולנו שהפכו למוצבי טרור, ובצד השני עובדים הטרקטורים שלנו שמכשירים את הקרקע למבנים - זו תמונת הניצחון בעיניי, וזה נותן רוח גדולה מאוד בכל היישובים שם".

בחזרה לציר המזרחי, סטרוק מצביעה על חבל ארץ שפיתוחו נזנח במשך עשורים. "זה אזור קריטי למדינת ישראל מבחינה ביטחונית, שאף אחד לא נגע בו. הקימו שם יישובים בימי קום המדינה או בבקעה בשנות ה־70 וה־80 - וזהו. היקף האוכלוסייה בצד שלנו בגבול הוא רבע מהאוכלוסייה בצד הירדני, וזה לא יכול להישאר כך. אז אנחנו מקימים שם התיישבות צעירה: מכניסים משפחות, מקימים מכינות, ישיבות הסדר, גרעיני נח"ל וכפרי סטודנטים - אלמנטים התיישבותיים שלעד נשארים צעירים כי האוכלוסייה מתחלפת. אנחנו מקימים חוות, ומרחיבים את כל התוואי הזה גם מזרחה לכיוון קו המים, וגם מערבה עם המכשול הצה"לי. הצלחנו להכניס לתוך הפרויקט הזה גם את העיר בית שאן, שאף אחד לא נגע בה באצבע במשך עשרות שנים".

גזרה אסטרטגית נוספת שבה ריכזה סטרוק מאמצים ניכרים היא מרכז הנגב, סביב גוש מבואות ערד וציר 25. "התקבלו החלטות ממשלה שמתקצבות את הקמת היישובים האלה - 180 מיליון שקלים להקמה ועוד 32 מיליון שקלים לתשתיות ולדרכים", היא מפרטת, "קלטנו גרעיני התיישבות, והיום יש לנו כנס איתם. מדובר באזור שלא היה מיושב מעולם, ולכן הוא מוגדר כשטח גלילי ללא שיוך מוניציפלי. בגלל הוואקום הזה, שררה שם הפקרות מוחלטת מבחינת הבנייה הבלתי חוקית של הצבירים הבדואיים. הגעתי להסכמות עם השר עמיחי שיקלי, שאחראי על הסדרת הבדואים, שהאזור הזה יקבל תיעדוף בפינוי הצבירים כדי שנוכל להקים את היישובים".

כדי להוציא את המהלך אל הפועל, נדרשה פריצת דרך חוקתית שהתרחשה ממש בשלהי מושב הכנסת. "הצלחתי להעביר הצעת חוק שזכתה לכינוי 'חוק סטרוק' - הצעת חוק שמאפשרת להקים מועצות אזוריות או מקומיות ללא תושבים בכלל, כדי שכל מה שהמועצה הזאת תעשה מבוקר עד ליל זה רק לעסוק בהקמת היישובים החדשים", היא מסבירה את הרעיון מאחורי החוק, "כל עוד הקמת יישובים חדשים מסורה למועצה שיש לה כבר תושבים ותיקים, הראש שלה בהכרח יתרכז בהם - למעט מועצות כמו שומרון, בנימין או הר חברון, שבהן האידאולוגיה מובילה ראש מועצה להשקיע בחדשים על חשבון הוותיקים. ברגע שתקום המועצה הייעודית הזאת, השטח הגלילי יהפוך לחלק ממנה, וממילא גם האכיפה באזור תשתפר פלאים. איפה שאין התיישבות - אין ביטחון, אין משילות ואין ריבונות. זה פשוט הופך לאזור פרוע".

מ'שקט תעשייתי' למבצעים נרחבים

בגזרה המוכרת יותר של יהודה ושומרון, סטרוק מסמנת שורה של מהלכים תקדימיים שהובילה. "הפרויקט של החוות החקלאיות, שמחזירות לשליטתנו שטחים עצומים של אדמות מדינה, הוא פרויקט שלי. זאת לצד כל ההתיישבות בצפון השומרון, שאני הובלתי את החוק שאיפשר את החזרה לשם. הייתי ממקימי מטה 'חומש תחילה', וזכיתי להיות זו שמביאה אותו לקו הסיום. זה משהו מופלא בעיניי". אל אלה מצטרפים המהלכים להסדרת ההתיישבות הצעירה. "ההחלטה האחרונה שהעברנו בקבינט מוסרת למשרד שלי ולחטיבה להתיישבות את כל פרויקט ההקמה של היישובים החדשים כשכונות חלוץ - מהלך שמעביר את ההחלטות מהנייר אל השטח. למעשה, בשלוש וחצי השנים האחרונות, אנחנו מתקנים את הנזקים של 30 שנות אוסלו ביהודה ושומרון".

במבט כולל על מפת הפרויקטים שהובילה - מהצפון והגליל, דרך יהודה ושומרון, הנגב ועד הציר המזרחי - סטרוק משרטטת קו מנחה שחורג משיקולים פוליטיים יומיים. "כל הפרויקטים האלה הם בעלי חשיבות אסטרטגית למדינת ישראל. הם משנים מציאות ודברים שלא קרו מעולם - בעיקר משום שהם, מלבד אולי יהודה ושומרון, אף פעם לא היו אלקטורליים. האוכלוסייה בגבול הצפון, בלב הגליל, בנגב או בציר המזרחי היא דלילה מאוד, ובחלק גדול מהמקומות היא גם ממש לא אוכלוסייה ימנית. פוליטיקאי שמחפש קולות לא ילך להשקיע שם. הרווח היחיד בכל הדברים האלה הוא רווח נטו של יישוב הארץ, של ביטחון ושל שינוי תפיסה אסטרטגי במפת ההתיישבות. מבחינתי, היכולת לעבוד מול ראשי מועצות שאין שום סיכוי שיצביעו לי, לראות את ההערכה שלהם ולשמוע את זה בשטח, זה הישג ענק לא פחות. את הפעולה ההתיישבותית שאני עושה בכל הגזרות, אני מכנה 'חומת מגן של ההתיישבות', כי בסופו של דבר, ההתיישבות היא שמייצרת לנו משילות וריבונות דה פקטו. גם במקומות שבהם יש ריבונות רשמית, צריך ריבונות דה פקטו".

בסוף, ביהודה ושומרון, בגליל ובנגב יש את משרד הביטחון, בצלאל סמוטריץ', השר יצחק וסרלאוף ומשרד השיכון. איך יודעים אילו הישגים הם שלך ואילו שלהם?

"אני פחות בעניין של קרדיטים, אלא בשיתופי פעולה שבלעדיהם אי אפשר לפעול. החלוקה בשטח ברורה: המשרד שלי אמון על ההתיישבות הכפרית, ואילו השר וסרלאוף עובד כשר הנגב והגליל במרחב העירוני. ביהודה ושומרון הקמנו מחלקות קרקע לבלימת השתלטות הרשות הפלשתינית, ועם השר עמיחי אליהו פיתחנו נכסי מורשת. דוגמה מצוינת לשילוב הזרועות היא 'חוק סטרוק' להקמת מועצות ללא תושבים: משה ארבל יזם אותו אך נתקע מול האוצר. נכנסנו לתמונה עם סמוטריץ', וכשארבל פרש מהממשלה הוא ביקש ממני: 'עלייך אני סומך, את עקשנית, תקדמי אותו'. הובלתי בשלט רחוק חוק של משרד אחר, כי בסוף שיתוף פעולה מביא ברכה לעשייה".

לאחר פרישת גנץ ואיזנקוט הצטרפת לקבינט כמשקיפה ללא זכות הצבעה. כמה הצלחת להשפיע בפועל?

"השפעתי על החלטות הקבינט עוד לפני שנכנסתי אליו", היא מחייכת, "כבר ב־7 באוקטובר דרשתי מטרות מלחמה ברורות כדי שלא נסיים בעוד סבב, כמו שזכרתי מצוק איתן וכפי שביקשו בצדק הלוחמים והמפונים. מאז, המדד היחיד שלי לכל הצעדים היה שמירה על המטרות האלה. בעסקת החטופים הראשונה למשל, למרות המאבק הארוך שלי נגד שחרור מחבלים - תמכתי בה רק לאחר שווידאנו מול ראשי מערכת הביטחון שהיא לא תעצור את הלחימה, אלא תשרת את השגת המטרות. במקביל, כשגנץ ואיזנקוט הקימו את הקבינט המצומצם, הלכתי למזכירות הממשלה לבדוק את הנוסח המדויק של החלטת הקבינט. חזרתי על הנוסח הזה בכל ישיבת ממשלה, נאבקתי בעקביות כדי שלא יחרגו מסמכותם ולא ישנו את יעדי המלחמה, ועוררתי את הממשלה לבלום את ניסיון ההשתלטות הזה.

"כשנכנסתי לקבינט כמשקיפה, היכולת להשפיע השתדרגה", מתארת סטרוק, "קיבלתי גישה מלאה למידע, דרשתי נתונים שלא הוגשו, ויחד עם בצלאל סמוטריץ' הובלנו מהלכים משמעותיים בצומתי הכרעה חסויים. הדוגמה הבולטת ביותר הייתה בדיוני עסקת החטופים השנייה, בליל שבת פרשת שמות. הגענו מוכנים וידענו שנתניהו מתכוון לקדם את העסקה שהוא עצמו הציע. המטרה העיקרית שלנו הייתה למנוע את ההגעה לפרק ב' שלה - שמשמעותו הייתה נסיגה מוחלטת מעזה וכניעה לחמאס. למרות הצעדים הקשים של שחרור מחבלים ונסיגה זמנית מציר כיסופים, פעלנו כדי לייצר את 'פניית הפרסה' שתבטיח שמדינת ישראל תוכל לשמור את העיניים על הכדור ולהמשיך במלחמה".

כשבן גביר התנגד לעסקה, הוא פרש. אתם התנגדתם, ובכל זאת החלטתם להישאר - למה בעצם?

"השיקול של בצלאל סמוטריץ' להישאר נבע ממידע סודי על התוכניות מול איראן - סוד שאני לא הכרתי באותה עת, ומבחינתו הוא היה חייב לשמור על יציבות הממשלה", מבהירה סטרוק, "מבחינתי הדילמה הייתה נוקבת: האם לממשלה שמכנה את עצמה 'ימין' יש זכות קיום כשהיא מקבלת החלטה כזו? דעתי הייתה שצריך לפרוש. הסיבה היחידה שהשתכנעתי לא לפרוש הייתה שהצלחנו לייצר מנגנון של שינוי כיוון, פתח מילוט מהעסקה ותיקון. בצלאל ואני גיבשנו תוכנית, והוא סגר מול נתניהו שתי החלטות קבינט מקדימות. בגזרת עזה נקבע כי כל מעבר לשלב ב' בעסקה ייעצר ויעבור לבחינה מחודשת אל מול מטרות המלחמה, כדי למנוע את הנסיגה מכל עזה. במקביל, ביהודה ושומרון שינינו את התפיסה מ'שקט תעשייתי' ליציאה למבצעים נרחבים במחנות הפליטים, לצד תגבור כוחות נרחב כדי לבלום את סיכוני שחרור המחבלים. בישיבת הממשלה פניתי ישירות לנתניהו ואמרתי לו שהיינו צריכים לפרוש כמו עוצמה יהודית, והסיבה היחידה שאנחנו נשארים היא כדי לתת לו סולם ולדאוג שנעשה פניית פרסה בחזרה ללחימה עד להשגת מטרות המלחמה. הבהרתי לו בדמעות שאנחנו נשארים בממשלה אך ורק כדי לוודא שהתיקון הזה מתממש".

איגוד החוות

גם אני שותף בקרן החוות

מצטרפים לקרן החוות ב-18 ₪ לחודש

כולנו מצטרפים
לעשרות אלפי שותפים בקרן החוות

"אני פחות בעניין של קרדיטים, אלא בעניין של שיתופי פעולה שבלעדיהם אי אפשר לעשות". סטרוק בסיור במעבר כרם שלום עם ראש מועצת אשכול מיכל עוזיהו

צילום: דוברות

"היו הסכמות, והשופטים פרצו אותן"

דוגמה נוספת נרשמה לקראת עסקת החטופים השלישית. בשלב זה זיהתה סטרוק כי הלחימה ברצועה נעצרה. "כבשנו 75 אחוז משטח עזה, אבל ב־25 אחוז שלא כבשנו - שם היה כל חמאס, ושם זה נעצר, בגלל השיטה של פוליגונים ענקיים שסימנה מינהלת החטופים ובאזור הזה לא נלחמים ולא מפציצים". לדבריה, חמאס ניצל זאת והציב מציאות איומה: "או שתיסוגו מכל עזה ותשחררו את כל המחבלים, או שנמשיך בעסקאות חלקיות".

התמונות של החטוף אביתר דוד בשבי היו בעבורה נקודת מפנה. "ראיתי את הסרטון הנורא של אביתר דוד - שלד אדם. אמרתי: כל דקה שאנחנו ממשיכים במשא ומתן חסר התוחלת הזה, החטופים שלנו הולכים וגוססים. בצורה הזאת לא נשחרר אותם". מתוך כך הובילה יחד עם סמוטריץ' שני קווים אדומים: "אחד - נכנסים לתוך האזורים שהוגדרו כאזורי חטופים בשטח של 25 האחוזים. שני - לא עוצרים בשום עסקה חלקית. אין יותר עסקאות חלקיות, רק כולם בבת אחת".

לאחר מאבק מול הקבינט והרמטכ"ל להוצאת ההנחיה לפועל, צה"ל נכנס לעומק השטח - מה שלדבריה הכריע את המערכה: "נכנסנו ונלחמנו, והבאנו את חמאס למצב שהוא הבין שהוא לא יכול יותר. אז באה העסקה של כולם בבת אחת. אילו אנחנו היינו מנהלים את המלחמה מלכתחילה, לא היינו יוצאים ונכנסים שוב ושוב ונותנים לחיילים ליפול פעם חמישית בכיבוש סג'אעיה. אבל בכוחנו הדל, להביא את התוצאה הזאת זה הישג מדהים".

ספגת הרבה אש על ההתנגדות שלך לעסקאות חטופים ועל התבטאויות שלך בנושא. בדיעבד, יש משהו שהיית עושה אחרת?

"למזלי, הכרתי מראש את קוד הפעולה", היא מסבירה ומזכירה פוסט שפרסם בעבר רונן צור על אסטרטגיית קמפיין עסקת שליט, "המטרה הראשית שם הייתה שאף אחד לא יעז לדבר על המחיר, ליצור אווירה כזו שתסתום את הפיות של כל מי שמזכיר אותו. ידעתי מראש שמי שידבר על המחיר יעבור דמוניזציה ויחטוף אש, אבל הבנתי שאם לא נציב מול זה סכר - המדינה תיכנע לחמאס".

את הסילוף התפיסתי באותם ימים היא מדגימה מתוך ישיבות הממשלה. "ישבתי בישיבת ממשלה ושמעתי שר ימני מסביר שצריך לעשות את העסקה תוך שהוא מסתמך על מבצע אנטבה - כשאנטבה היה בדיוק ההפך, סירוב להיכנע לטרור ונכונות להרחיק עד סוף העולם כדי לא לשחרר מחבלים. הכול היה הפוך, והבנתי שאני חייבת להיות זו שעומדת מנגד ושמה גבול".

התקופה ההיא, היא משחזרת, הייתה מלווה בחשש כי עמדתה מבודדת, עד למפגש אקראי במערת המכפלה שבו הודתה לה אישה זרה על שהיא "מעיזה לומר את מה שרבים חושבים". בעקבות זאת החליטה לקיים סקר עומק ציבורי לבחינת התמיכה בקווים האדומים שהציבה יחד עם סמוטריץ': "התוצאות היו מטורפות. גילינו שגם אחרי כל הקמפיין של סתימת פיות, חצי מהציבור הכללי ו־80 אחוזים מהציבור הימני חושבים בדיוק כמונו. שאלתי את עצמי: מי מייצג את הציבור הזה בממשלה ובקבינט אם לא אנחנו?".

כחברה בוועדה לבחירת שופטים מטעם הממשלה, סטרוק מתארת את דרכה מתוך שאיפה לייצר קונצנזוס בתקופת הלחימה. "עם ישראל נמצא במלחמה מול אויב אכזר ואחרי תקופה ארוכה של קיטוב נורא", היא משחזרת, "אמרתי שבשביל החיילים שנלחמים יחד בתוך הטנקים - ימני, שמאלני, דתי ואנטי־דתי - אנחנו צריכים לגלות אחריות ונקבל את כל ההחלטות רק בהסכמה". לדבריה, העבודה ההדוקה בגוש הימין הובילה להישגים משמעותיים: "עברנו על כל הבחירה של השופטים וסימנו את מי שאנחנו רוצים. התעקשנו שיהיו גם שופטים שלא עברו את 'ועדת השניים', עבדנו בצורה מתואמת מאוד, וכמעט את כל השופטים שנלחמנו עליהם - הצלחנו למנות".

אלא שהתפנית הגיעה סביב המאבק על נשיאות בית המשפט העליון. "השופטים הם שפרצו את נושא ההסכמות סביב הרצון העז של יצחק עמית להתמנות לנשיא", היא טוענת, "הם שברו את הכלים והלכו לאפיק הבג"צי כדי לקחת את הדברים בכוח ולכופף את יריב לוין, להפוך אותו למריונטה. יריב הציע עסקאות בהסכמה, והם פשוט לא רצו כלום". באשר לאפשרות של פסילת החוק החדש לבחירת שופטים בעתיד, סטרוק מציבה תמרור אזהרה ברור לעבר השופטים. "בג"ץ יכול לפסול כל דבר, אבל הוא יעשה שטות מוחלטת אם הוא יפסול", היא מדגישה, "הם צריכים להיות זהירים מאוד, כי הם פשוט יכרתו לא את הענף שהם יושבים עליו - אלא את הענפים הקטנים שהם עוד יכולים לשבת עליהם".

> "בממשלה הקודמת היה לנו חמ"ל קטן שמטרתו הייתה פירוק הממשלה. מיפינו את הסדקים האידאולוגיים בין מרכיבי הקואליציה והרחבנו אותם לקרעים, עד שהפלנו אותם תוך פחות משנה. עכשיו עושים לנו בדיוק את אותו הדבר, ותופסים טרמפ על הכאב האמיתי של המילואימניקים. גם הילדים והחתנים שלי משרתים בשדה הקרב ואני חשה את הכאב המוצדק, אבל משבר מנהלים בשכל ולא ברגש"

"אי אפשר להכניע ציבור אמוני במכות"

הקואליציה התנהלה נכון מול החרדים בנושא הגיוס, או שהיה צריך לפעול אחרת?

"בשאלת גיוס החרדים אין אצלנו שום מחלוקת עקרונית, ברור שהם חייבים להתגייס", מבהירה סטרוק, "הרעיון של פטור ללומדי תורה לא מקובל עלינו. אצלנו רבנים, דיינים ולומדי תורה משרתים, והתפיסה החרדית מנוגדת לכל מה שאנחנו מאמינים בו לגבי מדינת ישראל ומלחמת מצווה. אבל המחלוקת היא על הדרך: אי אפשר להכניע ציבור אמוני במכות. מי שרוצה שותף לשאת איתו את האלונקה, לא הולך איתו מכות, אלא מניע אותו בדיבור. כל אדם סביר ואחראי מקבל אין ספור החלטות כאלה כשהוא מתנהל מול שותפים עסקיים, שכנים, משפחה ועוד - החלטות מהשכל ולא מהרגש. הדרך היא הקמת מכינות וישיבות הסדר לחרדים, כפי שאני עושה כיום במסגרת פרויקט הציר המזרחי".

יחד עם זאת, סטרוק מאשימה כי הלחץ הציבורי תודלק בקמפיין פוליטי מתוכנן. "מושקעים שם מיליארדים. כשאני רואה בעיתונות המגזרית מודעות שמאשימות רק את הציונות הדתית, אני מבינה שהמטרה היא לא גיוס חרדים אלא פירוק הממשלה. אני מכירה את העבודה הזאת מקרוב. בממשלה הקודמת, יחד עם יריב לוין, היה לנו חמ"ל קטן שמטרתו הייתה פירוק הממשלה. מיפינו את הסדקים האידאולוגיים בין מרכיבי הקואליציה והרחבנו אותם לקרעים, עד שהפלנו אותם תוך פחות משנה. עכשיו עושים לנו בדיוק את אותו הדבר, ותופסים טרמפ על הכאב האמיתי של המילואימניקים. גם הילדים והחתנים שלי משרתים בשדה הקרב ואני חשה את הכאב המוצדק, אבל משבר מנהלים בשכל ולא ברגש. הליכה בכוח רק גרמה לכך שלא נוכל לקבל אף חרדי לצבא".

לקראת הפריימריז במפלגת ציונות הדתית בשבוע הבא, סטרוק אינה מסתירה את שאיפותיה להמשיך ולהחזיק בעמדות ההשפעה הבכירות. אחרי כהונה סוערת, היא מבהירה כי מטרתה היא להישאר סביב שולחן ההכרעות: "אחרי שראיתי את ההשפעה הדרמטית שהצלחתי לייצר, גם כשרת התיישבות וגם סביב שולחן הקבינט בנקודות הכרעה קריטיות, חשוב לי מאוד להמשיך במעמד הזה, ולשם אני חותרת. אני מקווה לקבל את אמון הציבור. בסופו של דבר אני שליחת ציבור, לא שליחה של עצמי, וחשוב שפעם בכמה זמן אדם יעמיד את עצמו למבחן. זה רגע חיובי, ואני מקווה לעבור אותו בהצלחה".

פרישתו של השר אופיר סופר, שגבר עליה בפער קטן בבחירות הקודמות לרשימה, ציערה אותה. "שוחחתי איתו על כך ארוכות, אך החלטתו כבר הייתה גמורה", היא משחזרת, "אופיר היה שר מעולה ונציג ציבור מצוין, וחבל לי מאוד שהוא עזב. לא תמיד הסכמנו על הכול, אבל אני מעריכה אותו מאוד". כעת, מול התמודדות חדשה ומפת כוחות שמתעצבת מחדש, היא מייחלת להמשכיות: "יש שחקנים ומתמודדים חדשים, ואני מחכה במתח ובתפילות. בעיניי יש חשיבות לאומית בהצלחתי, ואני מקווה שכך יהיה".

את הכהונה הקשה בקבינט ובממשלה היא מסכמת גם מזווית רוחנית, ומבקשת להודות לתומכיה על הגיבוי מעבר לזירה הפוליטית. "כמעט בכל נאום או מפגש ביקשתי מהציבור להתפלל עלינו, כי עמדנו בדילמות קורעות והיינו חייבים סייעתא דשמיא כדי לכוון נכון", היא משתפת, "אנשים פוגשים אותי ואומרים לי שהם מתפללים עליי ועל הממשלה, ואני רוצה להגיד תודה לכל מי שעשה זאת. התפילות האלה פשוט עזרו לנו - אי אפשר בלי סייעתא דשמיא".

איך את מרגישה כאישה הראשונה מהציונות הדתית שיושבת בקבינט? זו בשורה מגזרית?

"אני פחות חושבת במושגים של מגזר ויותר במושגים של תורה - התורה הגואלת שלמדתי מהרב דרוקמן זצ"ל. זה שיש לנציגים שלה מקום בשולחן ההכרעות הבכיר ביותר, גם לבצלאל סמוטריץ' וגם לי, מביא את התורה למקומות הכי מעשיים. מובן שאני מביאה איתי גם את העולם של הנשים שלנו, כמי שהייתה אשת אברך שנים רבות, אבל השליחות היא ייצוג הדרך. אגב, אנשים מכבדים את זה מאוד. אפילו ראש ממשלת הודו הבין כשסירבתי ללחוץ לו יד מטעמים הלכתיים".

מה עמדתך באשר לשרינים ברשימה לכנסת, כמו צביקה מור ועופר וינטר?

"האחריות של בצלאל כיושב ראש היא להרכיב רשימה חזקה אלקטורלית ותפקודית. לא עושים שריונים בשביל שריונים, אלא רק אם הוא יחשוב שזה נדרש באחד משני ההיבטים האלה. יש לנו סיעה חרוצה ומסורה בצורה נדירה, אבל בסופו של דבר, אם הוא יחליט שיש צורך בהשלמה - יש לו את המנגנון ואת הסמכות להביא את זה לאישור המרכז".

נתניהו מדבר על ממשלה רחבה יותר ביום שאחרי. את בעד שילוב מפלגות מחוץ לגוש הימין?

"הממשלה הבאה תצטרך לשמור על ההישגים הדרמטיים שהגענו אליהם. לראשונה מאז מלחמת ששת הימים, הרגל המדינית המסיימת היא שצה"ל יושב בתוך שטח האויב בעזה ובלבנון בהסדרים בין־לאומיים. מפלגות שירצו להמשיך בדרך הזאת - מבורכות, אבל מול כאלה שקוראות לסגת ולתת לחמאס לשקם את עצמו, צריך להיזהר מאוד. הציבור חייב להיות פיכח לגבי מפלגות מרכז שנראות לגיטימיות. כך למשל כשנכנסתי לתפקיד שרת ההתיישבות, גילינו במינהל האזרחי את 'מפת בני גנץ' - מפה שהוא שרטט כשר ביטחון מתחת לרדאר, ללא הצבעה בממשלה או בקבינט, שקבעה אזורים אסטרטגיים ביהודה ושומרון שבהם אסור לאכוף בנייה פלשתינית בלתי חוקית. זה מה שגרם להשתלטות לתפוס תאוצה בשנים האלה. בצלאל תיקן את המפה הזאת, אבל הסיפור הזה מוכיח שכשאנשי שמאל יושבים על השיברים - המשמעות הרת אסון".■

אשכולות (ע"ר)
מרכזי הסיור והתודעה של ישראל

קרן קימת לישראל
KKL-JNF

חמישי טיולי

יולי-אוגוסט 2026

לבחירתכם:
חמישי בערב
או שישי בבוקר

עם מדריכי אשכולות
בשיתוף החטיבה לחינוך ולקהילה בקק"ל

סטודיו במלמי

סיורי שקיעה

ימי חמישי | 17:30-20:30

בתאריכים: ט"ז אב, 30.7 | כ"ג אב, 6.8

ירושלים והסביבה

נחלאות וזכרונות בירושלים
מסו"ל חברון

יפי הבלורית והתואר בתש"ח
מסו"ל שער הגיא

אל משלטי באב אל וואד
מדריכי אשכולות

שביל ארז ביער ירושלים
מדריכי אשכולות

עין כרם היפה
מדריכי אשכולות

מה בין תחנה לטחנה? משכנות שאננים
מסו"ל ראשית ירושלים

בקעת הירדן ושומרון

וואדי נוחייל - נחל התמרים
מסו"ל בקעת הירדן

שביל אפרים ונחל קנה
מסו"ל שומרון

גליל

יער המלאכים
מסו"ל מדרשת הדרום

גבורה וזיכרון בנגב המערבי
מדריכי אשכולות

גפון

מסע מוזיקלי בצפת העתיקה
מדריכי אשכולות

חלוציות בסמטאות ראש פינה
מסו"ל אורות הגליל

'לילה גולני' - מצפה סוסיתא
מסו"ל מדרשת הגולן

פקיעין העתיקה
מסו"ל מורשת הגליל העליון

זכרון יעקב שלי
מסו"ל בשבילנו

שביל הגולן - רכס חזקה
מסו"ל קשת יהונתן

גלבוע בין הערביים
מסו"ל גלבוע מעיינות

"עכו פנים רבות לה"
מסו"ל גליל

מרכז

יפו העתיקה מתעוררת בלילה
מסו"ל בשבילוד

גבעות מרר - מורשת וגבורה
מסו"ל ציוני דרך

תל אביב הקטנה
מסו"ל מדריכי אשכולות

גבעת התיתורה - מודיעין
מסו"ל הרי גופנא

או

טיולי בוקר

ימי שישי | 10:00-13:00

בתאריכים: י"ז אב, 31.7 | כ"ד אב, 7.8

ירושלים והסביבה

אל משלטי באב אל וואד
בית ספר שדה שער הגיא

שביל ארז ביער ירושלים
מדריכי אשכולות

שביל המעיינות בהרי ירושלים
מדריכי אשכולות

קול ברמה - נבי סמואל
מסו"ל ראשית ירושלים

פארק עמק הצבאים
מדריכי אשכולות

שישי רטוב בעין לבן
מסו"ל בשבילוד

סטף - בשבילי הכפר
מסו"ל חברון

עין כרם - יער, נחל וכפר
מסו"ל הרי גופנא

בקעת הירדן ושומרון

טעימות במשקים חקלאיים
מסו"ל בקעת הירדן

חוזרים אל צפון השומרון!
מסו"ל שומרון

מרכז

סיור למזכרת בתיה
מסו"ל ציוני דרך

חברת מדרס
מדריכי אשכולות

גפון

סיור מנגן בצפת
מדריכי אשכולות

חלוציות בסמטאות ראש פינה
מסו"ל אורות הגליל

יער מבוא חמה ועין עקוב
מסו"ל מדרשת הגולן

פקיעין העתיקה
מסו"ל מורשת הגליל העליון

טבע ומים בנחל השופט
מסו"ל בשבילנו

מחרבת חושני'ה לקשת יהונתן
מסו"ל קשת יהונתן

קסם המעיינות
מסו"ל מעיינות גלבוע

טבע וגשרים בפארק נשר
מסו"ל גליל

גליל

יער המלאכים
מסו"ל מדרשת הדרום

מתחת לאדמה בחורבת בורגין
מדריכי אשכולות

גבורה וזיכרון בנגב המערבי
מדריכי אשכולות

עלות: 10₪ למשתתף!

לפרטים נוספים 053-4683128

להרשמה www.eshkolot-il.com

מדברים על חברות ארוכת שנים, אבל אצל שניהם האיחוד לא היה ברירת המחדל. טרופר והנדל בהכרזה על הקמת המפלגה

צילום: פלאש 90

צפוף במרכז

המצביעים המתלבטים שווים לפי ההערכות בין עשרה ל־16 מנדטים, והמערכת הפוליטית נערכת למפלגות מרכז חדשות שינסו ללקט את הקולות האלה ← השרים לשעבר חילי טרופר ויועז הנדל כבר נכנסו למרוץ, כשהכריזו על הקמת מפלגת 'בית ציוני – המילואימניקים'. העקרונות: ממשלה ציונית רחבה בלי החרדים, בלי הערבים, בלי להיות האצבע ה־61 של נתניהו – אבל בלי לפסול אפשרות שכזאת עם איזנקוט ← כרגע הסקרים מראים שהמפלגה החדשה עוברת את אחוז החסימה. אם יצטרפו עוד מפלגות, זה כבר סיפור אחר לגמרי

אסף משניות

מערכת הבחירות לכנסת ה־26 החלה השבוע באופן רשמי, לאחר שביום חמישי שעבר ננעלה בפעם האחרונה מליאת הכנסת ה־25 שהשלימה כהונה מלאה. בינתיים המערכת הפוליטית כבר החלה לחמם מנועים לקראת הבחירות, שייערכו בעוד פחות ממאה יום.

בקרב המפלגות בכנסת, תהליכי הרכבת הרשימות נמצאים בעיצומם. מפלגת 'הדמוקרטים' קיימה השבוע פריימריז מוצלחים במיוחד מבחינתה, עם כ־117 אלף מתפקדים ושיעור הצבעה שעמד על 86 אחוזים. לבסוף נבחרה רשימה שמזוהה מאוד עם מחאת קפלן - את המקומות הראשונים תופסים חברי הכנסת המכהנים, והחדשים ברשימה הם שמות בולטים במחאה.

גם בליכוד ובציונות הדתית נערכים לקראת הבחירות הפנימיות להרכבת הרשימה. בציונות הדתית הבחירות ייערכו ביום ראשון הקרוב, ובליכוד הקרבות סביב הפריימריז ושריוני נתניהו נמשכים כל העת.

אך לא רק המפלגות הוותיקות שמקיימות הליכי בחירות פנימיות החלו להעלות הילוך לקראת הבחירות. גם בקרב המפלגות האחרות, הן הגדולות והן הקטנות, נרשמת בימים האחרונים עליית שלב בקמפיין הפוליטי. אצל איזנקוט, בנט וליברמן, הדבר מתבטא בעיקר בהתגברות הקמפיין עצמו, במסגרת המאבק הפנים־גושי על הובלת הגוש, שכנראה כבר הוכרע לטובת איזנקוט. לעומת זאת, בהתארגנויות החדשות בעיקר עסוקים בעצם הכרזת המועמדות ובהצגת המפלגה החדשה. שתיים מהדמויות המרכזיות, ארדן ווינטר, טרם הכריזו באופן רשמי על הצטרפותם למערכת הבחירות, ואילו יועז הנדל וחילי טרופר הכריזו כבר לפני כשבועיים על מפלגתם החדשה. שמה של המפלגה הוא 'בית ציוני - המילואימניקים'.

מאז ההכרזה מנסים הנדל וטרופר לצבור תאוצה ציבורית, במטרה לבסס את עצמם כמועמדים רלוונטיים לכנסת. שיחות האיחוד התקיימו בביתם של השניים, שגרים סמוך זה לזה במושב נס הרים. ההחלטה הסופית על הריצה המשותפת נעשתה לאחר שכל אחד מהצדדים הקים מסגרת מפלגתית משלו, אך המגעים שקיימו עם גורמים אחרים לא הבשילו לכדי ריצה משותפת.

למעשה, אף שגם אצל הנדל וגם אצל טרופר מציגים את החברות ארוכת השנים של השניים כגורם מרכזי בהחלטה שלהם לרוץ יחד, בעבור שניהם החיבור לא היה היעד הראשון. טרופר פרש מ'כחול לבן' של גנץ, וניהל שיחות עם איזנקוט וגם עם בנט, לפני שהחליט לבסוף לסגור עם הנדל. אצל הנדל הדברים היו מורכבים יותר.

הנדל התחיל את הקמפיין הפוליטי במסגרת מפלגת 'המילואימניקים' שהקים. המפלגה גם קיימה פריימריז ובהם נבחרו חברי הרשימה, אך שתיים מהדמויות המובילות

גורמים במפלגת 'בית ציוני – המילואימניקים':
"זאת לא מפלגה מגזרית דתית, אבל ברור שיש פנייה לקהל הדתי הליברלי. עם זאת חשוב לומר, גם טרופר וגם הנדל לא רואים את עצמם כאנשים מגזריים. הם חיים כל הזמן בשילוב של דתיים וחילונים. ככה הם גם מגדלים את הילדים שלהם, וככה הם בונים מפלגה"

תואר ראשון
בעיצוב תעשייתי מכליל

*החוג ע"ש דן לעיצוב יצירתי למין האנושי

במרכז האקדמי הרב תחומי ירושלים
(לשעבר מכללת הדסה)

עיצוב בגישת Human First, משמעותו לעצב עם אנשים עבור אנשים.

שיטה המאפשרת לסטודנטים להתפתח כמעצבים תעשייתיים, מעצבי מוצר, מעצבי חוויית משתמש, מעצבי שירות וכו'.

אווירת לימודים חמה ותומכת, עם סגל אקדמי ומקצועי המלווה את הסטודנטים בהתפתחותם המקצועית לכל אורך הדרך

INNOVATE.

שכר לימוד אוניברסיטאי

שנה ראשונה חינם* לחיילים משוחררים

*מותנה באישור משרד הביטחון – תקנות קליטת חיילים משוחררים

המרכז האקדמי הרב תחומי ירושלים
(לשעבר מכללת הדסה)

***2292**
רח' הנביאים 37,
מרכז העיר, ירושלים

ראשית
תואר אקדמי בחינוך בגיל הרך

אפרתה מזמינה אותך להצטרף
לתוכנית הכשרה ייחודית
למנהלות מעון ולתומכות חינוך

✓ **תואר ראשון B.Ed. +**
תעודת הוראה

3 שנות לימוד בלבד!
יום וחצי למידה פרונטלית (חצי יום בזום) +
יום הכשרה מעשית במסגרת החינוכית

הלימודים יתקיימו ביום שלישי בקמפוס המכללה
וביום רביעי בלמידה מרחוק בשעות אחר הצהריים

לפרטים ושאלות -
רונית, מזכירת היחידה 050-6780044

עוד באפרתה:
• מסלול הגיל הרך, מסלול הגיל הרך בחינוך המיוחד, מסלול היסודי,
מסלול לחינוך מיוחד, מסלול לעל יסודי במגוון התמחויות, חינוך חברתי קהילתי
• רום - תוכנית מצוינות לחינוך • מדרשת 'בדרך אפרתה' • הסבת אקדמאים להוראה
• תואר שני M.Ed. בזיכרון וחינוך • חדש! תואר שני M.Ed. באוריינות ושפה
• חדש! הכשרה ייחודית לתומכות חינוך בבית הספר היסודי - תואר אקדמי + תעודת הוראה

הלימודים יתקיימו בקמפוס אפרתה, רח' בן יפונה 17, ירושלים

הצטרפי להצלחה 050-6780044
בן יפונה 17, ירושלים // EFRATA.EMEF.AC.IL
אפרתה-אמונה - מכללה אקדמית לחינוך

לשיחת וואטסאפ איתנו

100 אפרתה
ללמוד בבית טוב בירושלים
כבר יותר מאלפי שנים

פוסלים ישיבה משותפת עם כל מי שהיה חבר ממשלה בשבעה באוקטובר. מליאת הכנסת

צילום: דוברות הכנסת

ד"ר רוני קמפינסקי, מכללת אפרתה: "אין ספק שחלק מהציבור הדתי לא מוצא את עצמו במפלגת הציונות הדתית, וכנראה לא מדובר בחלק קטן. מדובר בקבוצה שכן מחפשת את 'המפד"ל של פעם', אבל לא במישור של העסקנות הפוליטית, אלא במישור של הנטייה לפשרות פוליטיות. אבל צריך לזכור שיש כבר שחקנים נוספים שמנסים להשיג את הקולות האלה ממש"

של ההתארגנות, אנשים שהיו שותפים בהקמתה כבר לפני יותר משנה, הודיעו על פרישתם מהמפלגה בעקבות ההתנהלות הפוליטית שלה. מדובר על הפעילה החברתית הדתייה שבות רענן, שפרשה עוד לפני הפריימריז, ורועי קונקול, לשעבר הדובר של יושב ראש האופוזיציה לפיד. קונקול לא התמודד בפריימריז לרשימה.

כשפרש מהמפלגה, בעקבות האיחוד בין הנדל לטרופר, כתב קונקול בחשבון הטוויטר שלו דברים חריפים נגד האיחוד: "מאז 7.10 אני משקיע את כל מה שיש לי וגם את מה שאין לי, כדי שתקום כאן מנהיגות אחרת. מנהיגות שמבינה את גודל השעה, ואת האחריות שמונחת על הכתפיים שלנו... לצערי הרב, המהלך הפוליטי הנוכחי של יועז וחילי בעת הזאת מייצר נזק אמיתי למטרה הזאת. במקום לאחד כוחות הוא מפצל כוחות. במקום לייצר כוח פוליטי אחד גדול עם מומנטום ציבורי, הוא לוקח אותנו למקום של תחרות פוליטית שמייצרת חוסר אמינות ציבורית במרחב הפוליטי אותו אנחנו מנסים להבקיע. זאת התארגנות פוליטית שחוטאת למטרה ומשרתת אך ורק את הכוחות שרוצים להמשיך בדיוק עם עוד מאותו דבר. היחידים שיתחזקו מהמהלך הזה הם אלה שכל מה שמעניין אותם זה להמשיך באותה פוליטיקה של גושים וחרמות, ואני לא מוכן לקחת חלק בזה".

דבריו של קונקול בעת הפרישה נגעו בנקודה כואבת בעבור הנדל וטרופר, שכן החיבור בין השניים הוצג מהרגע הראשון כחיבור שמטרתו לשבור את פוליטיקת הגושים הקיימת. הקו הרשמי של השניים עדיין מלמד כי הם רואים במפלגה שלהם מערך שובר שוויון, שאינו משויך לאחד הצדדים. בסקרי המנדטים אכן לא מזהים אותם רשמית עם אחד מהגופים, אך בהתבטאויות הן של איזנקוט והן של בנט, עושה רושם כי השניים מזהים את מפלגתם של הנדל וטרופר כחלק מגוש האופוזיציה.

הצפון והדרום לפני יהודה ושומרון

הזיהוי של איזנקוט ובנט לא נולד בחלל ריק. בשיחות בין הנדל לבני גנץ - שהתקיימו אף הן לפני החיבור הסופי בין הנדל לטרופר - התגלעה מחלוקת על רקע הסירוב של הנדל לשבת בממשלה שבה יהיו שותפות המפלגות החרדיות, ומנעה את החיבור עם גנץ. בימים האחרונים אמר טרופר כמה פעמים כי מפלגתו לא תיתן את האצבע ה־61 לנתניהו. לצד זאת, במפלגה מדברים על הדרישה שלהם להקים ממשלה ציונית רחבה.

על פי שיחה שערכנו עם גורמים המעורים בפרטים, מבחינת המפלגה תנאי הבסיס הוא שמדובר יהיה במפלגות ציוניות, לכן המפלגות הערביות אינן פונקציה מבחינתם לשותפות קואליציונית. נכון לעכשיו, כמעט בכל הסקרים אין לגוש האופוזיציה אפשרות להרכיב ממשלה ללא המפלגות הערביות.

התנאי הנוסף מבחינת המפלגה הוא שכל השותפות בקואליציה צריכות לדגול בשירות משמעותי למדינת ישראל, צבאי או אזרחי. תנאי זה כאמור פוסל את המפלגות החרדיות, לשיטת הנדל וטרופר.

אל שני התנאים הללו מצטרף עיקרון נוסף שעליו מדברים השניים. דרישתם היא שכל דמות שהייתה חלק מהממשלה שבמשמרת שלה התרחשו אירועי 7 באוקטובר צריכה ללכת הביתה. המשמעות היא, בדומה לדברים שאומר יאיר גולן בראיונותיו האחרונים, שאף אחת מהשותפות הקואליציוניות הנוכחיות לא צריכה להיות חלק מהקואליציה הבאה. במפלגה מגדירים זאת כ"עקרון המנהיגות הפיקודית".

לצד זאת, במפלגה ממשיכים להכריז כי הם אינם מחרימים אף אחד, אלא רק דבקים ברעיונות האידאולוגיים שהובילו לחיבור בין השניים. בפועל, לבדיקת 'בשבע', ההגדרות של מפלגת 'הבית היהודי - המילואימניקים' נזילות למדי. בניגוד ליאיר גולן, הם לא פוסלים קטגורית ישיבה תחת ממשלה בראשות נתניהו, אך הדבר תלוי בהחלטתם של איזנקוט ובנט להצטרף לממשלה שכזאת. לעומת זאת, ממשלה צרה של 61 חברי כנסת בראשות איזנקוט אינה זוכה להגדרה "ממשלה צרה", בדומה לממשלה בראשות נתניהו עם מספר חברים זהה. "ממשלה צרה זה לא 61, אלא ממשלה שלא מאכלסת את חלקי העם השונים שרוצים בטובתה של מדינת ישראל", אמרו גורמים במפלגה בשיחות שקיימנו איתם בשבוע החולף.

השיח על ממשלה רחבה נפוץ מאוד בקרב המצביעים שטרם החליטו למי להצביע. במפלגה סבורים כי נכון להיום, ישנם כ־300 אלף ישראלים כאלה. "אלה רק המספרים שידועים לנו. אנחנו מעריכים שבפועל המספר גדול בהרבה", אמרו גורמים במפלגה. בסקרים שנערכים כל העת, המספרים של המפלגה אפילו נמוכים מבמציאות. לפי סקר 'המכון למדיניות העם היהודי' שהתפרסם בראשית השבוע, 14 אחוזים מהציבור הישראלי עדיין מתלבטים למי להצביע. מדובר בפועל על יותר מ־600 אלף מצביעים פוטנציאלים ששווים כ־16 מנדטים, לפי ערכי הבחירות האחרונות.

הערכות נוספות בקרב הסוקרים, כדוגמת שלמה פילבר, מצביעות על מספר נמוך יותר, של כעשרה מנדטים מתלבטים. בין כך ובין כך, מדובר על נתונים דרמטיים שעשויים להכריע את הבחירות. אל הקהל הזה מכוונים במפלגתם של טרופר והנדל.

"זאת לא מפלגה מגזרית דתית, אבל ברור שיש פנייה לקהל הדתי הליברלי", אומרים גורמים במפלגה ל'בשבע', "אבל חשוב לומר, גם טרופר וגם הנדל לא רואים את עצמם כאנשים מגזריים. הם חיים כל הזמן בשילוב של דתיים וחילונים. ככה הם גם מגדלים את הילדים שלהם, וככה הם בונים מפלגה".

בפועל, נדמה שאזורי החיוג של הציבור הדתי־ליברלי הם מוקד מרכזי בעבור המפלגה. כל חברי המפלגה שמוצבים בארבעת המקומות הראשונים מגיעים מהציבור הזה. במקום הראשון ניצב חבר הכנסת חילי טרופר, שמגיע אומנם כחבר כנסת אך ללא יחידת מימון הבחירות שנותרה אצל 'כחול לבן' של בני גנץ. שני ברשימה יהיה יועז הנדל, ובמקומות מספר שלוש וארבע ישובצו אליסף פרץ ושירה שפירא, אימו של ענר שפירא הי"ד. שאר חברי הרשימה יהיו נציגי מפלגת המילואימניקים, כפי שנקבע בפריימריז של המפלגה.

במפלגה מזהים כי ישנו פלח בציבור הדתי שלא מעוניין להצביע למפלגות הקואליציה, אך מנגד חושש להצביע לאיזנקוט, שהעמדות שהוא מציג לאחרונה מציבות אותו במחוזות השמאל המדיני במדינת ישראל. לכן במפלגה מנסים לצייר הן את הנדל והן את טרופר כאנשי ימין רך, כאשר בתחום המדיני־ביטחוני הם מגדירים עצמם כימין עמוק. אלא שהתבטאות אחת של טרופר פגעה בניסיון המדובר.

"אני לא בעד כל מה שסמוטריץ' עושה ביהודה ושומרון, ואני חושב שצריך לעשות פחות שם ויותר במקומות אחרים, כמו בצפון ובדרום", אמר טרופר בריאיון ל'כאן רשת ב'. במפלגה מבהירים מאז כי טרופר לא הביע התנגדות עקרונית לצעדים שביצע יושב ראש הציונות הדתית ביהודה ושומרון, אלא ש"יש סדר עדיפויות אחר. הצפון מוזנח וצריך להשקיע שם הרבה יותר, וזה כרגע חשוב יותר מיהודה ושומרון". במסגרת "הפשרות האידאולוגיות" של השניים, נגנזה התוכנית של הנדל לחוקק חוק שיאפשר רק למי ששירת בצה"ל להצביע בבחירות.

מצביעים שעוברים מהר לדבר הבא

שבועיים לאחר ההכרזה על הקמת המפלגה, נדמה כי השניים הצליחו לצבור מומנטום כלשהו. כבר בחלק מסקרי סוף השבוע המפלגה משיגה ארבעה מנדטים שמכניסים אותה לכנסת. אלא שבסקרים שפורסמו בראשית השבוע, תמונת המצב נהייתה מורכבת יותר.

בסקר 'כאן חדשות' המפלגה עוברת את אחוז החסימה, בתנאי שרק המפלגות שכבר הכריזו

פסטיבל הבציר בביכורי שילה

בחודשים אב - אלול פתוח בימי א'-ה' בין 15:00 עד 18:00

זמנים אחרים בתאום מראש 052-5666687

מהבציר לבקבוק
חווית בציר והכנת מיץ ענבים במכשיר מיוחד

בוסתן מוצל לפיקניק
עם שולחנות קק"ל וערסלים.

הפעלות ומשחקים לכל הגילאים-שולחנות כדורגל, כדורסל, הוקי, קליעה למטרה ועוד...

בועות סבון ושפריצר להתרעננות

פעילויות נוספות בתשלום ובהזמנה מראש

סדנת פיתות על הסאז'
*לקבוצות ומשפחות בהזמנה ובתשלום נפרד.

סיור בכרמים עם טרקטור ועגלה
*לקבוצות ומשפחות בהזמנה ובתשלום נפרד.

שיחה מרתקת - סיפורו של המקום
*לקבוצות ומשפחות בהזמנה ובתשלום נפרד.

45 ₪ מגיל 3 ומעלה. 10% הנחה לקבוצות, 20 איש ומעלה

ניתן לשכור את המקום לאירועים ולנופש משפחתי

לפרטים והזמנה:
052-5666687

ביכורי שילה
תחבורה ציבורית מירושלים ואריאל

בואי ללמוד תורה מתוך לב פתוח להעמיק פנימה בעבודת ה'
מתוך חיבור לכלל ולהתחדש בתורה שמחה המחוברת לגאולה

מלגה בסך 6,000 ש"ח, בהתאם לתקנון

1

'תורה לשמה'
- מערכת שבועית מלאה
- מגורים סמוך לעיר העתיקה
- ארוחות צהריים חמות
- שבת מדרשה פעם בחודש וחצי

2

לימוד תורה בשילוב לימודים באקדמית צפת
- בחירה באחד ממסלולי הלימוד לתואר ראשון
- לימודים במדרשה (8 ש"ש)

למידע והרשמה לתכנית זו - טוביה: 04-6924646
בין השעות 9:00 עד 14:00

~ לפרטים והרשמה: טליה אגסי 054-3990187 · f מדרשת תכלת צפת ~

החדשות הכי בריאות לחיוך שלכם:

מרפאת ד"ר שטרן ורשת 'הלה' מתאחדות!

'הלה' המכונים לבריאות המשפחה רשת בפריסה ארצית מקרית ביאליק ועד באר שבע, בעלת ותק וניסיון של למעלה מ-40 שנה, בכל התחומים הדנטליים.

תוכלו לקבל במרפאתנו את כל מגוון טיפולי השיניים ברמה הגבוהה ביותר, במחירים ובסידורי תשלום הכי מתאימים לכם.

ד"ר שטרן והצוות שלו ממשיכים להעניק את טיפולי השתלים ושיקום הפה בשיטות הייחודיות ברמה הטובה ביותר בעולם.

"אנו מאמינים שלכל אחד מגיע טיפולים ושירות ברמה הכי גבוהה האפשרית".

ד"ר גדליה מרדכי שטרן

אפשרויות מימון
בפריסה נוחה

Dr.Stern
שנים של מקצועניות

הלה
רשת מרפאות הלה - לבריאות הפה ואסתטיקת החיוך

ABOI · AAID AMERICAN ACADEMY OF IMPLANT DENTISTRY · Affiliated with ALD Academy of Laser Dentistry

מרפאות בישראל ובניו יורק

02-6-258-258
אוסישקין 57 רחביה, ירושלים
USA: 1607-55th St. Brooklyn, N.Y.
Tel: +718-305-5480

←
לפי הסקרים הוא היחיד שעובר את אחוז החסימה בכל מקרה. עופר וינטר

צילום: עופר וינטר פלאש 90

על מועמדותן ירוצו בבחירות. אך אם גם ארדן ווינטר יצטרפו למערכת הפוליטית, הנדל וטרופר יורדים בחזרה אל מתחת לאחוז החסימה, שכן הם מתחרים על אותו הקהל. מי שעובר את אחוז החסימה לפי הסקר המדובר הוא דווקא עופר וינטר, שטרם החליט אם להתמודד בבחירות, אך בינתיים ממשיך לערוך כנסי בחירות בכל רחבי הארץ.

בסקר 'חדשות 12' שהתפרסם ביום שני השבוע, המפלגה לא עברה את אחוז החסימה גם ללא הצטרפות רשימות חדשות נוספות. במידה שהרשימות הללו יצטרפו לבסוף, לפי הסקר אף אחת מהן לא תצליח לעבור את אחוז החסימה, והן יגררו איתן גם את מפלגת הציונות הדתית, שתצנח ל־2.1 אחוזים בלבד מהקולות. יש לציין כי ארדן מתעתד להכריז על מועמדתו בשבוע הבא, וכבר אסף סביבו צוות מקצועי.

"צריך לומר את האמת, אין מקום לכל השחקנים הללו בבחירות. ברור שחלקם יצטרכו להתאחד או לפרוש, כי עושה רושם שאין מספיק קולות לכולם", אומר ד"ר רוני קמפינסקי, דיקן אקדמי וראש החוג לאזרחות במכללת אפרתה.

'הגוש השלישי' שחלק ניכר מהמפלגות הללו מכוונות אליו בכלל קיים?

"הוא קיים, לפחות בסנטימנט ובשיח, אנחנו לא באמת יודעים לומר כמה אנשים נמצאים בו. צריך לזכור שגם כשמדברים על מתלבטים, יש מתלבטים בתוך הגושים. לא כולם אלה מתלבטי 'הגוש השלישי'. לכן מי שמנסה להתמודד על הקולות הללו צריך לדעת שמדובר בהיקף קולות שאולי יכול להישמע מרשים, אבל הוא לא מספיק גדול בשביל מספר השחקנים הקיים".

עד כמה הקריצה למצביעים מהציבור הדתי יכולה להביא תוצאות למפלגה של הנדל וטרופר?

"אין ספק שחלק מהציבור הדתי לא מוצא את עצמו במפלגת הציונות הדתית, וכנראה לא מדובר בחלק קטן. מדובר בקבוצה שכן מחפשת את 'המפד"ל של פעם', אבל לא במישור של העסקנות הפוליטית, אלא במישור של הנטייה לפשרות פוליטיות. אבל יחד עם זה צריך לזכור שיש כבר שחקנים נוספים שמנסים להשיג את הקולות האלה ממש, גם אצל איזנקוט וגם אצל בנט, ויש אצלם מצביעים דתיים. וגם החלקים בציבור הדתי שרוצים עמדה תקיפה מול החרדים יכולים למצוא עצמם אצל ליברמן. כלומר, יש ציבור דתי שלא מרוצה מהמפלגה המגזרית, וגם לא מהאלטרנטיבות בתוך הקואליציה כמו הליכוד ועוצמה יהודית. אבל לציבור הזה יש עוד אלטרנטיבות שכבר היום נמצאות במערכת הפוליטית, ואולי יהיו גם אחרות שיצטרפו בקרוב. זה הרבה מאוד שחקנים על מספר מוגבל מאוד של קולות, גם אם מדובר בשלושה או ארבעה מנדטים של הציבור הדתי".

כרגע המפלגה שלהם ניצבת על ארבעה מנדטים בחלק מהסקרים, האם זה יכול ללמד שהם נמצאים במקום יציב ולטפס לעוד מנדטים?

"זה יהיה יומרני מדי לדעתי. קודם כול, לא בכל הסקרים הם עוברים, ואנחנו רואים שגם בחלק מהסקרים שכן, אם יש עוד מועמדים בזירה אז טרופר והנדל יורדים אל מתחת לאחוז החסימה. זה אומר שמדובר במנדטים שהם לא יציבים. מבחינת מפלגות קטנות, שנמצאות סביב אחוז החסימה, אם המנדטים שלהם אינם יציבים, מצבם קשה, כי ברגע הם יכולים ליפול מתחת לאחוז החסימה. זה הרי מה שקרה לבנט ושקד ב־2019. ואנחנו רואים את זה בכל מערכת בחירות כשמדובר בקולות האלה".

העובדה שהם נכנסו לזירה לפני מתמודדים אחרים על אותו קהל מצביעים, כמו ארדן ווינטר, נותנת להם יתרון כלשהו?

"לא. בישראל, העובדה שהם נכנסו לפני אחרים לא ממש משחקת תפקיד. אנחנו רואים את זה עם בנט, שהתאחד עם לפיד בשלב מוקדם מאוד, הגיע לשיא שלו בשלב מוקדם מדי, ומאז כוחו נשחק דרמטית. כלומר לפעמים ההצטרפות המוקדמת דווקא פוגעת ביכולת לשמור על המצביעים, במיוחד הלא יציבים, כי הם עוברים מהר לדבר המבטיח הבא. וחוץ מזה, יש מספיק זמן בין סגירת הרשימות לבחירות עצמן, וקמפיין אפקטיבי דווקא במועד ההוא ישחק תפקיד הרבה יותר משמעותי מקמפיין כעת. לכן אין יתרון לכך שרשמית הם נמצאים כבר תקופה במערכת הפוליטית".

בנט נפגע, נתניהו מרוויח

"כרגע המפלגה של הנדל וטרופר נמצאת בשיא כוחה, ומדובר בשיא נמוך מאוד של ארבעה מנדטים גבוליים", אומר היועץ האסטרטגי אודי טנא, "זה לא מומנטום מוצלח. המגמה שאנחנו רואים באופן כללי היא שאיחודים מתחילים כבשורה חדשה, ואז הולכים ודועכים, כמו שקורה לבנט ולפיד. אז אם ברגע השיא, בהכרזה החגיגית, המפלגה נעה סביב אחוז החסימה, מפה היא כנראה רק תרד".

אם זה אכן המצב, הם ירוצו עד הסוף לדעתך?

"בעיניי מדובר מראש בהתאחדות לשם התאחדות. כל המיזוג הזה לא נועד להיות רשימה עצמאית שתרוץ עד הסוף, אלא להגיע כביכול עם נדוניית קולות לקראת מיזוג גדול יותר. בסוף, זה מרגיש כמו ניסיון סידור עבודה לכנסת הבאה להנדל וטרופר".

צילום: רמי סיני

היועץ האסטרטגי אודי טנא:

"בעיניי מדובר מראש בהתאחדות לשם התאחדות. כל המיזוג הזה לא נועד להיות רשימה עצמאית שתרוץ עד הסוף, אלא להגיע כביכול עם נדוניית קולות לקראת מיזוג גדול יותר. בסוף, זה מרגיש כמו ניסיון סידור עבודה לכנסת הבאה להנדל וטרופר"

כמה שווה אותה "נדוניה"?

"עושה רושם שבערך שני מנדטים, שזה גם מה שראינו כשכל אחד מהם רץ כביכול בנפרד לפני האיחוד. באזור ה־60 אלף קולות. אלה לא מספרים משמעותיים במיוחד במערכת הפוליטית של היום, שבה צריך בערך 150 אלף קולות כדי להיכנס".

ומאיפה היא מגיעה?

"זה תלוי בשאלה כיצד הציבור תופס את השניים. הם מנסים להציג את עצמם כימין רך, ולכן הם גם הביאו את אליסף פרץ, שהוא בנה של המאמי הלאומית מרים פרץ. אבל בפועל לא עושה רושם שהציבור קונה את התדמית הזאת. טרופר הוא אדם מאוד ראוי ומאוד כישרוני, אבל הוא לא ימין קלאסי. הוא ינסה להביא קולות ממחוזות רעננה, גבעת שמואל ואפרת, אבל לא ממעוזי ימין".

מי הנפגע העיקרי מההתמודדות של מפלגת הבית הציוני - המילואימניקים?

"הנפגע המיידי הוא נפתלי בנט, כי יותר מכל שם אחר שיש במפה הפוליטית, הוא כיוון לאותו קהל היעד בדיוק. מראש היה לו קשה לפנות לקהל הזה בגלל חוסר האמון מהממשלה הקודמת. אבל ההתמודדות של טרופר והנדל מציבה עוד ראש מפלגה דתי שמכוון לאותו מקום, וזו בעיה בשביל בנט. מי שדווקא יכול להרוויח מהסיטואציה הוא נתניהו, כי עושה רושם שהמפלגה לוקחת קולות דווקא ממחנה האופוזיציה, או אלה שנמצאים בתווך".

ארדן ווינטר עלולים להיפגע מהריצה של הנדל וטרופר?

"לדעתי לא. בסיס הקולות שממנו הנדל וטרופר רוצים להביא את הקולות הוא האגף הימני במחנה המרכז-שמאל. הם לא באמת קורצים למצביעי ימין, אפילו לא ימין רך. לעומת זאת, ארדן ווינטר פונים בדיוק לצד ההפוך, מצביעי ימין רך מתלבטים שלא רוצים להצביע למפלגות הקיימות. יכול להיות שאידאולוגית אין פערים גדולים כל כך בין הצדדים, אבל נקודת המוצא של המצביעים של כל אחד מהם הפוכה". ■

פרח
ישראל
רשת חינוך מיוחדת מאוד

בואו להיות חלק מנבחרת
פרח ישראל

הרשת הגדולה והמובילה בישראל
לחינוך מיוחד
מתרחבת ומגייסת
למסגרות חינוך מיוחד **ברחבי הארץ**:

צוותים מקצועיים
פרא רפואיים
קלינאית תקשורת, אחות, מנתחת התנהגות,
מרפאה בעיסוק, פיזיותרפיסטית
מטפלת רגשית, עובדת סוציאלית

צוותים חינוכיים
גננת, סייעת, מטפלת, מחנכת, מורה

*המודעה פונה לשני המינים

למה להצטרף אלינו?
- תנאים מצויינים
- יציבות תעסוקתית
- הכשרה וקידום מקצועי
- סיפוק יומיומי

לפרטים נוספים: **073.339.5500**
לשליחת קו"ח: korot@perach-israel.org

כ- 15,000 ילדים ובוגרים | **מעל ל- 5,000** אנשי צוות | **182** מוסדות | **מעל ל- 30** רשויות ויישובים

פרח ישראל לצמוח. להצמיח. להיות חלק ממשהו גדול.

בשבע אונליין
PODCAST

קבינט בשבע

השר זאב אלקין התארח אצל דודו סעדה. מתוך השיחה:

"השביעו אותנו, לא יכולתי להזהיר את אשתי"

■ **חזרת לליכוד אחרי שעזבת בנאום מהדהד. איך ההרגשה?**
"הרגשה טובה. אתה פוגש הרבה חברים ותיקים, וחזרתי גם לתפקידי כיו"ר לשכת הליכוד. לא פגשתי אף אחד בליכוד שלא אמר לי - אם לא הייתם מצטרפים לפני שנתיים, הממשלה הזאת הייתה נופלת".

■ **באמת בזכותכם הממשלה מילאה את ימיה?**
"אגודת ישראל פרשה, גם בן גביר פרש - הממשלה הייתה נופלת. ההצטרפות שלנו אפשרה לממשלת ימין למלא את ימיה פעם ראשונה מאז 88'. היו לי הצעות פוליטיות בטוחות ממפלגות אחרות, וידעתי שאני לוקח סיכון. לא מתחרט לרגע".

■ **ומה עם מערכת היחסים עם ראש הממשלה?**
"טובה. אני חבר קבינט דעתן - קורא את כל דוחות המודיעין כל בוקר ושואל שאלות קשות. הם יודעים שאני אגוז קשה. אני מתווכח עם הרמטכ"ל, עם ראש השב"כ, ולפעמים גם עם ראש הממשלה. הוא קשוב לעמדותיי גם כשלא מסכימים".

■ **בליל היציאה למבצע באיראן אשתך הייתה בטיול במדבר יהודה. לא הזהרת אותה?**
"לא יכולתי. השביעו אותנו שאף אחד לא יידע. אמרו לנו בצורה מאוד ברורה: על כל אחד מכם ייתכן שיושבים איראנים, ואם אתם או בני ביתכם תשנו משהו משגרת יומכם, זה יכול להיות סימן מעיד. לומר לה 'תחזרי הביתה' זה לסכן את הטייסים שלנו שטסים לאיראן ואת תוצאות המבצע כולו".

■ **ולא ניסית בכל זאת, בעקיפין?**
"אין לך ברירה. בניתי לו"ז שלם ליום חמישי והתווכחתי עליו כאילו הוא אמיתי, כשידעתי ששום דבר מזה לא יתקיים. כשיצאתי מישיבת הקבינט ברבע ל-3 הנהג שאל 'הביתה?', אמרתי לו: בעוד רבע שעה אני אספר לך. ואז הייתה אזעקה בכל המדינה".

■ **ואשתך כועסת עד היום?**
"כועסת על זה שזה פגע במעמד שלה בקבוצה, כולם אמרו לה "אם את יוצאת כולנו יכולים לצאת", ואז פתאום קרה מה שקרה באמצע הלילה...".

■ **מה זה עושה לאדם?**
"כשאתה יוצא למלחמה יזומה נותנים לך מספרים כמה הרוגים צפויים בצד הישראלי. ואתה יודע שזה עליך, אחד חלקי עשרה. אחרי הפגיעה בבית שמש עברתי משפחה משפחה, נכנסת לבית של אמא שאיבדה את בנה ומבין שאתה אחראי גם על זה. אז אתה מבין שאי אפשר לשים את טובתך האישית לפני טובת המדינה".

■ **אתה השר היחיד שגר מחוץ לגדר. מה קרה שם בשנים האחרונות?**
"זה מטורף. יותר מ-100 יישובים קמו. פעם הישג היה יישוב אחד בקדנציה. אני עברתי לכפר אלדד כמשפחה 29 בקרוואן בלי אישורי בנייה; היום אנחנו 400 משפחות".

■ **נכון שהכל התחיל מפסנתר?**
"אהוד ברק בא לביקור, ראה את הפסנתר בקרוואן ואמר: 'בשביל הפסנתר אני אתן אישורים לבית'. הוא רצה לתת 25 יחידות, הצלחנו לסחוט ממנו 50. וכך קם יישוב קבע בארץ ישראל".

■ **מה רמת האמון שלך במערכת המשפט?**
"נמוכה מאוד. אני עד תביעה מרכזי בתיק 2000, נחקרתי שעות על גבי שעות ולא הזמינו אותי. כי קראו את העדות שלי וידעו שהיא לא מסתדרת עם התזה שלהם. בחרו בפינצטה עדים שמתאימים להם. בסוף ההגנה הזמינה אותי."

■ **ומה אתה חושב היום על נתניהו?**
"אמרתי לו בארבע עיניים וגם פומבית, אני חייב לו התנצלות גדולה. חלק מהביקורת שאמרתי עליו לא עמדה במבחן המציאות. כשאדם טועה הוא צריך להכיר בטעותו ולהתנצל".

ארבעה שמות, משפט על כל אחד

נפתלי בנט? "סיפור עצוב מאוד. היום הוא כבר לא בימין באופן מובהק – ואת זה אמרה עליו איילת שקד."

גדי איזנקוט - ימין או שמאל? "שמאל, חד משמעית. אם הוא יהיה ראש ממשלה זה מפחיד אותי - רעיון המדינה פלסטינית יכול לחזור לשולחן".

בני גנץ? "הוא בעצמו אומר שהוא שגה כשעזב את הממשלה. אם ייבחר, הוא יוכל להצטרף".

גלי בהרב-מיארה? "טעות קשה. התנהלות כזאת לא ראיתי אף פעם - חצייה של כל הקווים האדומים. הצבעתי בלב שלם בעד הדחתה".

■ **משפט אחרון, אופטימי?**
"קמנו על הרגליים אחרי מכה נוראית ושינינו את פני המזרח התיכון. מי שחשב שאנחנו קורי עכביש – היום כבר בגיהנום. אצלם כפרים הרוסים, אצלנו בנייה וצמיחה".

לריאיון המלא היכנסו לאתר **בשבע אונליין**

עם סגירת הגיליון

עקב הצום התוכנית של השבוע תעלה ביום ראשון לאתר

בכל יום חמישי עמנואל שילה, עורך ראשי של קבוצת 'בשבע' **ויוני רוטנברג**, עורך האקטואליה בעיתון ועורך האתר, **יושבים לתת את הזווית שלהם לאירועי השבוע**

נקודה טובה

רבקי גולדפינגר מארחת את הרב רפי פוירשטיין

"הרגשתי פטיש 30 קילו על הראש"

הרב ד"ר רפי פוירשטיין בשיחה מרגשת על הטלטלה שחווה בלידת בנו והתקווה שנצחה את הכל, למרות האתגרים והמכשולים שבדרך.

חינוך יוצא מהכלל

תמיר שובלי מארח את אביאל פרנס

עומד על הבמה

בעולם שבו כולם מציגים ביטחון מבחוץ, דווקא היכולת להיות אמיתי על הבמה היא זו שבונה חוסן מבפנים. שיחה עם מרצה ושחקן, על עמידה מול קהל ועל חוסן מנטלי.

בזווית אישית

דודו סעדה מארח את ברק שרגאי

"מקום המקדש האמיתי הוא לא כיפת הסלע"

שיחה מרתקת על מסקנות מחקרו המהפכני של החוקר התורני ברק שרגאי שמטיל פצצה: האם מקום המקדש האמיתי הוא בכלל בדרום הר הבית?

לצפייה בפודקאסטים היכנסו לאתר BE7.CO.IL

בשבע | קבוצת התקשורת הגדולה לציבור הדתי לאומי
בשבע | אתנחתא | מוספים | כנסים | אתר אקטואליה | אולפן TV

אקטואלי | מאיר פריאנטה

כמה אתם באמת יודעים?

שאלות אקטואליה וידע כללי

1. איזו מפלגה קיימה השבוע פריימריז שהוגדרו הראשונים בפוליטיקה הישראלית שנערכו במלואם בהצבעה מקוונת?

2. לראשונה מאז איזו שנה ייערכו הבחירות הקרובות לכנסת במועדן החוקי, ולא בעקבות הקדמת הבחירות?

3. איזו שחמטאית יהודייה, האישה היחידה שנכנסה אי פעם לעשירייה הראשונה בדירוג העולמי, דחתה השבוע הצעה להתמנות לנשיאת הונגריה?

4. על איזו מדינה הכריזו החות'ים השבוע מצור ימי?

5. כמה כפרים נכללו בפיילוט הראשון של נסיגת צה"ל בדרום לבנון והעברת האחריות הביטחונית לצבא לבנון?

6. איזה חומר שנמס מקירות המבנה סייע לשמר במשך כ־2,600 שנה את קורות העץ השרופות שנחשפו השבוע בעיר דוד?

7. איזה סוג תשתית, שממנה מגיעים כ־90 אחוזים ממי השתייה בכווית, נפגע השבוע בתקיפות איראניות?

8. מדוע נוהגים חלק ממנהגי האבלות גם בבוקר י' באב, לאחר שצום תשעה באב כבר הסתיים?

9. איזו קינה מפורסמת של רבי יהודה הלוי התקבלה בסדר הקינות לתשעה באב, אף שלא נכתבה במקור לצורך התפילה?

10. מאיזה ספר בנביאים לקוחות כל שבע הפטרות הנחמה הנקראות בשבתות שלאחר תשעה באב?

11. מדוע לבשו בנות ירושלים בט"ו באב דווקא בגדים לבנים שאולים, גם כאשר היו להן בגדים משלהן?

12. איזו עבודת הכנה לבית המקדש הסתיימה בט"ו באב, ולכן כונה היום גם "יום תבר מגל" - יום שבירת הגרזן?

13. באיזה שם בדוי חי אדולף אייכמן בארגנטינה כאשר אנשי המוסד איתרו אותו?

14. מה היה שמה של האונייה שהגיעה אל סירות ההצלה ואספה יותר מ־700 מניצולי הטיטניק?

15. באיזה כלי לא קונבנציונלי השתמש באז אולדרין כדי להפעיל מתג שנשבר בנחתת של אפולו 11 לפני ההמראה מהירח?

התשובות בתחתית העמוד ▼

הצלחתם לענות?

האתגר האמיתי באתר - כנסו!

בשבע אונליין

BE7.CO.IL

או סרקו:

1. מגלגזת הרכבת הראשונה 2. 1988 3. וויליאם פוקנר 4. מרוויח 5. עלומים: פרס, מרוכז ומוזל 6. יין 7. מחקרי, מחקרים, מחקרה 8. מפני שעדיין אין אפשרות לדעת בוודאות מתי בדיוק הסתיים יום הדין 9. קינת ציון 10. ישעיהו 11. רבי עקיבא אמר להם שעכשיו הזמן לחפש זיווגים 12. חרישת שטחים לזריעת שדות חיטה 13. ריקרדו קלמנט 14. קרפטיה 15. פטיש וקלשון

הרב אליעזר מלמד

לשאלות הלכתיות: ask@yhb.org.il

מברכת המזוזה ועד מנהגי העדות בתפילין

הנביאים והחכמים קבעו את התענית בט' באב, מפני שהכול הולך אחר ההתחלה ← הואיל ובפועל רובו של בית המקדש נשרף בעשירי, נהגו ברוב קהילות ישראל שלא לאכול בו בשר ולא לשתות יין ← כאשר חל י' באב ביום שישי, כבר בבוקר מותר להתכונן לשבת בתספורת, כביסה ורחיצה ← הורו חכמים שכל אדם יבדוק את מזוזותיו פעמיים בשבע שנים ← כאשר המזוזה עטופה בניילון, אין צורך לבדוק אותה, אלא אם אירע דבר שעלול לפוסלה ← לכתחילה, נכון לכל אדם להמשיך במנהג אבותיו ולרכוש ספר תורה, תפילין ומזוזות כמנהגם

בשר ויין בעשירי באב

שאלה: מדוע גם ביום עשירי באב מחמירים במנהגי אבלות, והאם מותר השנה לכבס ביום עשירי באב?

תשובה: ביום השביעי לחודש אב כבשו הבבלים את בית המקדש, ובתשעה באב לפנות ערב הציתו בו אש, והיה נשרף במשך כל יום י' באב. ואמר רבי יוחנן שאם היה חי באותו הדור, היה קובע את הצום ליום י' באב, מפני שרובו של היכל נשרף בו. היו אמוראים שנהגו להחמיר על עצמם להתענות בתשיעי ובעשירי באב, אולם הנביאים והחכמים קבעו את התענית בט' באב, מפני שהכול הולך אחר ההתחלה, והתחלת הפורענות הייתה בט' באב (תענית כט, א; ירושלמי פ"ד ה"ו).

אלא שהואיל ובפועל רובו של בית המקדש נשרף בעשירי, נהגו ברוב קהילות ישראל שלא לאכול בשר ולא לשתות יין בעשירי באב. למנהג חלק מיוצאי ספרד האיסור נמשך כל היום (שולחן ערוך תקנח, א; כף החיים י), ולמנהג יוצאי אשכנז וחלק מיוצאי ספרד עד חצות היום בלבד (רמ"א שם, וכן מנהג טורקיה וחלק מקהילות מרוקו). ויש מקילים מיד במוצאי הצום (מנהג תימן, ג'רבה ולוב).

כביסה, רחצה ותספורת

לדעת רוב האחרונים, עד חצות יום עשירי באב גם אין לכבס או ללבוש בגדים מכובסים, ואין להסתפר ואין לשמוע מוזיקה משמחת ואין לרחוץ בחמים (חיד"א מח"ב תקנח, א; ר"ח פלאג'י במועד לכל חי י, צב, וכף החיים תקנח, ו; הרב אליהו הלכות חגים כט, ג-ד). אבל לרחוץ בפושרים מותר. ויש מקילים וסוברים שרק מבשר ויין צריכים להימנע ביום העשירי, אבל מותר לרחוץ, להסתפר ולכבס בלא הגבלה (כנסת הגדולה בהגה"ט, מאמר מרדכי, ויחוה דעת ה, מא). לכתחילה יש לנהוג כמחמירים, ובשעת הדחק אפשר להקל (פניני הלכה זמנים י, יט). וכן נוהגים שלא לברך 'שהחיינו' ביום עשירי באב, כדין שלושת השבועות (חיד"א, כף החיים תקנח, ח).

האם מותר לכבס השנה בעשירי באב

כאשר חל י' באב ביום שישי, כבר בבוקר י' באב מותר להתכונן לשבת בתספורת, כביסה ורחיצה. ואם השעה דחוקה, מותר לערוך את ההכנות מיד במוצאי תשעה באב (משנה ברורה תקנח, ג, ערוך השולחן ב).

בדיקת מזוזה פעמיים בשבע שנים

שאלה: האם חובה לבדוק מעת לעת את המזוזה? ואם כן, באיזו בדיקה צריך לבודקה?

תשובה: הורו חכמים שכל אדם יבדוק את מזוזותיו פעמיים בשבע שנים, ואת המזוזות שבשערי העיר ובמבני ציבור יבדקו פעמיים ב־50 שנה, שאין להטריח את הציבור מעבר למה שהכרחי (יומא יא, א, רש"י; שולחן ערוך רצא, א).

ישנם שני סוגים של בדיקה: האחת, לפני קביעת המזוזה בפעם הראשונה, והיא בדיקה של מגיה מומחה, שתכליתה לבדוק אות אחר אות, כדי לוודא שנכתבו כהלכתן. בדיקה יסודית זו צריכה להתבצע לפני קביעת המזוזה בפעם הראשונה (ראו פניני הלכה 'חפצי קודש' י, כא).

הסוג השני הוא בדיקה שהורו חכמים לערוך פעמיים בשבע שנים, ואותה כל אדם יכול לעשות (חתם סופר יורה דעה רפג; פתחי תשובה רצא, ג). תכליתה של בדיקה זו לבדוק אם במשך הזמן שעבר, הדיו דהה או התפורר ונשר. וכך פעמיים בשבע שנים יוריד את המזוזה, יבדוק שכל האותיות נשארו שלמות ולא נסדקו, וכן יעיין במקומות קיפול הקלף כדי לראות אם הדיו נמחק שם. אם לא נמצאה בעיה, יחזירנה למקומה. אם התעורר ספק, ישאל חכם. ואם התעורר לו ספק שמא מזוזותיו לא עברו מתחילה הגהה כהלכה, עדיף שמגיה מוסמך יבדוק אותן (פניני הלכה 'חפצי קודש' ו, י).

ברכה לאחר החזרת המזוזה

הסיר את המזוזה כדי לבודקה ומצאה כשרה ומיד חזר לקבוע אותה במקומה, יש אומרים שהואיל והיה ספק אם ימצאנה כשרה, כשיחזירנה יברך (אדמת קודש יורה דעה יח; יחוה דעת ג, פ). ויש שהסתפקו בכך (חסד לאלפים יד; קול יעקב רצא, ז). ולדעת רבים לא יברך, הואיל ולא הסיח את דעתו מהמזוזה (דעת קדושים רפט, ד; מהר"ם שיק יורה דעה רפה; בית יצחק יורה דעה ב, צד; ערוך השולחן רפט, ד; פרי השדה א, מ; בן איש חי כי תבא ש"ש ח, ועוד). כיוון שכך היא דעת רוב הפוסקים, ובנוסף לכך במקום של ספק יש להימנע מברכה, יחזור ויקבע את המזוזה בלא ברכה.

אומנם אם בדק כמה מזוזות, יוכל להחליף את מקום המזוזות, וכיוון שהמזוזה נקבעה במקום אחר, יברך עליה לכל הדעות (עמק יהושע אחרון, עלה לתרופה לה; קונטרס המזוזה רפט, ה). יברך על מזוזה אחת ויכוון בברכתה על כל המזוזות שהוא עומד לקבוע.

הדין במזוזות עטופות בניילון אטום

בדורות האחרונים, לאחר המצאת הניילון, ניתן לעטוף את המזוזה בניילון ולאטום אותה מלחות, והניסיון מראה שבאופן זה המזוזה נשמרת עשרות שנים בלא פגם. לפיכך, אם עטפו את המזוזה בניילון אין צורך לבדוק אותה, אלא רק אם נקבעה במקום החשוף לחום רב, או שאירע דבר שעלול לפוסלה, כדוגמת שרפה, צריך לבודקה. וכך הורו הרב אוירבך (הליכות שלמה תפילה ד, הערה נב), והרב אלישיב (וישמע משה ח"א עמ' 318).

הבדל בין העדות בכתיבת סת"ם

שאלה: מדוע יש הבדל במחיר בין ספר תורה, תפילין ומזוזות של כתיבה אשכנזית וספרדית?

תשובה: ישנם שלושה מנהגים עיקריים בצורת האותיות: הראשון, כתב 'בית יוסף' (המבואר בבית יוסף אורח חיים לו), שבו נוהגים רוב יוצאי אשכנז. השני, כתב האר"י, שבו נוהגות רוב החסידויות. כתב האר"י זהה בעיקרו לכתב 'בית יוסף', אך יש בו שינויים קלים בשבע אותיות (א, ו, ח, ע, צ, ק, ש). המנהג השלישי הוא הכתב שבו נוהגים יוצאי ספרד (המכונה 'וולישׁ'), והוא כתב מעוגל יותר ופחות מהוקצע. לכן כתיבתו אורכת פחות זמן, ובהתאם לכך מחירו נמוך בכשליש מהכתבים האחרים.

לכתחילה נכון לכל אדם להמשיך במנהג אבותיו ולרכוש ספר תורה, תפילין ומזוזות כמנהגם, אולם מצד הדין ניתן לצאת ידי חובה בכל אחד מהכתבים, וכן מותר לכל בני העדות לעלות לספר תורה בכל אחד מסוגי הכתב, ומי שנצרך להניח תפילין של חברו, רשאי להניח תפילין של בן עדה אחרת בברכה (פניני הלכה 'חפצי קודש' י, י, 7).

האם ספרדי יכול להניח תפילין של אשכנז

שאלה: שמעתי שאסור לספרדי להניח תפילין של אשכנזי, מפני שהן נכתבו בשיטת הט"ז שפסולה לספרדים. האם זה נכון?

תשובה: כך אכן הורה הרב עובדיה יוסף (יחוה דעת ד, ג), ואיש מצליח (ח"א יורה דעה מד). אך למעשה נראה כדעת הסוברים שבשעת הצורך ספרדי יוכל להניח תפילין של אשכנזי (כך משמע מחיד"א חיים שאל א, נט). וכן מסרו בשם הרב עזרא עטייה, שבדרך עראי יוצאי ספרד יכולים לברך על תפילין בשיטת הט"ז (ספר הזיכרון כנסת עזרא, עמ' פט, אות ד).

סוגיה זו מורכבת ואשתדל לבארה: הרווח שבין הפרשה השלישית 'שמע', לרביעית 'והיה אם שמוע', צריך להיות של 'פרשה סתומה', אך כיוון שצריך לכתוב כל פרשה בעמודה נפרדת, לא ניתן לקיים את הרווח כפי המקובל, היינו רווח של תשע אותיות באמצע השורה. נחלקו הראשונים כיצד צריך להתחיל את הפרשה הרביעית. לרא"ש צריך לעשות בתחילת הפרשה רווח של שורה שלמה, ולרמב"ם צריך להתחיל את הפרשה אחר תשע אותיות. וכיוון שלא ניתן לקיים את שתי השיטות, מוכרחים להכריע כאחת מהן, ונוהגים כרמב"ם (שולחן ערוך אורח חיים לב, לו).

ואולם כמה אחרונים, ומהם הט"ז (לב, כו), חידשו שניתן לצאת ידי שתי השיטות, באופן שבסוף הפרשה השלישית ישאירו רווח של פחות משיעור תשע אותיות, ויתחילו את הפרשה לאחר פחות מתשע אותיות, והואיל ואין שם רווח של תשע אותיות במקום אחד, לכל הדעות היא נחשבת פרשייה סתומה. וכך הורו לפניו רש"ל, מהר"ם פדואה, רמ"ע מפאנו, וכן נהגו רבים מיוצאי אשכנז.

מנגד, יש סוברים שהואיל ואין שם רווח של תשע אותיות ברצף, אין היא נחשבת כפרשייה חדשה אלא כהמשך של הפרשייה הקודמת, והתפילין פסולות. וכך פסקו כמה מגדולי הרבנים הספרדים.

מדוע יש לפסוק שאפשר לברך

מעבר לעובדה שנכון להעדיף את הדעה שמצמצמת את המחלוקת בין העדות, כך גם נכון לפי כללי ההלכה, על פי כללי 'ספק ספיקא'. א) ייתכן שתפילין אלו נכתבו כשיטת רמב"ם, שכן יש אשכנזים שנוהגים כך, ובדרך כלל בעל התפילין אינו יודע על כך. ב) גם אם התפילין לפי הט"ז, הרי יש פוסקים שסוברים שכך ראוי לכתחילה. ג) גם אם נהגו כט"ז, כיוון שלדעת כמה מגדולי הפוסקים גם רווח של שלוש אותיות בתחילת השורה מספיק כדי לעשותה פרשייה סתומה, הרי שהיא כשרה גם לרמב"ם. מה גם שהחיד"א (חיים שאל א, נט) כתב שכך היא דעת הרמב"ם עצמו. ד) ייתכן שבסוף פרשת 'שמע' יש רווח של שלוש אותיות, ואזי לדעת כמה פוסקים חשובים הפרשייה נחשבת פתוחה. ורבים סוברים שרווח של פרשה פתוחה כשר שם (עיטור, אורחות חיים, רמ"א לב, לו; ערוך השולחן נח-נט, בדעת הרמב"ם). ה) גם אם הרווחים שהשאירו אינם יוצרים רווח פרשייה, יש סוברים שפרשייה סתומה שבתפילין אינה מצריכה רווח או מצריכה רווח קטן (פרישה רפח, יד בדעת רא"ש וטור; ריא"ז בשלטי גיבורים על רי"ף הל' מזוזה ה; אשכול הל' מזוזה עמ' עא, ב. וכן עולה מראבי"ה מגילה ס"ס תקמח; אור זרוע הל' מגילה שעג, שסתומות של תפילין ומזוזות דורשות רווח קטן יותר). ■

למעשה נראה כדעת הסוברים שבשעת הצורך ספרדי יוכל להניח תפילין של אשכנזי, וכן מסרו בשם הרב עזרא עטייה, שבדרך עראי יוצאי ספרד יכולים לברך על תפילין בשיטת הט"ז

מבעד למסך הדימויים: איך להפסיק לריב עם העבר ולהתחיל לראות את בן הזוג

מלכודת העבר - מערכת הכשל

הוא מרגיש שהיא תמיד ביקורתית והיא מרגישה שהוא תמיד אטום ומתרחק.

אבל מה שקורה בינהם, הוא לא באמת מפגש נקי בין שני אנשים בוגרים בהווה.

הנפש שלנו מתרגמת את המציאות הרוחנית המופשטת למושגים קבועים ומוגדרים, בעזרת "הכוח המדמה", כדי לאפשר לנו להתמצא ולתפקד בעולם.

כשאנחנו פוגשים את בן הזוג ביומיום, המידע שלנו חסר, ואנו נעזרים בכוח המדמה כדי להשלים את התמונה.

בלי לשים לב, אנחנו משתמשים במאגר דימויים שטחי שנאגר ברובו בתקופת הילדות, וספג מסרים ודימויים מגמתיים מההורים ומהסביבה.

הוא למשל, יצר לעצמו דימוי קבוע של אשתו המבוסס למעשה על קשרים ילדותיים מהעבר שלו.

בגלל שהוא נשען על המאגר הישן הזה, הוא מפרש את המציאות באופן שגוי, ונתקל בהתעלמות מצידו או בחוסר יכולת לקבל כל חלק באשתו שסותר את אותו דימוי ילדותי.

הריקוד הכואב שלהם הוא בעצם תוצאה של היאחזות נואשת בדימוי ראשוני ושטחי, מה שגורם להם לחיות חיים שלמים של מאבק ותסכול במקום לחוות קרבה.

למה לעבוד על התקשורת הזוגית לא מספיק?

ברוב המקרים, הניסיון יהיה לפתור את הקונפליקט דרך "השכל" - ננסה לדבר, לנתח ולהבין מי אמר מה ולמה.

אך כאן טמונה המלכודת: הרובד שאנו קוראים לו "שכלי", מורכב כמעט כולו מתפיסות הנשענות על אותו עולם דימויים ילדותי. השכל החיצוני נבוך מול עולם הדימויים המופשט של הנפש, הוא אינו יודע כיצד לאחד ולפרש אותם, ולעיתים אף מפריע לתהליך.

כדי להגיע לשכל העמוק והאמיתי יותר שירפא את הקשר, אנחנו חייבים לעקוף את השכל החיצוני ולפנות ישירות אל עולם הדימויים של בני הזוג. בדיקת שפת הדימויים והאמונות צריכה להתרחש בתוך העולם המדמה עצמו, מאחר ואין שום אפשרות להבין את שפת הנפש על ידי בירור חיצוני ושכלי בלבד.

לפתוח פתח במערכות ההגנה - להיות אורחים ב"בירור הכוח המדמה"

כדי לשבור את המעגל, ההזמנה היא לעצור את התגובות האוטומטיות ולהיכנס לתהליך של "בירור הכוח המדמה". במקום להתווכח, כל אחד מבני הזוג הופך לאורח בעולמו הפנימי של השני.

אנו מזהים יחד את הדימויים המטעים והמפריעים ומשתחררים מהם, ועל ידי כך מגלים עולם דימויים חדש. במהלך המפגש, אנו מתחילים לבדוק מחדש מושגים שתמיד נראו לנו ברורים ומוחלטים - כמו אהבה, פחד, אמון, כוח או חולשה.

חשוב להדגיש: בשיטת דמיונובע איננו שותלים דימויים חיצוניים מתוך כוונה לתקן.

אנו סומכים על כך שבתוך הנפש טמונה חוכמה פנימית, שבעזרתה יכול האדם למצוא בעצמו את הכוחות הדרושים לו לתיקון חייו והקשר הזוגי שלו.

לגעת בשורש - מציאת "נקודות הכשל"

כשהשיח הופך פנימי ובטוח, עולים הדימויים השורשיים אל פני השטח. תוך כדי התהליך, בני הזוג מצליחים לזהות את "נקודות הכשל" שלהם, אותם דימויים שנתפסו בעיניהם עד כה כאמת מוחלטת, והם אלו שמכשילים אותם פעם אחר פעם במפגש עם המציאות ומונעים מהם להוציא את כוחותיהם האמיתיים לפועל.

ההשלה של הדימויים החיצוניים הללו מאפשרת גילוי של עולם הדימויים הפנימי שנובע מהנפש באמת.

זיהוי נקודות הכשל מאפשר לשניהם לחזור אל "נקודת הבחירה". הם פתאום מבינים שהריבים הקשים שלהם היו למעשה תבניות מחשבה שהוטבעו בהם בעבר, וכעת יש ביכולתם להפנות עורף לאותן תבניות ולבחור מחדש בדרכי פעולה חדשות, שמאפשרות מרחבים חדשים של אהבה בקשר.

הריפוי שבהסכמה להיות

התהליך הזה מפגיש את בני הזוג עם אותם מקומות נסתרים בנפשם, ולעיתים דווקא עם המקומות שעד לאותו רגע נתפסו כחשוכים ומסוכנים. אך הקסם הוא שדווקא באותם מקומות עמוקים, הם מגלים כוחות מופלאים שמאפשרים להם לממש את כוחות הבחירה שלהם במציאות.

כשהם לומדים להשתמש בשפת הדימויים במקום בשכל המאשים, הם זוכים למפגש פורה ומפרה עם המציאות הסובבת אותם ובעיקר אחד עם השנייה. הריפוי אינו מתרחש דרך הכרעה מי צודק במריבה, אלא דרך ההסכמה להשתחרר מהמושגים המוטעים שהרחיקו ביניהם, לראות את הכאב האמיתי שמאחורי הדימוי, ולבחור מחדש להיות שם יחד.

מהי שיטת דמיונובע זוגי?

להפסיק לנהל משק בית ולהתחיל לפגוש אחד את השניה במרוץ החיים.

זוגות רבים הופכים לצוות לוגיסטי מצוין שמנהל בית, ילדים ועבודה, אבל מאבדים את הקירבה.

השיחות הופכות לטכניות, הנוכחות נעלמת והלב נשאר מאחור.

שיטת דמיונובע זוגי נולדה בדיוק בנקודה הזו:

כדי להחזיר את המפגש, הנוכחות והאהבה אל תוך הקשר.

זוהי שיטה חוויתית תהליכית המאפשרת לבני הזוג:

- להשיל מגננות והרגלים אוטומטיים
- להקשיב לעולם הפנימי אחד של השני בלי להרגיש איום
- לפגוש מחדש אחד את השניה - מעבר לתפקידים היומיומיים
- לחוות קרבה, נראות ואהבה בצורה עמוקה

מדובר בתהליך עמוק הכולל סדרת מפגשים שבהם נכנסים יחד למרחב שקט, כל אחד פוגש את עולמו הפנימי של האחר, ונוצר מפגש אמיתי של מהות עם מהות.

זה הזמן להחזיר את הניצוץ. אם אתם מרגישים שהקשר הפך טכני, שאתם בתקופת שחיקה, או אפילו אם איבדתם תקווה, דמיונובע זוגי היא ההזמנה שלכם לחזור. זה לא דורש עוד מאמץ, זה דורש מפגש.

דמיונובע זוגי
להקשיב ולגלות את המרחב הזוגי

לפרטים ותיאום מפגש באתר דמיונובע
או ישירות במייל: ZUG.NOVEA@GMAIL.COM

מכת פתיחה

כדי לחתוך רגולציה, צריך בתי משפט יעילים ושמרנים

לפני כשלוש שנים הוזמנתי לדיון עם הדרג המקצועי במשרד התקשורת. ביקשו את דעתי על הרפורמה המתגבשת בחוק השידורים. עברנו כמה דברים בשלוש השנים האלה, כך שאני לא זוכר במדויק את כל פרטי הפגישה, אבל אני זוכר היטב שאלה שחזרתי ושאלתי בדיון: בשביל מה.

כלומר, לא שחלילה פקפקתי בצורך ברפורמה דחופה, ואף בירכתי מכל הלב את מהלכי הדה־רגולציה שהוצעו. למשל, החלפת חובת הזיכיון להקמת ערוץ, שמגבילה מאוד את מספר השחקנים, בחובת רישיון שמאפשרת לכולם להקים ערוץ. או למשל החלפת חובת הפקות המקור הנדרשת מערוצים מסחריים, אשר מהווה חסם כניסה, במימון ממשלתי לסדרות מקור מתקציבי תאגיד השידור.

אבל שאלת ה"בשביל מה" שלי חלה על כל השאר: הגבלות כאלה ואחרות, הפרדות מבניות, חובות דיווח והגנות ינוקא. לכל סעיף ניתן הסבר, אבל בסופו של דבר המכלול נראה מיותר. במיוחד בעולם שמתקדם בצעדי ענק לטלוויזיות חכמות ושידורי אינטרנט, שבו כל יזם יכול להקים ערוץ בקלות וללא צורך ברגולטור פטרנליסטי שישגיח שהתוכן מאוזן. האיזון יגיע בצורה הטבעית ביותר: היצע וביקוש. בדיוק כוחות השוק שאפשרו את עלייתו של ערוץ 14, רק בלי הרגולציה שהצרה את צעדיו.

לא כל השינויים החיוביים שנידונו אז נכנסו בסופו של דבר לנוסח החוק, ובכל זאת הרפורמה החלקית שעברה בשבוע שעבר טובה לאין שיעור מהמצב הקיים. עם זאת, התוצאה הסופית כוללת 108 עמודים ומאות סעיפים. בשביל מה.

התפיסה שהרגולציה צריכה לכסות הכול מושרשת עמוק בפקידות המקצועית בישראל. לא משנה מאיזו מפלגה השר ומה הוא מנסה לקדם, הדרג המקצועי יגיש לו זאת במאות סעיפים. בדיון באולפן אמרה לי השבוע קולגה, בוגרת רשות התחרות: הרגולציה נצרכת כדי שהאזרח יימנע מלהגיע לבית המשפט. זו, בעיניי, תמצית הכשל.

לכאורה זהו טיעון הגיוני. בית המשפט הוא מקום יקר, איטי ומתיש. אם אפשר לחסוך מהאזרח את הביקור בו, מה רע? אבל שימו לב מהי ההנחה שנמצאת בבסיס הטיעון הזה: שפקיד בירושלים מסוגל לצפות מראש את כל הדרכים שבהן אדם עלול להזיק לאחר, לנסח כלל לכולן ולאכוף אותן. שלוש הנחות, שלוש טעויות.

יש שתי גישות עיקריות למנוע נזקים בשוק: מניעה מראש באמצעות כללים ופקידים, או הרתעה בדיעבד באמצעות אחריות משפטית. בדרך הראשונה, המדינה אומרת לעסק מה מותר ומה אסור לפני שקרה משהו. בדרך השנייה, המדינה אומרת לו דבר פשוט: הזזק - שילמת. העסק יחשב לבד, טוב מכל פקיד, איך לא להזיק. הוא הרי מכיר את המוצר והסיכונים שלו טוב יותר מכל רגולטור.

הבעיה בדרך הראשונה איננה כוונות רעות. כל תקנה נולדה בעקבות תקלה אמיתית ונכתבה על ידי פקיד שרצה לעשות טוב. אבל כשכל תקנה נבחנת לבדה ("מה כבר הנזק בעוד חובת דיווח אחת?"), איש אינו נושא באחריות על הר הרגולציה שהצטבר. התמריצים ברורים: פקיד שהוסיף תקנה ומנע תקלה יקבל קרדיט על דאגתו הכנה לציבור. פקיד שביטל תקנה ומשהו השתבש - ישלם בקריירה שלו. לכן ההר לעולם אינו קטן. בסטיה קרא לתופעה "מה שרואים ומה שאין רואים". רואים את התקנה שמתיימרת לשמור על הציבור, אך איש אינו יודע על הערוץ שלא קם, על משקיע זר שנמנע מלהיכנס לישראל ועל התחרות שנמנעה כי יזם קטן לא צלח את חומת הבירוקרטיה.

הכשל העמוק בגישת הרגולציה העוטפת הוא אחר. רגולציה לעולם לא תכסה את כל המקרים, תמיד יישארו פרצות. בוודאי במצב הנפוץ כשקצב ייצור התקנות החדשות מהיר מהיכולת לאכוף אותן. אך הרגולציה עושה משהו מסוכן: היא משדרת לאזרח "יש מי שדואג לך". האזרח ששומע שיש פיקוח, מפסיק לקרוא חוזים ולשאול שאלות. מתי לאחרונה, למשל, קראתם את הר המסמכים בבנק? המגננות הטבעיות - זהירות, ספקנות, אחריות אישית - מתנוונות. התוצאה פרדוקסלית: הפרצות נשארות והזהירות נעלמת. דווקא בעולם מפוקח האזרח חשוף יותר.

ומי מרוויח? דווקא החברות הגדולות. ההנחה היא שתאגידים שונאים רגולציה, אך המציאות הפוכה: הם מזמינים אותה ופועלים אקטיבית לשכנע את הרגולטור בנחיצותה, תופעה המכונה שבי רגולטורי. בשביל חברות הענק, העמידה בתקנים היא נכס יקר ערך - מגן משפטי מצד אחד, וחומה בפני מתחרים קטנים מצד שני. כשהצרכן נפגע מפרצה כלשהי, החברה מנפנפת בתקנים ובנהלים שבהם היא עמדה. 108 עמודים אינם נטל על נטפליקס וקשת, שלושה שבועות של המתנה במכס אינם נטל על יוניליבר ודיפלומט, והר תקנות הבריאות שמצריך מחלקה של משפטנים אינו נטל על תנובה ושטראוס. הם חפיר, כלומר מגן מפני תחרות.

החלופה היא עיקרון פשוט: "הזקת, שילמת". גישה זו לא רק פותחת את השוק ומקלה על עשיית עסקים, אלא גם מונעת את הנזק מראש, טוב יותר מכל רגולטור. אם האיום על העסק הוא משמעותי, אם הוא באמת נענש בצורה מהירה ומלאה על כל נזק שיגרום, הוא יעשה ככל יכולתו למנוע נזק. אלא שכאן חייבים להודות ביושר: חלופה זו נשענת על בית משפט יעיל וצפוי.

כי מה שהאזרח והחברה צריכים איננו רגולציה, אלא ודאות. חברה שיודעת שאם היא תזיק היא תשלם, ושבית המשפט יפסוק לפי החוזה הכתוב ולא לפי תחושת הצדק של השופט באותו בוקר, יכולה לתמחר סיכונים ולפעול. אבל בית משפט אקטיביסטי, שמשכתב חוזים וממציא עילות חדשות, יוצר חוסר ודאות אדיר. אמירה ידועה בקרב עורכי דין עסקיים היא שלבית המשפט בישראל אתה יודע איך אתה נכנס ואין לך מושג איך אתה יוצא. שלא לדבר על מתי.

החברות רצות לרגולטור ומתחננות לתקנות, מוטב מאה סעיפים ידועים מראש משופט אחד בלתי צפוי. האקטיביזם השיפוטי איננו חלופה לעודף הרגולציה - הוא אחד ממנועי הצמיחה שלה.

ודאות שיפוטית עובדת גם בכיוון השני. כשהפסיקה צפויה, מסוננות תביעות סרק, והכי חשוב - האחריות חוזרת לאזרח: חתמת על חוזה שפועל נגדך? קרא לפני שאתה חותם. אל תצפה שהשופט או הרגולטור יצילו אותך. אלו המגננות שהרגולציה המערסלת ניוונה.

כשכלכלנים בכירים חתמו על "מכתב הכלכלנים" שטוען שהרפורמה המשפטית תזיק לכלכלה, טענתי כמעט לבדי שהיא דווקא חיונית מאוד לכלכלה. ולו רק כדי לעצור את ההגמוניה של שופטים אקטיביסטים ולמנות שופטים שמרנים שהחוק הכתוב הוא נר לרגליהם. הרבה לפני המשמעויות הפוליטיות של הרפורמה, יש בה צורך תשתיתי לתפקוד התקין של מדינת ישראל.

הרגולציה והבירוקרטיה הן האויבות הטבעיות של התחרות. אם אנחנו רוצים כלכלה משגשגת וירידה ביוקר המחיה, חייבים לחתוך ברגולציה. כפי שלימד אותנו ההיסטוריון הפוליטי פרקינסון בספרו 'חוקי פרקינסון' - העבודה מתרחבת כדי למלא את הזמן שהוקצה להשלמתה. ככל שיש יותר רגולטורים, הם ידאגו למלא את זמנם בייצור עוד ועוד בירוקרטיה. הדרך היחידה לצמצם את הבירוקרטיה היא לצמצם את מספר הפקידים. אבל משק שרוצה פחות פקידים זקוק ליותר ודאות ויותר פשטות בבית המשפט. אלו שני חצאים של אותה מדיניות.

אז כן, הרפורמה המשפטית טובה לכלכלה. הבחירות בפתח, וזה הזמן של המפלגות להצהיר איזו רפורמה משפטית הן מתחייבות לקדם.

הכותב הוא ד"ר לכלכלה ומנכ"ל קבוצת הייעוץ תבור־סמקאי TCG

יותר מאלף מילים ערן רופאלידיס

עשור במדד המחירים לצרכן – הסיפור שמאחורי המספרים

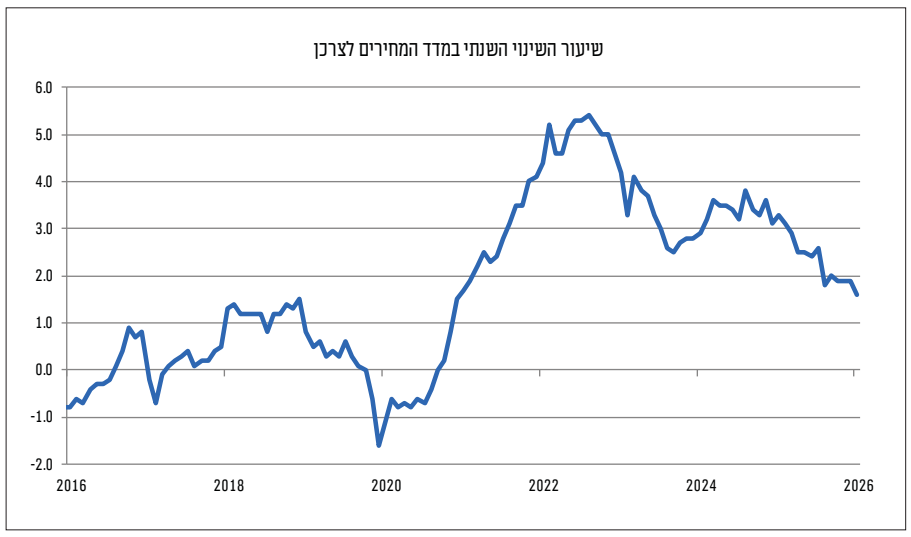

אחורי המספר היבש של מדד המחירים לצרכן מסתתר סיפור כלכלי שלם, והתרשים שלפנינו מציג אותו במבט פנורמי של עשור (מיוני 2016 עד יוני 2026).

בגרף שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס) ניתן לראות בבירור כיצד השתנה מדד המחירים לצרכן, שמודד את שינוי המחירים בסל הצריכה, הכולל כ־1,400 מוצרים ושירותים נבחרים שמשק בית ממוצע צורך מדי חודש.

הנתונים משקפים שלוש תקופות עיקריות במעלה הדרך:

יציבות ושפל (2016-2020) - שנים המתאפיינות בסביבת אינפלציה אפסית, שהגיעה לשפל בשיא משבר הקורונה (אמצע 2020) עם קצב שנתי שלילי של כ־1.6%-.

הזינוק האינפלציוני (2021-2023) - על רקע היציאה מהסגרים לצד השיבושים בשרשראות האספקה הגלובליות שהובילו לגל התייקרויות חריג, שהגיע לשיא של כ־5.4% בשלהי 2022.

מגמת ההתמתנות (2024-2026) - בהשפעת צעדי המדיניות המוניטרית והתייצבות השווקים נרשמה ירידה הדרגתית, שהביאה את המדד ביוני 2026 לרמה של כ־1.6% - במרכז יעד יציבות המחירים של בנק ישראל (1%-3%).

תרשים זה מעניק תמונה רחבה על הדינמיקה של המשק הישראלי ועל החוזרה ההדרגתית שלו לסביבת מחירים מתונה.

הכותב הוא מנהל אגף דוברות והסברה

יש מושג צוות "כלכלה קלה"

פערי שכר

פערי שכר הם ההבדל בין עובדים או בין קבוצות באוכלוסייה ברמת ההכנסה. זהו אחד המדדים הנפוצים ביותר לתיאור אי־שוויון, אך גם אחד המדדים שקל ביותר לפרש באופן שגוי.

פערי שכר אינם מלמדים, כשלעצמם, מדוע אנשים משתכרים אחרת. חלקם נובעים מהבדלים בהשכלה, בניסיון, בשעות העבודה, במקצוע, בגיל או ברמת האחריות. אחרים מושפעים ממאפיינים דמוגרפיים, משיעורי השתתפות שונים בשוק העבודה או מהצלחתם של ענפים מסוימים, כמו ההייטק, שבהם השכר גבוה במיוחד.

לכן, כלכלנים אינם מסתפקים בשאלה כמה גדול הפער, אלא שואלים גם מה מקורו. פער שנובע מחדשנות, מהשקעה בהון אנושי או מצמיחת ענפים עתירי פריון אינו זהה לפער הנובע מחסמי כניסה, מאפליה או מהיעדר הזדמנויות.

חשוב גם לזכור כי פערי שכר אינם אומרים דבר על רמת החיים של הציבור. ייתכן מצב שבו הפערים בין המשתכרים גדלים, ובו בזמן גם בעלי ההכנסות הנמוכות נהנים מעלייה משמעותית בשכר הריאלי וברמת החיים. מנגד, ייתכן שפערי השכר יצטמצמו דווקא משום שהכנסותיהם של המשתכרים הגבוהים ירדו - בלי שמצבם של האחרים השתפר כלל.

משום כך, כלכלנים בוחנים לצד פערי השכר גם נתונים כמו שכר ריאלי, פריון העבודה, שיעורי התעסוקה, ניידות חברתית ויוקר המחיה. רק שילוב של המדדים הללו מאפשר להבין האם החברה באמת נעשתה שוויונית יותר - ובעיקר, האם חייהם של האנשים השתפרו.

מטרתה של כלכלה אינה להשוות בין אנשים, אלא להגדיל את רווחתם של כולם. פערי שכר הם נתון חשוב, אך הם אינם חזות הכול. אם מתמקדים רק בהם, עלולים להחמיץ את השאלה החשובה באמת: האם רמת החיים של הציבור עולה.

הכותבים ממערכת דף הפייסבוק "כלכלה קלה", המנגיש כלכלה בשפה קלה ואקטואלית

על הנייר
יקירה שחר

דוחות ASML ו־TSMC חוזים פריחה בשוק השבבים, אז למה הסקטור בירידה?

גל המימושים האגרסיבי שפוקד את סקטור השבבים העולמי בשבועות האחרונים עורר בקרב משקיעים רבים לא מעט חששות: האם אנחנו לקראת גל מימושים עמוק וממושך במניות השבבים? האם השיפור ברווחיות החברות יצדיק בסופו של דבר את השקעות העתק (CAPEX) שלהן? הצצה אל התוצאות הכספיות של שתי ענקיות תשתיות ה־AI, העומדות בראש שרשרת הערך העולמית של מהפכת הבינה המלאכותית - ASML ההולנדית ו־TSMC הטייוואנית - מספקת אינדיקציה חזקה שהנתונים הפיננסיים והתחזיות המעודכנות מוכיחים כי הביקוש לחומרת בינה מלאכותית (AI) נותר קשיח ורחוק מלהיות נרטיב חולף.

העוצמה המבנית של השוק באה לידי ביטוי בראש ובראשונה בדוחותיה של ASML, המונופול הבלעדי על אספקת מערכות הליטוגרפיה המתקדמות בעולם (EUV), אותן מכונות תעשייתיות מורכבות המשמשות לייצור השבבים. החברה הציגה תוצאות פנומנליות לרבעון השני, אשר עקפו את הציפיות המוקדמות. שולי הרווח הגולמי של החברה זינקו לרמה מרשימה של 54%, תוך שהיא מציגה יעילות תפעולית יוצאת דופן.

אולם הבשורה החשובה ביותר הגיעה מכיוון התחזיות לעתיד. הנהלת ASML הקפיצה בצורה חדה את תחזית ההכנסות שלה לשנת 2026 לטווח של 43 עד 45 מיליארד אירו, זאת לעומת הטווח הקודם שעמד על 36 עד 40 מיליארד אירו בלבד. במקביל, תחזית שולי הרווח הגולמי לשנת 2026 הועלתה לרמה של 54% עד 56%. החברה לא עוצרת שם: כדי לענות על הביקושים ארוכי הטווח מענקיות הענן, ASML הודיעה על כוונתה להרחיב את כושר הייצור השנתי של מערכות ה־EUV לכ־85 מערכות עד שנת 2027, ולשדרג את כושר הייצור של מערכות DUV ל־110 מערכות עד שנת 2028.

התמונה האופטימית הושלמה על ידי TSMC, יצרנית השבבים הקבלנית הגדולה בעולם, והבאה בתור בשרשרת הערך. דוחותיה הראו כי הביקוש לשבבי לוגיקה וזיכרון מתקדמים לשרתי AI שומר על קצב גבוה. קווי הייצור של החברה בטכנולוגיות 3 ננומטר ו־5 ננומטר פועלים בתפוסה מלאה כדי לספק רכיבים לחברות כמו אנבידיה, אפל וברודקום.

הנתונים מוכיחים כי ההשקעות של ענקיות הטכנולוגיה (CapEx) מתורגמות להזמנות פיזיות קשיחות הנפרסות לשנים קדימה, ולא מדובר בבועה מבוססת ציפיות בלבד.

עם זאת, כפי שמלמדים אותנו חוקי וול סטריט, עוצמה פונדמנטלית אינה מעניקה חסינות מפני זעזועי שוק. המניות בסקטור נסחרות כיום במכפילי רווח היסטוריים גבוהים מאוד, המגלמים בתוכם הנחה שהכול יתנהל ללא רבב. בסביבת תמחור כה מתוחה, כל שמץ של אי־ודאות מאקרו־כלכלית, חשש מאינפלציה או שיבוש גאופוליטי עלול להצית במהירות גל מימושים עמוק וכואב, כפי שחווינו לאחרונה. המשקיעים מעניקים כיום אפס מרווח לטעויות.

פרט לכך, מפת האיומים ארוכי הטווח משתנה. בשוק מתחילים לעקוב מקרוב אחר ההתקדמות הטכנולוגית של מודלי בינה מלאכותית סיניים, דוגמת מודל ה־AI Kimi שפותח על ידי הסטרטאפ הסיני Moonshot AI. הצלחה של חברות סיניות בפיתוח מודלים יעילים במיוחד, שמסוגלים לפעול על גבי ארכיטקטורות חומרה חלופיות או פחות תובעניות, עלולה בטווח הארוך לאיים על ההגמוניה של השבבים המערביים היקרים. תחרות זו עשויה ללחוץ על שולי הרווח של מובילות השוק ולאלץ אותן להאיץ את קצב החדשנות כדי להצדיק את תמחור הפרימיום שלהן.

בשורה התחתונה, דוחות ASML ו־TSMC מספקים הוכחות נוספות לכך שמהפכת ה־AI רחוקה מלהיות בועה, ושהיא מייצרת תזרים מזומנים ריאלי. נראה שהסייקל המבני חזק ורחוק ממיצוי, אך התנודתיות בשווקים מזכירה לנו שתמחור מתוח מוביל לתנודתיות גבוהה. לטווח הארוך אנחנו עדיין אופטימיים בנוגע לחברות הללו, אך בטווח הקצר מומלץ לנקוט משנה זהירות ולנהל סיכונים בצורה קפדנית מול המכפילים הגבוהים.

הכותבת היא מנהלת דסק שווקים גלובליים בבנק הפועלים

הכתוב אינו מהווה ייעוץ השקעות ו/או תחליף לייעוץ המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם.

נחמדים מזהב
הרב יצחק ליפשיץ

פרשת ואתחנן

בעם ישראל רווחו מאז ומעולם שתי תפיסות עולם, זו של החכמים וזו של החסידים. החכמים תופסים את המציאות באופן רציונלי, ונשענים על ההנחה שלפעולותיהם יש תוצאות בדרך הטבע. החסידים אינם תופסים את המציאות באופן רציונלי, ובוחנים את פעולותיהם על פי קריטריון דתי - האם הם עולים בקנה אחד עם רצון ה'.

רבי חנינא בן דוסא, שאמר לבתו שבכתה בגלל שיצקה בתוך הנר חומץ במקום שמן "מי שאמר לשמן שידלק, הוא יאמר לחומץ שידלק", ואמר על ערוד שהכיש והמית "אין הערוד ממית אלא החטא ממית" - כפי שציין זאת שמואל ספראי, רבי חנינא בן דוסא הוא החסיד הטיפוסי. בשבילו, חוקי הטבע אינם קובעים, אלא רצון ה' בלבד. אולם משנת חסידים תמיד הייתה דרכם של יחידים. דרך המלך היא משנת חכמים הנשמעת לחוקי הטבע. אדם מצווה לדאוג לפרנסתו ולא לצפות לנס.

לאור דברים אלה נראה שפרשת ואתחנן עומדת בזיקה למשנת החסידים. עשיית טוב בארץ היא זו המבטיחה הישרדות והצלחה, ואילו עשיית הרע בעיני ה' מביאה לגלות ולאובדן. הפסוק המרכזי בפרשה הוא: "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו" (דברים ד, לה). הלקח של הפרשה, אפוא, הוא שגישה רציונלית טהורה אינה עולה בקנה אחד עם השקפת התורה. גם על פי משנת חכמים, הצלחה ושגשוג אינם תלויים אך ורק בציות לחוקי הטבע או לכללי הכלכלה. עשיית חסד, צדקה ומשפט, ובעיקר עשיית דבר ה' בארץ, היא הדרך שבה נלך.

הכותב הוא פרופסור לפילוסופיה ומחבר הספר 'כלכלה וערכי היהדות'

עצם העניין
אלעד ברשאן

פתחו את השער: שש משימות לראש המכס הנכנס

בעוד פחות משבועיים ייכנס לתפקידו מנהל חדש למכס ישראל. בשביל רובנו, חילופי הנהלה במכס נשמעים כמו עניין אפור ורחוק. אבל בפועל, המכס נמצא איתנו כמעט בכל קנייה: במחיר המכונית, בחבילה שהוזמנה מחו"ל ובמוצרים שעל מדפי הסופר.

המכס הוא גוף חיוני. הוא מונע הברחות, גובה מיסים ושומר על האינטרסים הביטחוניים והכלכליים של מדינת ישראל. אבל הוא גם השער שדרכו ישראל סוחרת עם העולם. כאשר הוא פועל היטב, הוא גם מגן על המדינה וגם מאפשר למשק לצמוח.

עם זאת, כאשר המכס אינו פועל בצורה אקטיבית להסרת חסמים מהסחר הבין־לאומי, כולנו משלמים יותר. דוח מבקר המדינה כבר קבע שישראל היא מקום 34 מתוך 38 ב־OECD בחשיפה ליבוא. לפיכך, פתיחת היבוא תוריד את יוקר המחיה, תתרום לצמיחה ולתקבולי המיסים ותביא שפע ויותר אפשרויות בחירה.

כניסתו של מנהל המכס החדש היא הזדמנות מצוינת להוביל רפורמות חשובות שהציבור משווע להן. הראשונה היא משטר העיצומים הכספיים שהמכס מוביל. מדובר במנגנון דרקוני ורחב שהופך טעויות טכניות וזוטי דברים לקנסות כבדים מאוד על כל שרשרת האספקה של ישראל בלי שום סיבה. אם חלילה משטר העיצומים יגיע לכדי מימוש, עלולה להיגרם פגיעה חמורה במשק וביחסי החוץ והמסחר של ישראל. ביטול משטר העיצומים הכספיים הוא כורח המציאות, ויפה שעה אחת קודם.

השנייה נמצאת בקניות המקוונות שכולנו עושים. מסיבה שאינה ברורה, כל המסחר המקוון לישראל מגיע רק באוויר, אף שרוב הסחורות הרגילות נכנסות למדינה דרך הים. הובלה ימית זולה ויציבה יותר, ובשעת חירום היא גם חלופה חיונית, במיוחד כאשר חברות התעופה מפסיקות להגיע. זה אינו תרחיש תאורטי. זה כבר קרה.

השלישית היא פתיחת האפשרות להקים אזורי סחר חופשי. מדינות האזור הפכו אותם למנוע של השקעות וצמיחה, בעוד ישראל נותרה מאחור. מה גם שהגבלות הקיימות על מיקום אזורי הסחר מקשות במיוחד על פיתוח פעילות כזאת בנגב. כלומר, במקום רק לדבר על הפריפריה, אפשר לייצר בה תעסוקה אמיתית.

גם שוק הרכב תקוע בתוך מעין כלכלת אי. מיסי היבוא הגבוהים והיעדר אפשרות מתאימה להשבתם הופכים יצוא של רכבים משומשים לאופציה שאינה כדאית מבחינה כלכלית. יצירת מנגנון של החזרי מס ביצוא רכבים תוכל להצמיח כאן תעשייה ענקית. כמאמר האמרה הידועה, הזבל של אדם אחד הוא לעיתים האוצר של אדם אחר.

במקביל, יש להשלים את אימוץ אמנת TIR המאפשרת למשאית לעבור בין מדינות בלי לפרוק ולהעמיס מחדש את המטען בכל מעבר גבול. הנהלת המכס כבר התקדמה בנושא, והשלמת המהלך יכולה להיות צעד ממשי בחיבור ישראל למסדרונות הסחר האזוריים.

ולבסוף, צריך לאפשר גם לחברות ישראליות למכור ישירות לצרכן הישראלי מחו"ל במסגרת ההקלות ביבוא האישי. כיום, משום מה, חברה זרה נהנית מיתרון שאינו ניתן לעסק ישראלי שמעסיק עובדים, משלם מיסים וכפוף לחוקי הגנת הצרכן. זו אפליה שקשה להצדיק.

לראש המכס הנכנס צפויים אתגרים רבים, אך גם הזדמנות גדולה: לשמור על גבולות המדינה, ובאותה נשימה לפתוח את השער למסחר, לתחרות ולצמיחה. נאחל לו הצלחה גדולה. הצלחתו היא הצלחת המשק כולו.

הכותב הוא מנהל פיתוח עסקי במורן קרגו עמילות מכס ושילוח בינלאומי בע"מ

ארז וינר

הכלכלה המניעה את גלגלי הדיפלומטיה

ברקע היחסים והמאבקים בין המדינות יש בוודאי מסורת ואמונות, אבל מה שמכריע הוא האינטרס הכלכלי. ישראל יכולה וצריכה להשתמש בזה כדי להגן על עצמה ולשדרג את מעמדה האזורי

→
רצון לחזור לימי האימפריה העות'מנית דרך הסטת נתיבי המסחר לאירופה. נשיא טורקיה ארדואן

צילום: שאטרסטוק

זו הכלכלה, טמבל. או בשפת המקור: It's the economy, stupid.

סיסמה פוליטית זו, שאותה טבע יועצו הפוליטי של ביל קלינטון ג'יימס קארוויל, במהלך בחירות 1992 בארצות הברית, נכונה גם למתרחש במזרח התיכון כיום. כמובן, הדברים אינם כה פשטניים ויש אינטרסים חזקים יותר מכסף, כגון אמונות ומסורות דתיות. יחד עם זאת, לטעמי לנושא הכלכלי יש משקל מכריע והדברים משולבים זה בזה.

גם במאבק מול איראן וגם במאבקה של טורקיה מול ישראל, משולבים היבטים כלכליים כבדי משקל, לצד הדת וההיסטוריה. המלחמה בין איראן לארצות הברית וישראל, מלחמה שבה עירבו האיראנים את כל מדינות המפרץ, ראשיתה כמובן בניסיונותיה של איראן השיעית להרחיב ולהגדיל את השפעתה בכוח הנשק וביצירת אותה 'טבעת אש' מפורסמת סביב ישראל שתביא להשמדתה. ניסיונותיה של איראן להשיג נשק גרעיני נמשכים עשורים מספר. לאורך שנים, הלחץ הנגדי של ארצות הברית ומדינות המערב התמקד בעיקר בעולמות הסנקציות הכלכליות ולא בלחימה קינטית נגד איראן ויכולותיה. ישראל אומנם הובילה מערכה חשאית ומוצלחת, לעיתים בסיוע של ארצות הברית, לפגיעה בתוכנית הגרעין, אבל עיקר המאמץ העולמי היה במישור הכלכלי.

מיד עם פתיחת מבצע 'שאגת הארי' ניסו האיראנים, באמצעות סגירת מצרי הורמוז ובהמשך באמצעות תקיפת מתקני האנרגיה של שכניהם במפרץ, להפעיל לחץ כלכלי נגדי. למול התקיפות הקינטיות של ישראל וארצות הברית באיראן, הפעילו האיראנים את הנשק הכלכלי. המחשבה הייתה שהעלאת מחירי האנרגיה בעולם תכריח את האמריקנים להפסיק את המלחמה, לפני שיצליחו להקריס את המשטר הקיים ולהשיג את מטרותיהם הצבאיות המוגדרות בתחום הגרעין והטילים הבליסטיים. מחשבה זו לא הייתה מנותקת ממציאות, מאחר שהלחץ של מדינות המפרץ שכלכלתן נפגעה, לצד הלחץ בעולם ובארצות הברית גופא, שם עלו מחירי הנפט והגז - הביא בסופו של דבר את הנשיא טראמפ לקבל את ההחלטה על הפסקת האש.

במסגרת הפסקת האש הפעיל הנשיא נשק כלכלי נגדי לחסימת מצרי הורמוז על ידי האיראנים והטיל על איראן מצור ימי. נשק זה התברר כאפקטיבי להפליא, כשאיראן מדממת מאות מיליוני דולרים ביום בהפסד ממכירות נפט, וכלכלתה, המבוססת על ייבוא כמה מוצרי מפתח, נפגעת קשות. המחשבה הייתה נכונה, אולם הנכונות של המשטר השיעי להילחם עד טיפת דמו האחרונה של האזרח האיראני, למול הלחץ הפנימי בארצות הברית מהמציאות הכלכלית ועליית מחירי האנרגיה, הובילה את הנשיא לקבל את עצת חלק מיועציו ולחתום על מזכר ההבנות (MOU) עם איראן.

היו מי שביכו את התהפכותו של הנשיא ואת שינוי ערכיו ויעדיו. אני סברתי בזמן אמת וסבור כך גם היום, שהכול הוא ברוח אמירתו של קארוויל - It's the economy, stupid.

הבנת האינטרס האמריקני מול איראן במצרי הורמוז, צריכה להרגיע את כל מספידי היחסים עם ארצות הברית באשר הם. לא בכדי לא תקף ראש הממשלה נתניהו את מזכר ההבנות ואת החלטות הנשיא טראמפ, אלא עסק בבידול הזירות מול לבנון וקידום המשא ומתן עם ממשלת לבנון

מאבק על השליטה בנתיבי המסחר

אם נקפוץ מאיראן לשכנתה הסונית טורקיה, שכנה שהופכת עוינת יותר ויותר לישראל, גם שם נוכל לבצע את הניתוח הכלכלי באופן דומה. נכון שהבסיס לאיבה הוא העניין הדתי. טורקיה נשלטת על ידי שלטון מבית האחים המוסלמים. יחד עם זאת היא מדינה בעלת מסורת מפוארת של האימפריה העות'מנית, השואפת לחזור ולהיות מעצמה אזורית. כל מי שקרא את ספרו של שר החוץ וראש הממשלה לשעבר אהמט דבוטואלו בנושא, ראה את האידאולוגיה שמאחורי השאיפות הטורקיות להתפשטות ולהתרחבות.

מכאן האיבה וההסלמה ביחס לישראל, שכמובן נשענת על המסורת הדתית, אבל להתחזקותה של ישראל והפיכתה למעצמה אזורית שתוקפת בכל בירות האזור ומכה שוק על ירך את אויביה, כולל תקיפות משותפות מול איראן, מנהיגת הציר השיעי - משקל רב.

אם ישראל היא המעצמה האזורית, המקיימת הסדרים עם שכנותיה - וחשוב מכך, מצליחה לנקז דרכה את הצירים הכלכליים המרכזיים - הדבר בא על חשבון הכוונות להתפשטות והתרחבות של הטורקים. מי יפתח וישלוט בנתיבי הגז, הנפט והסחורות מהודו, דרך מדינות המפרץ הפרסי לאירופה? האם תהיה זו ישראל, כחלק מפרויקט ה־IMAC, או טורקיה, שתצליח לפתח ציר מהמפרץ, דרך סוריה אליה וממנה לאירופה? זהו מאבק מאקרו־כלכלי, לא פחות ממאבק דתי, וכפי שטענתי לעיל - השניים משולבים זה בזה.

אז למרות שדבריו של קארוויל נאמרו לפני 35 שנה, הם נכונים ואף ביתר שאת גם כיום. מה שחשוב שיצא מתובנה זו הוא לא רק דיון אקדמי־פילוסופי, אלא פרקטיקה של פעולה. הבנת האינטרס האמריקני מול איראן במצרי הורמוז, צריכה להרגיע את כל מספידי היחסים עם ארצות הברית באשר הם. לא בכדי לא תקף ראש הממשלה נתניהו את מזכר ההבנות ואת החלטות הנשיא טראמפ, אלא עסק בבידול הזירות מול לבנון וקידום המשא ומתן עם ממשלת לבנון. ברקע לכך עמדה ההבנה שלארצות הברית יש אינטרסים חשובים נוספים, כמו העניין הכלכלי שפורט לעיל, לצד ההכרה שבבסיס לא השתנו האינטרסים הנוספים החשובים לישראל, ובראשם פירוק היכולת הגרעינית האיראנית והשמדתה.

מאותה סיבה יש חשיבות לקידום ההסכם מול ממשלת לבנון, הסכם שחלקו מתבסס על סיוע כלכלי של מדינות המפרץ ללבנון, ובאמצעותו הידוק הקשרים שלהן עם ישראל ופוטנציאל להרחבת 'הסכמי אברהם'.

לנצל את האיבה לבריתות

גם בנושא הטורקי, ובעיקר בכל הנוגע למאבק על הנתיב מהמזרח לאירופה, צריך להיכנס לפעולה נמרצת. התורכים אינם קופאים על השמרים, והם פועלים לקדם את הנתיב שיעבור דרך סוריה אליהם. ישראל חייבת להמשיך לקדם וללחוץ על פיתוח הנתיב שיעבור דרכה, יסמן את מיקומנו כמעצמה אזורית ויהווה קטר כלכלי ודיפלומטי משמעותי בעבורנו.

האגוז הקשה לפיצוח בציר זה הוא סעודיה, שבשלב זה מתנה כל התקדמות מול ישראל בקידום הסוגיה הפלשתינית. הפתרון הוא לפעול משני הקצוות ולהפעיל לחץ עקיף על סעודיה. קצה אחד הוא הקצה ההודי. הודו, שבהנהגתה הנוכחית היא בעלת ברית וידידה של ישראל, צריכה להבהיר ולדרוש שהנתיב יעבור דרך ישראל ולא דרך טורקיה. ניתן להשתמש לשם כך באיבה בין הודו לפקיסטן, שהיא ידידה קרובה של טורקיה, ופעלה לצידה בניסיון לתווך ולסייע לאיראן בהשגת הפסקת האש.

בקצה השני, ישראל מקדמת הסכם מול יוון וקפריסין שיהוו את השער ממנה לאירופה, וגם כאן האיבה בין יוון לטורקיה בהחלט מסייעת ועומדת לטובתנו.

הלחץ העקיף מול סעודיה מתקשר הן לחיבורה של זו להסכם עם לבנון, והן ללחימה המתחדשת של סעודיה מול אויב משותף אחר - החות'ים בתימן. גם כאן ניתן לפתח תועלות הדדיות שיסייעו בקידום הקשר בין המדינות.

נקדיש דברים אלו לזכרו של הסנאטור לינדזי גרהאם, שמת לפני שבוע באופן מפתיע, ואף שלא היה יהודי ניתן לומר עליו "זכרו לברכה". בהיותו חבר וידיד אמת של ישראל ושל העם היהודי, גרהאם היה ממקדמי החיבור בין ישראל לסעודיה וראה בהרחבת 'הסכמי אברהם' חשיבות גדולה לארצות הברית ולישראל.

לסיכום, לא הכול זה כלכלה, אבל קארוויל צדק - זו הכלכלה המניעה את גלגלי הדיפלומטיה, הפוליטיקה הגלובלית ואת המעשה הצבאי התומך והמשלים. אם נשכיל להבין זאת ולפעול ברוח הדברים שפורטו לעיל, נוכל לשפר את מצבנו האסטרטגי, הביטחוני והכלכלי כאחד.

וכפי שאמר רבי טרפון במסכת אבות: "לא עליך המלאכה לגמור, ולא אתה בן חורין להיבטל ממנה" (אבות ב, כא).

הכותב הוא תת־אלוף במיל' ויושב ראש תנועת 'הביטחוניסטים'

מאיר סיידלר

ההתלהמות מציפה אותנו. דרוש ריסון

ב־7 באוקטובר, הילדה המבוהלת בת השש משדרות שהוריה נרצחו שאלה את המחלצים שלה שאלה אחת: אתם של ישראל? כדאי לנו לזכור זאת לקראת הבחירות

לפני שבועיים נשא עמי איילון בן ה־81, לשעבר ראש השב"כ, נאום במרכז חורב במסגרת אירוע של "מחאת העם חיפה", הסניף החיפאי של מחאה שנערכת נגד ממשלת נתניהו במוצאי שבתות בכמה מערי ישראל. מה שהחל בימי הרפורמה המשפטית בתחילת שנת 2023 - אז מספר המשתתפים הגיע לעשרות אלפי משתתפים - הפך אחרי 7 באוקטובר למחאה נגד המשך המלחמה ונגד אי החזרת החטופים ועוד כהנה נושאים מתחלפים. המספרים הלכו ודעכו, עד שבחודשים האחרונים הם התייצבו על כמה מאות מפגינים. יפה שעמי איילון מטריח את עצמו לדבר גם בפני פורום קטן שכזה. הנושאים שדיבר עליהם הם המשבר החוקתי שנוצר בגלל הממשלה, סוף הדמוקרטיה שמחכה לנו מעבר לפינה בגלל הממשלה, וגם מלחמת אחים שהיא תסריט בהחלט אפשרי לדבריו, וגם זה בגלל הממשלה (בפרט משום שכולנו כאן חמושים, מה שיאפשר לנו ביתר קלות לירות זה בזה). מעניין לציין שעל הסכנה של מלחמת אזרחים מדברים רק אנשי שמאל. עוד לא שמעתי איש ימין מדבר על הסכנה הזאת, אבל אולי פספסתי משהו. על כל פנים זהו שיח דומיננטי באופן מובהק במחוזות השמאל.

לפני שבועיים נימקתי במדור זה מדוע לדעתי אין היום ברוך ה' כל סכנה למלחמת אזרחים במדינת ישראל. אבל לא זו הנקודה שאני מבקש להעלות במאמר הנוכחי, אלא משהו אחר. את תשומת ליבי משך הביטוי "מלחמת אחים" שבו השתמש איילון. לא מלחמת אזרחים אלא מלחמת אחים. זה לא מובן מאליו. יש בשמאל מי שלא יסכימו איתו, כאלה שאומרים במפורש שאנחנו לא אחים (ולכן לשיטתם גם אין סכנה של מלחמת אחים, אלא לכל היותר של מלחמת אזרחים). לא כן עמי איילון. בעיניי זו אינה סמנטיקה, זה משמעותי, ואני אומר זאת בלי שמץ של ציניות. אם לדעת עמי איילון כולנו אחים, זה נותן תקווה. "אתם של ישראל?", שאלה הילדה בת השש משדרות, כשחולצה ב־7 באוקטובר על ידי השוטרים מהמכונית שבה הגנה על אחותה הקטנה, לאחר שהוריהן נרצחו. אכן, אנחנו של ישראל, כולנו. גם עמי איילון וגם איתמר בן גביר. וזאת למרות שאיילון נסחף בעבר במסגרת מחאותיו נגד ממשלת נתניהו והשווה את סמוטריץ' ואת בן גביר לחמאס.

במשפחה - ואחים זה משפחה - צריך לפעמים לעבור לסדר היום על מה שלא היינו עוברים עליו לסדר היום עם אנשים אחרים. ובנוסף לכך, עמי איילון עשה גם דבר או שניים בעבור המדינה, החל ממלחמת ההתשה (שבה השתתף בפשיטה נועזת על האי גרין), ובהמשך במלחמת יום הכיפורים וכמפקד שייטת 13.

בסוף דבריו בהפגנה הנ"ל קרא איילון, בגלל הסכנה למלחמת אחים, לריסון בדיבורים. מבחינה מסוימת ניתן לומר שדמיונו הפרוע - הסכנה המדומיינת של מלחמת אחים - דווקא הוליד דבר טוב. לקראת הבחירות הגורליות והכל כך מקטבות הוא קרא להוריד את הלהבות: "מן המקום שבו אנחנו צודקים לא יצמחו לעולם פרחים באביב. המקום שבו אנחנו צודקים הוא רמוס וקשה כמו חצר", ציטט איילון את המשורר יהודה עמיחי, והמשיך: "אני מוסיף היום בית אחד לשיר: מן המקום שבו אנחנו צודקים נסללת הדרך למלחמת אחים! אנחנו הפתרון והופכים לחלק מהבעיה". לבסוף קרא איילון את הקריאה הבאה שלדעתו כולנו חייבים לאמץ לקראת הבחירות: "מעל כל במה צריך להיות כתוב 'לא למלחמת אחים'. כלומר החברה האזרחית חייבת להוריד את הלהבות. אחריות על כל מי שמחזיק במיקרופון... השפה! ההקשבה! הן חלק מהמהות". אינני מחפש קוהרנטיות (איילון בעצמו תרם כאמור לא מעט לקיטוב ולהתלהמות) אלא תקווה, ולכן אני שמח על הקריאה הזאת של עמי איילון.

יוזמה רחבה יותר מהקריאה הנקודתית של עמי איילון נקטה הרבה לפניו על ידי הרב שמואל סלוטקי, אביהם של ישי ונועם הי"ד שנפלו ב־7 באוקטובר בקרב על קיבוץ עלומים. הרב סלוטקי הקים יחד עם משפחות שכולות נוספות עמותה בשם 'הדיבור'. באתר של העמותה מציינים מדי שבוע את שיאני הדיבור המפלג, ובתוכנית רדיו שבועית הוקצה להם מקום לדיווח על פעילותם למען שינוי סגנון הדיבור בישראל, וכן ניתנת זכות הדיבור לחברי כנסת שמצטיינים בדיבור מתון. באתר של העמותה מופיעה גם אמנה שמוזמנים לחתום עליה ולהתחייב לדיבור נקי, כל אחד במקומו ובמסגרתו. אלא שאני מעדיף את היוזמה הצנועה יותר של עמי איילון. כי רשימת המילים שעמותת הדיבור "מנטרת" כדי לאתר דיבור מפלג כוללת - ליד דיבור מפלג באמת כמו "אידיוט", "בהמה", "נאצי" ו"פאשיסט" - ביטויים כמו "פונקציונר", "אנשי שמאל", "שופר", "מסוכן" ו"בור". בקיצור, נראה לי שמי שחותם על האמנה הזאת לא יוכל להתווכח עוד על שום דבר.

לכן אני מציע להסתפק ביוזמתו הצנועה יותר של עמי איילון. על כל המחנות הפוליטיים של היהודים להתכנס תחת המטרייה המינימליסטית הזאת: "לא למלחמת אחים" (למרות שכאמור אין באמת סכנה כזו, אבל האמירה היא טובה וראויה). לעת עתה, עת הבחירות, שיח הנמנע מהתלהמות הוא אכן צו השעה. אחרי הדיבורים נמשכים הלבבות. הוויתור על ביטויים חריפים מדי במערכת הבחירות הוא לא רק עניין של צורה, הוא משקף תוכן: אנחנו של ישראל.

לתגובות: meirse@ariel.ac.il

זיו מאור

החלוץ דרדיק

שביתות רעב ממושכות של עצירים מנהליים מרעידות את המדינה, אבל רק אם העציר הוא ערבי. האלוף אבי בלוט מצא כביש עוקף ישראל כ"ץ, וממשיך להתעלל בחלוצי החוות

בתא טחוב במגרש הרוסים נמק מזה כמעט שבועיים טל ינון דרדיק. גופו נאנק תחת עומס שביתת הרעב שעליה הכריז, ולאחר שהתעלף כמה פעמים, ביום רביעי בבוקר צנח חום גופו ל־34 מעלות. אבל ליבו של אלוף פיקוד המרכז גס בו, בטל ינון. הביטוי "ייקוב הדין את ההר" היה שייך כאן אילו היה מדובר בדין - ולא בהפרת דין גחמנית ובבריונות של הרשויות.

טל ינון אינו נתון למעצר מנהלי. שר הביטחון אסר את המעצרים הללו, והוא יושב במעצר על פי הכרעת שופט, כדת וכדין. אבל לא באמת: הפשע שבעטיו הוא נעצר הוא הפרת צו מעצר בית מנהלי, שהשית עליו אבי בלוט. מסתבר שכאשר שלל ישראל כ"ץ את פרקטיקת המעצרים המנהליים, הוא הותיר בידי אלוף הפיקוד את הסמכות לכפות מעצר בית.

במקרה של טל ינון דרדיק, משום מה בלוט מצא לנכון לקבוע שמקום מעצר הבית המנהלי יהיה בית חמותו של העציר. אלוף הפיקוד לא טרח לשאול את המארחת בכפייה, שהיא אישה קשת יום הסובלת מקשיים בריאותיים, ואינה יכולה לארח את העציר הסורר. מאחר שנמנע מטל ינון לקיים את הצו המופרך - הוא פנה לאלוף הפיקוד בבקשה למצוא מקום מעצר חלופי. בתגובה לפנייה זו הוא נעצר, ובית המשפט האריך את מעצרו משום שהוא הפר את מעצר הבית.

הנה כי כן, מיטב המוחות השטופים מצאו מסלול עוקף שר ביטחון: מעצרים מנהליים זה אסור? שום בעיה! נטיל מעצר בית בתנאים בלתי אפשריים ובלתי חוקיים - וכשמעצר הבית יופר, תהיה עילה למעצר ממשי.

ישראל כ"ץ נדרש לסוגיה ביום שלישי בלילה, ונזף באבי בלוט. הוא הנחה אותו לתקן את צו המעצר, ואם דרדיק עבר עבירה - יש לטפל בו כמו כל חשוד ישראלי אחר. בכלל, חידד ישראל כ"ץ, האיסור על מעצרים מנהליים לא נועד להכפיף מתיישבים חשודים בפלילים לצעדים מנהליים דרקוניים אחרים, אלא לטפל, אם יש צורך, לפי הדין הרגיל.

רק דבר אחד שכח ישראל כ"ץ לכלול בנזיפתו, ובכך למעשה ויתר על האפשרות שהנחיותיו באמת יקוימו, לא רק כלשונן אלא גם כרוחן: הוא שכח לאיים על אבי בלוט שאם הוא ימשיך להתחכם ולזרוק אזרחים למעצר על פי גחמה - הוא זה שעלול למצוא את עצמו במעצר.

אסור לשכוח לרגע מהו חטאו של דרדיק הנ"ל: הוא לא חשוד, חלילה, ב"טרור יהודי". אם היו נגדו ראיות ולו קלושות ביותר שפגע בערבי חף מפשע, חזקה על שופטי ישראל שהיו עוצרים אותו עד תום ההליכים, כדת וכדין. פשעו של החלוץ דרדיק הוא בכך שהחווה שהקים שוכנת בשטח B, ועדריו הם טריז המגן על אדמות הלאום בין רוואבי לרמאללה.

על אי חוקיותן של עשרות החוות שהוקמו לאחרונה בשטח B אין להתווכח, אבל גם על אי מוסריות האכיפה נגדן: הרשות הפלשתינית היא גווייה והסכם אוסלו הוא פגר. האנשים היחידים על הפלנטה ששטח B מעניין אותם הם כמה פקידים במינהל האזרחי. המרחבים הפתוחים בשטח B, שבהם רועים עדריו של דרדיק, הן עתודות הקרקע של מדינת פלשתין המדומיינת. מי שזורק את דרדיק למעצר מנהלי בגלל תפיסת המרחבים הללו - הוא אוסלואיד חסר מודעות לציבור שהוא אמור לשרת.

התנהגותו של בלוט בפרשה הזו מעוררת מחשבות נוגות על ההגדרה המקובלת למושג טרור: "אלימות לא-מדינתית למטרות פוליטיות" (כשמדינה מפעילה צבא נגד אויב, זה בלי ספק אלימות למטרות פוליטיות. אבל זה לא טרור, כי מדינה עושה את זה). מעצרו של דרדיק הוא בלי ספק אלימות למטרות פוליטיות. האם זו אלימות מדינתית? תלוי מי המדינה בעיניך - ישראל כ"ץ או אבי בלוט.

אני לא מרחיק לכת, ולא מכנה את אבי בלוט, חלילה, טרוריסט. לא רק עשייתו למניעת הטרור הערבי ביו"ש מרחיקה אותו מההגדרה הזאת, אלא גם תמיכתו בהיבטים מסוימים של השתרשות החוות היהודיות בשטחים שאוסלו מרשה. אבל מצד שני, אסור לשכוח לרגע שגם השימוש השחוק במטבע הבזוי "טרור יהודי" הוא לא יותר מאלגוריה בשירותיה של עלילת דם. מי שבאמת משווה בין הטרור הערבי לגווניו ובין "טרור יהודי" הוא או שקרן אנטישמי או בור מרצון. וזה תקף גם - ובעיקר - לבכירי המערכות בישראל.

במדינה מתוקנת, עובד ציבור - גם כשהוא לובש מדים - אמור לדעת שהתעמרות בריונית באזרח, בניגוד לחוק ובניגוד לרוח הוראות הממונים עליו, היא פשע שמחירו מאסר. אבל בלוט יודע ששום איום לא מרחף מעליו. התובנה הבלתי נעימה הזאת היא הנעלם שחסרונו הכשיל את הרפורמה, והיא המשתנה שהטמעתו תאפשר לממשלה הבאה להשלים את המלאכה: לא מספיק לאייש את המשרות הרמות באנשים ראויים. חייבים ליצור מערך תמריצים אפקטיבי שיגרום להם להפנים שכדאי להם לשרת את העם, באמצעות ציות להוראות נבחריו, ולהם בלבד.

לנעמה אלידע
ולכל משפחת בן חיים
משתתפים בצערך עם פטירת אמכם
יונה בן-חיים ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
בשבע

נועה איתם

בין אי הבנה לחוסר אהבה

כשגם תלמידי חכמים מהציונות הדתית מצטרפים למקהלת ההסתה נגד לומדי התורה, משהו בדרך שגוי. לצד צבא שמכיר במוזיקאים ובדרנים, ומתוך חשש אמיתי מפני חילון - תפקידנו ההיסטורי הוא לבנות גשר של אהבה, ולא להצטרף לרדיפה

בין המתנגדים החריפים לחוק יסוד: לימוד התורה, ולגישה המכילה כלפי קשיי הציבור החרדי בגיוס לצבא, הופתעתי למצוא אנשים שהם בשר מבשרה של הציונות הדתית. לא התפלאתי על אנשי השמאל - ציפיתי להתייחסות כזאת מצד אנשים שאינם מוכנים לראות בתורה ערך ומשמעות רלבנטיים, וחוששים מכל ניסיון ליישמה בחיינו העכשוויים. כינוי לומדי התורה "עריקים" ו"משתמטים", הרצון לדדוף אותם ולהצר צעדיהם, וההתנגדות להעמדת התורה כערך לאומי מכונן, התאימו בעיניי לשאיפת השמאל לחלן את המדינה באמצעות פירוק קואליציית נתניהו. לא הבנתי איך מצטרפים למקהלה הזאת קולות דתיים לאומיים, בהם גם תלמידי חכמים וראשי ישיבות. קראתי מאמרים, שמעתי שיעורים, ופליאתי לא משה ממקומה. בין כל ההסברים והמובאות התורניות לא מצאתי מענה לתמיהותיי, ולכן החלטתי להעלות אותן על הכתב, בבחינת "אדברה וירווח לי":

הצבא מכיר במוזיקאים מצטיינים, בספורטאים במעמד של "עילוי" (זו ההגדרה הרשמית של הצבא), וגם בזמרים, שחקנים ובדרנים. הכרה זו מתבטאת בהקלות שמאפשרות להם להמשיך לטפח את כישרונם, או בשירות שנותן ביטוי ליכולותיהם, כגון שירות בתיאטרון צה"ל או בלהקה צבאית. הצבא בפועל מוותר על שירות קרבי של בחורים חסונים ובריאים, מתוך אמונה שתרומתם לחיי התרבות והרוח של המדינה חשובה יותר משירותם הצבאי. במצב כזה, האם לא ראוי שבחור השוקד על לימוד התורה בעומק וברוחב, יזכה גם הוא ליחס שיאפשר לו להמשיך להתעלות בתורה? האם אינו תורם לחיי התרבות והרוח של המדינה לפחות כמו פסנתרן או כדורסלן? כלום לא תהא כוהנת כפונדקית?

הציונות הדתית על כל גווניה מקבלת את העיקרון שלפיו לימוד התורה קודם לשירות צבאי. יש שדוחים את השירות לשנה של לימוד בישיבה גבוהה או במכינה קדם צבאית; יש שדוחים לשנה וחצי או שנתיים וחצי בישיבות ההסדר, ויש גם "הסדר מרכז", המאפשר לדחות את השירות הצבאי למשך כשמונה שנים לטובת לימוד בישיבה. לא ראינו, גם בשנות המלחמה הקשות האלה, שישיבות ציוניות ביטלו את ההרשמה לשיעור א'. זאת מתוך הבנת חשיבותו הקריטית של לימוד התורה לאומה בכללותה, בהווה ובעתיד. אומנם גדולי התורה החרדים חושבים שמי שמסוגל לכך ראוי שילמד תורה כל ימיו ולא יצא מבית המדרש, ואילו גדולי התורה הציונים חושבים שראוי שתלמידים לא ידחו את שירותם לנצח, אלא יפסיקו את לימודם בשלב מסוים, ויצטרפו לצבא במלחמת המצווה. האם הסכמתנו עם הציבור החרדי שיש להתמסר ללימוד התורה, ושראוי לדחות לשם כך את השירות בצבא, אינה מכנה משותף גדול? הרי אנחנו חלוקים רק בשאלה למשך כמה זמן ראוי לדחות את השירות. האם זו מחלוקת שמצדיקה דציבלים כאלה?

לו היינו חושבים שיש סבירות גבוהה לכך שהצבא ינסה באופן מודע ומכוון להעביר חיילים על דתם... אל תסתכלו עליי ככה. את יאיר גולן שמעתם? האיש היה סגן רמטכ"ל. אתם חושבים שלאורך שנות שירותו כמפקד היה מחויב לגמרי לשמירת מצוות מהודרת של חיילים דתיים, ורק כשסיים את שירותו הצבאי פתאום עלה בדעתו שצריך לחנך אותם מחדש? וכיצד נהגו כל הבכירים לשעבר במערכות הביטחון, שעכשיו מתגלה שהם חושבים בדיוק כמוהו? זו לא מחשבה הזויה ומופרכת ומנותקת מהמציאות, אלא חשש סביר בהחלט. האם היינו שולחים את בנינו לצבא שמטרתו לחלן אותם? האם היינו לוקחים את הסיכון ששיעורים ניכרים מבנינו יפסיקו לשמור מצוות? האם לא היינו רואים בכך משהו שיש למסור עליו את הנפש, גם כפשוטו?

הציונות הדתית מראשיתה שמה לה למטרה לגשר על פערים, לקרב רחוקים, ולחבר בין ציבור היראים, שחששו מאוד מהציונות החילונית, לבין מפעל שיבת ציון וקוממיות האומה. איך ייתכן שבשעתו הקשה של ציבור גדול כל כך של יראים, החשים שזרועות המדינה קמו עליהם לפרק את קהילותיהם, לסגור את ישיבותיהם ולשנות את אורחות חייהם, איננו ממלאים את ייעודנו ההיסטורי לתווך ולהרגיע ולהשכין שלום, ובמקום זאת רבים וטובים בינינו מצטרפים לרדיפה ולשיסוי?

אלו שאלות קשות בעיניי, ולא מובן לי איך אפשר להתעלם מהן. "אין זה כי אם חוסר אהבה", כתבה המשוררת זלדה, "ואבך. ואבך מאוד". חוסר אהבה או חוסר בהבנה, העובדה ששומרי תורה ומצוות אינם מוצאים את המכנה המשותף הגדול כל כך, ואינם עומדים איתן יחד על חשיבות לימוד התורה בעם ישראל, היא סיבה לבכי גדול. תשעה באב הוא יום הכיפורים הלאומי, יום של חשבון נפש ואבל גדול על החורבן שהבאנו על עצמנו בקוצר ראותנו ובפזיזותנו. דור שלא נבנה בית המקדש בימיו, כאילו נחרב בימיו. הלואי שננצל את היום הזה לבירור פנימי, ולמציאת הדרך להתלכד כולנו סביב מחויבותנו לתורה ואהבתנו לה וללומדיה.

רועי לחמנוביץ

הגשר החרדי

הדרישה של החרדים המשתלבים לייצוג במפלגות האם היא מלכודת דבש. במקום להיטמע ביהדות התורה ולמסמס את שאלת הגיוס והתעסוקה, עליהם למצוא בית פוליטי עצמאי - אפילו כחיבור טכני בציונות הדתית - כדי להפוך לאדריכלי השיקום ביום שאחרי הבחירות

בימים אלו עלה קמפיין שלטי חוצות מטעם יהדות התורה תחת הסלוגן המרכזי "כבוד התורה נרמס", ובו נראה בחור חרדי נגרר במהלך אחת ההפגנות, וסלוגן משנה: "אין מפלגה חרדית בלי הציבור החרדי. מה שחשוב לציבור". את הקמפיין מוביל המשנה לראש העיר בית שמש ויושב ראש מפלגת 'דרך' בעיר מוטי לייטנר (גילוי נאות: אני מכיר את האיש מעת ששימשתי מנהל אגף התקשורת של העירייה). לייטנר, איש ראוי וערכי, מוביל את הקהילה המשתלבת בעיר בית שמש. הוא בעל השכלה כללית ותורנית רחבה, עסק בקידום זרם החינוך הממלכתי־חרדי (ממ"ח) ובחר להתגייס אחרי אסון שבעה באוקטובר.

הדרישה של קהילות חרדים משתלבים ומודרניים לייצוג בתוך מפלגות הזרם המרכזי החרדי דרושה עיון. נסביר: החרדיות המשתלבת מבקשת לשמר את חומת הזהות החרדית ואת רוממות "חברת הלומדים", אך מאידך מבקשת לראות כיצד ניתן לייצר גשר למול המודרנה והישראליות. הרצון לבנות גשר לא נובע מהזדהות עם ערכי הציונות, אלא בעיקר מתוך הבנה אינסטרומנטלית כי גורל החרדים לא נגזר מראש להיות בתחתית הסולם הסוציו־אקונומי, אלא אפשר גם וגם. גם להיות חרדי, וגם ללמד מתמטיקה ומדעים. ולכן זרם הממ"ח הפך למייצג זהותי בעבור אלו המבקשים שינוי. אסון שבעה באוקטובר חיזק במי שהיו בהם, בקרב החרדים המודרניים והמשתלבים, זרעי ישראליות וציונות והוביל אותם למהלכי השתלבות כמו הגיוס לצה"ל.

יצירת קמפיין של חרדים משתלבים המבקשים ייצוג בתוך מפלגות הזרם המרכזי של הציבור החרדי, מבקשת לתת תחושה לכאורה שגבולות המחנה רחבים ממה שנראה לנו ממבט ראשון. שגם השטח שלכאורה נראה לציבור הכללי כמורד במוסכמות לא מבקש לשבור את הכלים, לא עוזב את הבית.

מבט מעמיק יותר יבליט כי אם השיח החרדי המרכזי מול החרדיות המודרנית מדבר לכאורה על ייצוג בכנסת, ולא רק על הקמת "מטה חרדים עובדים" כדי לדאוג לזכויות שלהם, אזי מסתבר כי החשש מנטישת הבית על ידי תת־זרם זה גבוה במערכת בחירות זו ממה שידענו בעבר. על זאת נוסיף כי הליכה פוליטית בתוך הבית של המפלגות החרדיות המוכרות היא בניגוד לאינטרס של אלה המבקשים להשתלב בישראליות. נציגי החרדיות המודרנית לא יוכלו לקדם את תפיסת עולמם בתוך המפלגות החרדיות, בראש ובראשונה ביחס לשאלת הגיוס, וכך גם ביחס להשכלה גבוהה, עידוד תעסוקה בפריון גבוה וקידום זרם הממ"ח.

יחסי החברה החרדית עם החברה ישראלית נמצאים בשפל שלא ידענו כמותו שנים רבות. מספר הפגנות החרדים מתרבה, ומנגד נראים מראות של שוטרים המכים, לכאורה, צעירים חרדים על לא עוול בכפם. הרב לנדו אומר על חיילי הציונות הדתית: "יש רשעים, הולכים לצבא להרוג. זה מותר? רצח ממש", יאיר לפיד על החרדים: "המושחתים שדדו את המדינה".

מערכת הבחירות הקרבה היא מכריעה בעבור החרדיות המודרנית והמשתלבת. החרדים המודרניים הם גשר שתפקידו יהיה לשקם, מיד לאחר הבחירות, את מערכת היחסים בין הציבור החרדי לבין החברה הישראלית. בעבר אמרו על בני הציונות הדתית שהם גם "כאן" וגם "שם", גם בתורה וגם בחלוציות. אחת המסקנות שעלו לעם ישראל בכל כך הרבה דמים, וגם מחבלי חמאס הארורים אמרו זאת, היא שההתפרקות החברתית מובילה לאסון. מערכת הבחירות, באופן טבעי, תעצים את הסכסוך של החברה הישראלית מול החברה החרדית. אבל רגע לאחר סיומה, אתגר בניית הגשר הוא בבחינת פיקוח נפש, והאדריכלים שלו הם החרדים המודרניים והמשתלבים.

אני לא מכיר עבודה שבחנה את כוחם של החרדים המודרניים בפריסה ארצית. האם קיים פוטנציאל למפלגה כזאת בעת הזאת לעבור את אחוז החסימה? אין לי ספק שזו תהיה משימה מורכבת מאוד, וקשה לגרום לחרדים המודרניים והמשתלבים להצהיר פומבית שהם עזבו את הבית שבו גדלו מרגע שבו עמדו על דעתם, הבית שאליו הצביעו ומצביעים הוריהם ומשפחתם הרחבה, ולפסוע לעבר יעד חדש. להקים מפלגה חדשה נטולת היסטוריה חרדית, שגם אם יהיו לה גדולי תורה שיתמכו בה, הם לבטח יהיו כאלה שיתורו אחרי ההגמוניה שלהם.

כשראש הממשלה לשעבר אהוד ברק בחר לשריין את מפלגת 'מימד' בראשות הרב מיכאל מלכיאור בתוך מערך המפלגות הכולל של 'ישראל אחת', הוא הבין שעל רקע הציר המדיני יש קהל המחפש בית וחבל יהיה לו לאבד אותו. האם תפיסת עולמו של ברק הייתה זהה לתפיסת עולמו של הרב מלכיאור? ברור שלא. מימד לא השכילה לייצר סדר יום שיאפשר לה המשך קיום פוליטי.

נכון יהיה לבחון בעת הזאת הקמת בית טכני וזמני לחרדיות המשתלבת, כמובן אחרי הבדיקות הנדרשות, במסגרת מפלגת "הציונות הדתית". השריון הזמני יאפשר לחרדיות המודרנית ההולכת ומתרחבת לנכוח בסדר היום הציבורי, להיות כתובת וערוץ מול החברה החרדית, ולקדם תהליך שיקום. האם שילוב כזה יהיה בבחינת "זה נהנה וזה לא חסר"? ייתכן. הוא לבטח יהיה טוב יותר מהמציאות כיום שהיא בבחינת "זה לא נהנה וזה חסר".

הכותב הוא יועץ אסטרטגי ומומחה למגזרים

אבנר סער

אין מתנות חינם

מהמטוס הקטארי ועד לבושם לאל־ג'ולאני, המתנות הדיפלומטיות בין מנהיגים ומדינות אינן רק מחוות של נימוס. בדיפלומטיה, המחווה החשובה היא זו שמצליחה ליצור מחויבות, לפתוח דלתות, ולהשפיע על המשא ומתן ועל המהלכים המדיניים שעוד נמצאים מאחורי הקלעים

לאורך ההיסטוריה שימשו מתנות כאחד הכלים המרכזיים בניהול משא ומתן וסייעו בבניית אמון, ביצירת מחויבות, בהפחתת מתחים ובהשפעה עקיפה על תהליכי קבלת החלטות. השנים האחרונות, ובפרט כהונתו הנוכחית של נשיא ארצות הברית דונלד טראמפ, הוכיחו מחדש כי מתנות בין מנהיגים אינן רק מחווה של נימוס דיפלומטי, אלא לעיתים חלק בלתי נפרד מניהול יחסים בין־לאומיים.

ערכן האמיתי של אותן מתנות אינו נמדד במחירן, אלא במסר שהן נועדו להעביר ובמערכת היחסים שהן מבקשות לעצב. קוריאה הצפונית העניקה לנשיא רוסיה פוטין גור נמר סיבירי כמחווה שביטאה את העמקת הברית האסטרטגית בין המדינות. נשיא סוריה אחמד א־שרע (אל־ג'ולאני), מי שרק עד לפני שנים אחדות היה מבוקש בכיר על ידי האמריקנים - גם המחווה של טראמפ כלפיו כאשר העניק לו צמד בקבוקי בושם מהמותג הפרטי שלו, לא הייתה רק מתנה אישית. היא השלימה את המהפך התדמיתי שעבר אל־ג'ולאני ואותתה על פתיחת דף חדש ביחסים. בפסגת נאט"ו בשבוע שעבר העניק נשיא טורקיה רג'פ טאיפ ארדואן, שליט נוסף ששואף להתחבב על המערב ובה בעת לוטש עיניים למוקדי אחיזה במזרח התיכון, אקדח מעוטר עם חריטה אישית לכל אחד מהמנהיגים כאמצעי להעברת מסר של כבוד, הערכה וחיזוק הקשרים.

מאחורי כל מחווה ניצב בדרך כלל מסר רחב יותר של כבוד, קרבה והכרה הדדית, וניסיון להשפיע על הדינמיקה בתוך מערכת היחסים עוד בטרם מתקבלות החלטות. כאשר מנהיגים מחליפים מתנות, השאלה החשובה אינה מה הוענק, אלא איזה מסר מבקשת המתנה להעביר ומה היא אמורה לקדם.

בהקשר הזה, מערכת היחסים בין קטאר לארצות הברית ממחישה כיצד מתנות עשויות להשתלב באסטרטגיה מדינית רחבה. אחת הדוגמאות הבולטות לכך היא מטוס הבואינג שקטאר העניקה לטראמפ. שוויו של המטוס מוערך בכ־400 מיליון דולר, אולם משמעותו חורגת בהרבה מערכו הכספי. קטאר ביססה את מעמדה כמתווכת מרכזית בסוגיות אזוריות וכערוץ תקשורת מול שחקנים שקשה לנהל עימם קשר ישיר דוגמת איראן וחמאס. מבחינתו של טראמפ, שימור מערכת היחסים עם דוחא משרת אינטרסים אסטרטגיים, ובראשם הרחבת ההשפעה האמריקנית במזרח התיכון וקידום מאמצי תיווך באזור רווי מתחים.

אחד העקרונות המוכרים בפסיכולוגיה החברתית הוא 'עקרון ההדדיות', שלפיו קבלת מתנה יוצרת אצל המקבל תחושת מחויבות להשיב, גם כאשר אין התחייבות פורמלית לעשות כן. בעולם הדיפלומטיה, תחושת המחויבות אינה חייבת להתבטא בצעד גלוי או מיידי, אך היא עשויה להשפיע על איכות היחסים ועל הנכונות לשיתוף פעולה לאורך זמן. זו הסיבה לכך שמדינות משלבות מחוות סמליות כחלק ממדיניות החוץ שלהן, כדי להרחיב את השפעתן גם מעבר לעוצמתן הצבאית או הכלכלית. קטאר היא אולי הדוגמה הבולטת לכך, מכיוון שהשילוב של נכסים אסטרטגיים, דיפלומטיה פעילה ושימוש מושכל במחוות מעניק לה יתרון בבניית מנופי השפעה. כך המתנה הופכת לכלי רך של עוצמה - כזה שאינו מחליף אינטרסים, אך משפיע על האופן שבו הם מתנהלים.

באותו הקשר, גם האפשרות של מכירת מטוסי ה־F-35 לטורקיה מצריכה התבוננות רחבה יותר, משום שאף היא משקפת את הקשר ההדוק בין דיפלומטיה, אינטרסים ומערכות יחסים אישיות. מבחינת ממשל טראמפ, חיזוק טורקיה עשוי לחזק את האגף הדרומי של נאט"ו, לשפר את יחסיו עם ארדואן ולהרחיק את אנקרה מציר הרשע ומהשפעתה הגוברת של רוסיה. גם אם עסקה כזו תיבחן בסופו של דבר על בסיס שיקולים אסטרטגיים וביטחוניים, היא אינה מתנהלת בחלל ריק, אלא נשענת על מערכת יחסים שטופחה לאורך זמן באמצעות דיאלוג, צעדים בוני אמון ומחוות הדדיות. במובן זה, גם עסקאות מדיניות וביטחוניות גדולות אינן רק תוצאה של אינטרסים משותפים, אלא גם של האקלים שבו הם מתעצבים ומבשילים לכדי החלטות.

מתנות אינן רק מחוות של נימוס או ביטוי לרצון טוב, אלא כלי אסטרטגי בעל השפעה ממשית על ניהול משא ומתן. בעולם הדיפלומטיה, הן משמשות לא פעם דרך לומר את מה שעדיין אי אפשר לעגן בהסכם רשמי, וגם אם אינן משנות את האינטרסים הלאומיים, הן עשויות להכשיר את הקרקע למהלכים שיבואו בהמשך. בפעם הבאה שנראה מנהיגים מחליפים מתנות, אין טעם לשאול רק "מה הם קיבלו", אלא בעיקר "מה הם מקווים לקבל בחזרה". לא פעם התשובה לשאלה הזאת מלמדת יותר מכל הצהרה רשמית על הכיוון שאליו הולכים היחסים בין מדינות.

הכותב הוא מזרחן, מומחה למשא ומתן בין־תרבותי וליישוב סכסוכים ומרצה במכללה האקדמית גליל מערבי

אריק בלומברג

תוכנית ההתכנסות

תמיד היו בינינו מחלוקות עמוקות ואף ויכוחים נוקבים, אך בבחירות 2006 זבולון אורלב והרב בני אלון הבינו שצו השעה מחייב איחוד כוחות. האם גם הפעם נתעלה לגודל השעה?

תמיד היו ויהיו בינינו מחלוקות עמוקות ואף ויכוחים נוקבים. די להיזכר במחלוקות המתמשכות בין חנן פורת לזבולון המר, ובין הרב בני אלון ואורי אריאל ליצחק לוי וזבולון אורלב סביב דרכה המדינית של הציונות הדתית, סוגיית ההתיישבות, היחס להסכמי אוסלו ודרכי המאבק הציבורי נגד סכנת הנסיגות. טראומת הגירוש מגוש קטיף וההכרה כי יש לעשות הכול כדי למנוע את "תוכנית ההתכנסות" של אהוד אולמרט, שנועדה להוביל לנסיגות חד־צדדיות נוספות ולפינוי שרירותי של עשרות יישובים ביהודה ושומרון, גברו על המחלוקות הפנימיות. ואכן, בבחירות 2006 זבולון אורלב מהמפד"ל והרב בני אלון מהאיחוד הלאומי הבינו שצו השעה מחייב איחוד כוחות. הרשימה המאוחדת זכתה לתשעה מנדטים והפכה לכוח משמעותי במאבק הציבורי והפרלמנטרי נגד תוכנית ההתכנסות. בסופו של דבר, בעקבות היחלשותה של ממשלת אולמרט וההתנגדות הציבורית הרחבה שהובילה מפד"ל המאוחדת, תוכנית ההתכנסות נבלמה.

לאחרונה מתרבים הקולות בגוש הימין שלדבריהם מתקשים להמשיך בשותפות הנוכחית למרות שהם שותפים כמעט לכל עמדות היסוד של הגוש. מפלגות כדגל התורה מסבירות זאת בעייפות החומר כתוצאה ממאבקים פוליטיים חסרי סיכוי נגד מוקדי הכוח במערכות המשפט, האקדמיה והתקשורת. כתוצאה מכך החלו ראשיהן להיפגש ולגשש עם איזנקוט בנוגע להיתכנות להצטרף לממשלת השינוי העתידית. זאת, לדבריהם, מתוך הבנה שהצטרפות החרדים לממשלת שמאל תוריד (לפחות זמנית) את סוגיית החרדים מן השולחן, תמורת ההישג הנכסף של הפלת נתניהו. כל זאת בגיבוי מלא של היועצת המשפטית בהרב־מיארה וראשי מפלגות השמאל כיאיר גולן, שכבר הצהיר שיסכים לשותפות עם מפלגה חרדית וויתור על חוק הגיוס כדי להפיל את הממשלה, וכן של הגורמים המובילים בתקשורת השמאל כרביב דרוקר, שכבר הדגיש שיוותר ברצון על חוק הגיוס תמורת הפלת הממשלה. אך גם החרדים יודעים שקואליציה שחלקיה העיקריים מבקשים לצמצם את השפעתו של עולם התורה, לשנות את אופיו היהודי של המרחב הציבורי ולהחליש את מוסדות החינוך העצמאיים, לא תהפוך בן רגע לשותפה טבעית של הציבור החרדי. מה שנראה כהישג טקטי עלול להתברר במהרה כרווח נקודתי שיוחלף באובדן השפעה ארוך טווח בסוגיות דת ומדינה, ובפגיעה קשה בזהות היהודית של המדינה.

כאשר המצב הפוך, ממשלות השמאל־מרכז מוכיחות לאורך השנים שהן יודעות לבלוע צפרדעים אידאולוגיות מרות במיוחד כדי למנוע הפלת ממשלת שמאל. כך היה בממשלת רבין השנייה, כאשר שרת החינוך ממרצ, שולמית אלוני, נקלעה לעימות חריף עם הסיעות החרדיות בסוגיות דת ומדינה. כתוצאה מכך איימה ש"ס לפרוש, ורבין - שהעדיף את יציבות הקואליציה - מיהר להעביר את אלוני מתפקידה כשרת החינוך, כשמרצ מצידה בולעת את העלבון ונשארת בממשלה.

אותו דפוס חזר בממשלת בנט־לפיד. מרצ, העבודה ויש עתיד הסכימו לשבת בממשלה שאישרה את המתווה ההיסטורי להסדרת אביתר, מהלך שנתפס כפריצת דרך בהתיישבות וכצעד ראשון בדרך להקמת יישוב חדש בלב השומרון, לאחר עשורים ארוכים של הקפאה ואי בניית יישובים חדשים ביהודה ושומרון. אף שאותן מפלגות עמדו לאורך השנים בחזית המאבק נגד מפעל ההתיישבות, הן נמנעו מלהפוך את הסוגיה למשבר קואליציוני, כמובן בשם קדושת השמירה על הממשלה.

כך היה גם בשותפות עם רע"מ, שמזוהה עם תנועת האחים המוסלמים, כאשר יושב ראש ועדת הפנים חבר הכנסת וליד טאהא, הצהיר בראיונות חוזרים בתקשורת ש"בחברה הערבית אין תופעות של להט"ב" וש"סיעתי לא תקבל יחסים סוטים חד־מיניים". שותפותיה של רע"מ לממשלה, מפלגות מרצ והעבודה, שחרטו על דגלן את זכויות הלהט"ב, בחרו שוב ושוב להגיב לדבריו בשתיקה. גם כאשר רע"מ התנגדה לחקיקה נגד טיפולי המרה שקידם שר הבריאות ויושב ראש מרצ ניצן הורוביץ, העדיפו מרצ והעבודה את שלמות הקואליציה. את הקווים האדומים ללא פשרות הורובין ידע לשרטט מול יריביו הפוליטיים היהודים, אך תעוזתו נמוגה ככל שזה נגע להתנהלות שותפותו האסלאמיסטית בקואליציה. כך גם בסוגיית הגיוס: ממשלת בנט־לפיד קידמה חוק גיוס שהיה חשוב במיוחד לראשי הקואליציה, כאשר המפלגות החרדיות בכלל ישבו באופוזיציה, בני גנץ כיהן כשר הביטחון, איילת שקד כשרת הפנים וגדעון סער כשר המשפטים. למרות זאת, החוק נפל כבר בקריאה הראשונה על חוד קולה של חברת הכנסת ג'ידא רינאווי זועבי ממרצ, שהצביעה נגדו מתוך חשש שיפתח צוהר עתידי גם לגיוסם של צעירי המגזר.

בהתחשב בהשתלחויות משולחות הרסן של המתמודדים הרדיקליים במפלגות השמאל והמרכז, ישנן סיבות אמיתיות לדאגה במקרה של הקמת ממשלת שמאל־מרכז שמרכיביה הרדיקליים כבר מבטיחים להוביל צעדים ביטחוניים, מדיניים ואנטי־דמוקרטיים מסוכנים. כפי שאנחנו מביטים לאחור על אותן מערכות בחירות גורליות בעבר, ותוהים כיצד ויכוחים על ניואנסים אידאולוגיים ושיקולים פוליטיים קצרי טווח העיבו על היכולת שלנו לזהות את גודל הסכנה, כך צפוי לקרות גם הפעם, רק בהבדל מהותי אחד: לאחר טבח שבעה באוקטובר וקריסת קונספציות השמאל, לא נוכל עוד לטעון שלא צפינו את גודל הסכנה. ההיסטוריה כבר דפקה על דלתנו בעוצמה, השאלה היחידה היא אם נדע ללמוד ממנה, או שניאלץ ללמוד אותה מחדש, הפעם במחיר דמים כבד בהרבה.

הכותב הוא יועץ תקשורת ואסטרטגיה

לנתי גולדפינגר
משתתפים בצערך עם פטירת אחותך
רחל וסלי ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
בשבע

ימי רשב"ם

חשוב ללמוד וצריך לחדש, אבל זה צריך להיעשות בזהירות ועל פי מה שלימדונו רבותינו – ולא להיגרר למחוזות של ביקורת המקרא שעלולים להרחיק אותנו מהאמונה

כנסים של לימוד התנ"ך הפכו חלק אינטגרלי מתרבות הציבור הדתי־לאומי. יש לשמוח מאוד על ריבוי העיסוק בתורה, אבל אי אפשר להתעלם מתופעה בולטת בתחום, והיא החיפוש אחרי ה"פשט" החדש, מה שיוצר אתגרים, בעיות, ולעיתים אף תקלות חמורות. טרם שאגע בהם - כמה משפטי הקדמה.

מה באמת אמר הרשב"ם?

הכול נתלים ברשב"ם ורואים בו את המקור והלגיטימציה לחדש פשט מקרא בשונה מהפרשנות המסורתית לדורותיה. אלא שהיומרה להסתמך על הרשב"ם כמי שכביכול נתן ריישיון לכל הרוצה ליטול את השם מופרכת לגמרי. הוא עצמו היה מעמודי התווך של בית המדרש של בעלי התוספות, ואת רוב חייו ומרצו השקיע בפירוש דברי חז"ל, בלימוד עומק הסוגיה עד להסקת המסקנה ההלכתית.

ההתמסרות והנאמנות ללא סייג למורשת חז"ל בהבירה מלכתחילה שגם אם פירש לפי פשוטו של מקרא ולא כדרשת ההלכה, הרי שאין כאן ולו בדל של ערעור על מסורת תורה שבעל פה. אינני סבור שהתנאי לחידוש פרשנות הוא להיות גדול בתורה כרשב"ם, שהיה מגדולי הראשונים, אבל הרף המינימלי הוא היות הפרשן אמון על לימוד תורה שבעל פה, שרוי באוהלה, ומחויב אליה ללא סייג. זאת מכיוון שהדרך מחידושי "פשט" ועד לזלזול במסורת ההלכתית עלולה להיות קצרה במיוחד אצל מי שאינו שרוי באוהלי תורה שבעל פה.

יתר על כן, לעומת הרושם העולה מדבריהם של מחדשי הפשט שהוא העיקר והנחשב יותר כנזכר לעיל - רשב"ם עצמו כתב כמה פעמים שהעיקר הוא דרשת ההלכה. אדרבה, תחילת דברי הרשב"ם באותו עניין, שסופם מצוטט ושגור בפי כול, אינם מותירים ספק באשר לדירוג החשיבות שבין ה"דרש" ההלכתי ובין ה"פשט" המקראי: "ישכילו ויבינו אוהבי שכל מה שלימדונו רבותינו כי אין מקרא יוצא מידי פשוטו, אף כי עיקרה של תורה באת ללמדנו ולהודיענו ברמיזת הפשט ההגדות וההלכות והדינין על ידי אריכות הלשון ועל ידי ל"ב מידות של רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי ועל ידי י"ג מידות של רבי ישמעאל. והראשונים מתוך חסידותם נתעסקו לנטות אחרי הדרשות שהן עיקר, ומתוך כך לא הורגלו בעומק פשוטו של מקרא... וכדאמרו במסכת שבת 'הוינא בר תמני סרי שנין וגריסנא כולה תלמודא ולא הוה ידענא דאין מקרא יוצא מידי פשוטו'. וגם רבנו שלמה אבי אמי מאיר עיני גולה שפירש תורה נביאים וכתובים נתן לב לפרש פשוטו של מקרא, ואף אני שמואל בן רבי מאיר חתנו זצ"ל נתווכחתי עמו ולפניו והודה לי שאילו היה לו פנאי היה צריך לעשות פירושים אחרים לפי הפשטות המתחדשים בכל יום" (רשב"ם, תולדות).

ובכן, אין עליונות לפשט על פני הדרש, אלא ההפך הוא הנכון. בנוסף לכך, למרות שהוא משבח את פירושו בתור פשט חדש שגם רש"י מודה שיש בו חשיבות - הרי שהוא עצמו כתב בפירושו: "ידעו ויבינו יודעי שכל כי לא באתי לפרש הלכות אף על פי שהם עיקר כמו שפירשתי בבראשית כי מייתור המקראות נשמעין ההגדות וההלכות, ומקצתן יימצאו בפירושי רבינו שלמה אבי אמי זצ"ל. ואני לפרש פשוטן של מקראות באתי, ואפרש הדינין וההלכות לפי דרך ארץ, ואף על פי כן ההלכות עיקר כמו שאמרו רבותינו הלכה עוקרת משנה" (רשב"ם, הקדמה לפרשת משפטים).

"החוט המשולש לא במהרה יינתק", ובסוף

> בניתוח עומק אודות הרקע שעליו צמחה ביקורת המקרא, ציין הראי"ה קוק את הגורמים שניתקו בין תורה שבכתב לתורה שבעל פה, החל מהכותים דרך הצדוקים והקראים "וכל מגלי פנים בתורה שלא כהלכה לכיתותיהם". בהמשך דבריו הוא קובע כי הדרך לביקורת המקרא נסללה בידי גישות אלה אשר "העמידו את הפשט במצב מפורד באפס השפעה מיתר דרכי התורה

פירושו לספר שמות שב והדגיש: "ואשר שם ליבו לדבר יוצרינו (רמז עבה לפסוק המתאר את התנהגותם של יראי ה' במכות מצרים) אל יזוז מנימוקי זקני רבנו שלמה, ואל ימוש מהם, כי רוב הלכות ודרשות שבהם קרובים לפשוטי המקראות ומייתורם או משינוי הלשון יש ללמוד כולם, וטוב אשר תאחוז בזה אשר פירשתי וגם מזה אל תנח ידך".

בפירוש רשב"ם מצוי הביטוי "לתשובת המינים" בכמה מקומות, מה שמעיד על כוונתו בכתיבת פירושו, שבו הוא מעמיד את הפירושים ההלכתיים של חז"ל במרכז לימוד המקרא, כפי שעשה גם אבן עזרא בהקדמתו. גם אם הדברים לא נאמרים באופן בוטה, הרי שלעיתים הרוח הנושבת מבין כותלי הדברים היא כי הפרשנות החדשה "אמיתית יותר" מכל דברי חז"ל ופרשני הדורות.

אחד המקרים הבולטים הוא ההבדל בין סיפור בריאת האדם בפרק א' לזה שבפרק ב' בספר בראשית, עליו כבר הביא רש"י (בראשית א, כז; בראשית ב, ח) את דברי רבי יוסי הגלילי: "כלל שאחריו מעשה אינו אלא פרטו של ראשון" (בנוסף לכך, הביא גם דברי הגמרא שמתחילה נבראו דבוקים ואחר כך ניסרם, והגדיר פירוש זה כדברי אגדה). גם רשב"ם הפשטן הדגיש את חשיבות הפרשנות הזאת, כנזכר לעיל. אבל מחדש הפשט ידחה פירוש זה, תוך אמירה מפורשת או מרומזת כי חז"ל כביכול "לא זכו" להגיע להבנת ה"פשט". וכדי בזיון וקצף.

הרצון ל"זהות תנ"כית אותנטית"

בחוגים מסוימים של לומדי תנ"ך מבצבצת הודאה במקצת בתפיסה הציונית־חילונית נוסח בן גוריון "מהתנ"ך לפלמ"ח", תוך דילוג על המסורת המקובלת. מן הצד האחד ישנו רצון ללמוד תורה ולהיות אדם שומר מצוות, אך מן הצד האחר דרישה למשהו "אותנטי". כביכול התוספת העצומה של תורה שבעל פה - הסייגות והתקנות, החומרות וההידורים - הפכה למין משא מעיק שחייבים לעמוד בו, אבל כבר אינו אינטגרלי בהגדרת הזהות העצמית. גם לימוד התנ"ך "בשטח" - מורשת תנועות הנוער הציוניות־חילוניות - מהווה לעתים קפיצה בזמן וניסיון להציב מודל השראה של ימי האבות, השופטים והנביאים, שרחוק מאוד מהסעיף קטן במשנה ברורה.

בכל זה אין להמעיט מחשיבות הרצון לחדש, ומחדוות ההליכה בשבילים שבהם צעדו גדולי האומה. אלא שיש להיזהר שלא להיגרר למחוזות שעלולים להרחיק מן האמונה. לצערנו, חלק ממחפשי הפשט נשבו בכשפיה של ביקורת המקרא.

גדולי ישראל על ביקורת המקרא

אין זה פלא שגדולי ישראל, ולמעשה כל יהודי שמאמין, מתנגדים למי שטוען כי התורה או חלקה אינם מן השמיים. אבל זו שלילה קטגורית, שלכאורה לא בדקה לעומק את הטענות של המבקרים. לכן, יש הטוענים כי צריך להכיר את הביקורת, ויש אפילו מי שמנסים "לגייר" אותה בטענה המוזרה כי הקדוש ברוך הוא נתן מראש תורה שנראית כמו חיבור ערוך ומלא סתירות ונ'גודים. לכך הוסיפו גם טענה פסבדו־קבלית, כאילו יש חלקים המבטאים את מידת הדין ואחרים את מידת הרחמים. אלא שהמקובלים עצמם מעולם לא חשבו להסביר כך את הסתירות הללו. זו שיטה שנשללה על הסף בידי חז"ל לדורותיהם, אשר תמיד חתרו ליישב את המקראות שלא יסתרו אלה את אלה. גדולי פרשני הדורות, ראשונים

שאל את הרב

בשיתוף: Yeshiva.org.il

קורס שחייה מעורב

שאלה: יש לי שני בנים, בני 8 ו־12. האם מותר לשולחם לקורס שחייה מעורב שרמתו גבוהה? יצוין שבעבר בן ה־12 למד בקורס נפרד ולא הצליח.

תשובה: אין לשלוח אותם לקורס מעורב החל מגיל בית ספר שבו ילד מתחיל להבין את ההבדלים בין המינים, ובפרט בבריכה שאין מקום להקל, ששם בנוסף על העירוב בין המינים, העין מתרגלת למראות אסורים בגיל קטן וחבל. העובדה שהקורס הקודם לא היה מוצלח אינה ערובה שהפעם זה יהיה כך, ובעזרת ה' שניהם יצליחו ומהר, גם בשאר התחומים.

הרב זלמן ברוך מלמד

צימר עם טלוויזיה

שאלה: אני בעלים של צימר. האם מותר להעמיד לרשות האורחים טלוויזיה פתוחה ולא מוגנת, או שמא יש בזה משום "לפני עיוור"?

תשובה: אסור לאדם להניח בביתו סולם רעוע כי מישהו עלול לעלות וליפול, זהו איסור "לפני עיוור". במסכת כתובות נאמר שאסור להשאיר בביתו אפילו ספרי קודש אם יש בהם טעויות. נראה שטלוויזיה לא מוגנת חמורה עוד יותר כי היא מזיקה לנפש בוודאי, וכוח המשיכה אליה גדול יותר מסולם ומספר שאינו מתוקן.

הרב דוד חי הכהן

נטילת ידיים בטיול

שאלה: אני יוצאת לטייל בשביל ישראל. האם בנטילת ידיים בבוקר ואחרי השירותים יש חובה לנטול את כל היד, או שמספיק רק חלק קטן מהיד? מכיוון שאני סובחת עליי משקל מסוים של מים שצריך להספיק גם לשתייה, בישול ונטילה.

תשובה: א. לנטילת ידיים בבוקר (וכן לפני סעודה) - צריך רביעית מים (86 סמ"ק). וצריך כלי לנטילה זו. ב. לנטילת ידיים אחרי שירותים - מעיקר הדין מספיק ניקיון מינימלי במים (פחות מרביעית) אך אם אפשר ראוי ליטול ברביעית. אין צורך בכלי לנטילה זו. יש להעיר שכל האמור אינו שייך אלא במציאות של דחק גדול וכשאין ברירה אחרת, אומנם במצב נורמלי ובשפע של מים שיש בימינו, יש להדר כמו שאמרו חז"ל ליטול מלוא חופניו עם נטלה מלאה לסימן ברכה.

הרב נעם דביר מייזלס

קוראים על דברים שקורים

אליעד סעדה

המיוחד של אליעד

צילום: איה בן עזרי

קרלטון תל אביב מציג: חופשת קיץ וחבילת ראש השנה לציבור הדתי

מלון קרלטון תל אביב מציע חוויית אירוח יוקרתית וכשרה מול הים, עם 270 חדרים וסוויטות, ספא, בריכת גג, ג'קוזי ובית כנסת פעיל, המותאמת גם לציבור הדתי ושומרי המסורת.
במסגרת מבצע הקיץ, כל המזמינים חופשה במהלך יולי-אוגוסט יקבלו ארוחת בוקר ביום ההגעה ללא תוספת תשלום. בנוסף, המזמינים שני לילות בסוף השבוע (חמישי-שבת או שישי-ראשון) ייהנו מארוחת ערב שישי כשרה ללא עלות. המחיר: החל מ־2,000 שקל לזוג ללילה, כולל ארוחת בוקר, לשהיות עד 31 באוגוסט.
לקראת החגים מציע המלון חבילת ראש השנה בתאריכים 11-13 בספטמבר, הכוללת שני לילות על בסיס חצי פנסיון, ארוחת חג כשרה, ארוחות בוקר ובית כנסת פעיל. לנוחות האורחים תתאפשר עזיבת החדרים בצאת החג ללא חיוב נוסף. מחיר החבילה: החל מ־7,790 שקל לזוג.
טלפון להזמנות : 03-5201845

פרח ישראל מתרחבת: הזדמנות להצטרף לשליחות בחינוך המיוחד

רשת פרח ישראל, מהגופים המובילים בישראל בתחום החינוך המיוחד, ממשיכה להתרחב לקראת שנת הלימודים הקרובה ומגייסת בימים אלו נשות מקצוע מכל רחבי הארץ. הרשת, המפעילה מגוון מסגרות חינוכיות, טיפוליות ושיקומיות לילדים ובוגרים עם צרכים מיוחדים, מרחיבה את פעילותה לצד השקעה משמעותית בצוותים ובפיתוח המקצועי שלהן.
הקמפיין הארצי מיועד לגננות, סייעות, קלינאיות תקשורת, מרפאות בעיסוק, פיזיותרפיסטיות, מטפלות רגשיות, מנתחות התנהגות ואחיות, המבקשות לשלב בין קריירה משמעותית לשליחות אמיתית. לצד סביבת עבודה תומכת, נהנות העובדות מהכשרות מקצועיות, ימי עיון והשתלמויות במסגרת "פרח לדעת", וכן מאפשרויות קידום בתוך הארגון.
מנכ"ל ומייסד הרשת, הרב משה שטיין: "הצמיחה המתמשכת של פרח ישראל מאפשרת לנו להגיע לעוד משפחות וילדים ברחבי הארץ".

ועידת מזרח תיכון ה-2 ננעלה בהצלחה רבה

צילום: יעקב סגל

"ועידת הכרעה - מזרח תיכון נכון 2", ננעלה בהצלחה רבה ובהשתתפות מאות נוכחים, סימנה ציון דרך משמעותי בגיבוש האסטרטגיה הלאומית של המחנה הלאומי. האירוע, שאירגן ישראל365 ויזם ח"כ אוהד טל, הצליח לייצר הדים נרחבים במערכת הפוליטית והתקשורתית, והציב אלטרנטיבה רעיונית ברורה ונחרצת של ריבונות והכרעה מול תפיסות העבר. בסביבתו של ח"כ אוהד טל הביעו סיפוק רב מהיקף ההשתתפות ומאיכות הדיונים, וציינו כי התכנים שעלו בוועידה יהוו בסיס מרכזי למאבקים הציבוריים לקראת הבחירות הקרובות.
וועידת ההכרעה, התמקדה בניתוח האסטרטגיה המדינית והביטחונית של ישראל בשלוש השנים האחרונות מאז פרוץ מלחמת "התקומה". האירוע ריכז שורה ארוכה של פוליטיקאים, אנשי תקשורת ובכירים לשעבר במערכת הביטחון לדיונים סביב מושגים של הכרעה, ניצחון ויחסי החוץ של ישראל.

מהפכת התקשורת בבנימין נמשכת: שיפור הקליטה בדרך לים המלח

צילום: שחר כהן, דוברות מועצת בנימין.

שר התקשורת ד"ר שלמה קרעי וראש מועצת בנימין ישראל גנץ חנכו השבוע תורן תקשורת חדש ביישוב מצפה יריחו, שצפוי לשפר משמעותית את הכיסוי הסלולרי באזור ולהעניק מענה גם למאות אלפי הנוסעים בכביש לים המלח.
התורן, שאליו כבר התחברו כלל חברות הסלולר, מהווה חלק מתוכנית רחבה להרחבת תשתיות התקשורת ביהודה ושומרון, במסגרתה צפויים לקום 16 תרנים חדשים במהלך השנה הקרובה. לדברי ישראל גנץ, מדובר במהלך בעל חשיבות ביטחונית מהמעלה הראשונה: "קליטה סלולרית מצילה חיים ומשפרת את איכות החיים של התושבים".
שר התקשורת שלמה קרעי הוסיף: "אנחנו לא חונכים רק תורן סלולרי - אנחנו מחזקים את הריבונות. תשתיות הן ביטחון, איכות חיים ויכולת לנהל שגרה תקינה בכל חלקי הארץ".

בהובלת השר סמוטריץ': כביש 465 האסטרטגי יוכפל

צילום: אליעד זגמן, לע"מ

בהתאם למדיניות שר האוצר בצלאל סמוטריץ' להעמקת האחיזה הישראלית ביהודה ושומרון ולחיזוק ההתיישבות, ובשיתוף עם ישראל גנץ ראש מועצת בנימין ומועצת יש"ע, מת"ע אישרה את הכפלת כביש 465 האסטרטגי, המחבר בין מזרח למערב בנימין, דרך היישובים נוה צוף, עטרת וכן היישוב החדש משעול, ומהווה עורק ראשי בדרך למרכז.
שר האוצר והשר במשרד הביטחון בצלאל סמוטריץ': "אנחנו ממשיכים לבנות את ארץ ישראל הלכה למעשה. מדובר בבשורה אדירה לכל תושבי בנימין. הכפלת כביש החשוב הזה תייצר בטיחות, ביטחון ואיכות חיים אחרת לגמרי. זו עוד אבן דרך משמעותית במהפכת הכבישים והתשתיות ביהודה ושומרון".

צילום: דרור אריצ

פסטיבל "בין הכרמים" חוגג 20 שנה של מוזיקה, יין ונופי גליל

פסטיבל "בין הכרמים" של המועצה האזורית מרום הגליל מציין השנה שני עשורים של תרבות, תיירות ואהבת הארץ, ויתקיים בין התאריכים 31.7-6.8. הפסטיבל, הנערך מדי שנה סביב חג האהבה, הפך לאחד מאירועי הקיץ הבולטים בישראל ומושך אליו אלפי מבקרים מכל רחבי הארץ.
במהלך ימי הפסטיבל יתקיימו מופעים של מיטב האמנים, בהם קרן פלס, אברהם טל, עידן עמדי ובן צור, לצד מופעי ילדים, סיורים מודרכים, טעימות ביקבים מקומיים ושלל פעילויות לכל המשפחה. האירועים ייערכו במוקדים שונים ברחבי מרום הגליל, על רקע הנופים, הכרמים והמעיינות של האזור.
פסטיבל "בין הכרמים" הוא הזדמנות מושלמת לחזור לצפון, לתמוך בעסקים המקומיים וליהנות מחוויה ישראלית ייחודית.

צילום: יעקב לייבגרד

טקס הסיום לתכנית שגרירי מורשת

עשרות סטודנטים מאזור המרכז השלימו לאחרונה את תוכנית "שגרירי מורשת" - יוזמה משותפת של משרד המורשת, המועצה לשימור אתרי מורשת בישראל ועמותת "אתנחתא", שנערכה הפעם בשיתוף HIT מכון טכנולוגי חולון. במסגרת התוכנית, שנמשכה כחצי שנה, השתתפו כ-40 סטודנטים במפגשי לימוד, סיורים באתרי מורשת וסדנאות שעסקו בסיפור הישראלי ובחיבור בין עבר, הווה ועתיד.
טקס הסיום נערך במוזיאון מכון איילון ברחובות, במעמד בכירי משרד המורשת, המועצה לשימור אתרים ו-HIT. המשתתפים ביקרו באתרים מרכזיים ובהם מקוה ישראל, בית ראשונים בנס ציונה ומוזיאון המושבה במזכרת בתיה, והפכו לשגרירים של המורשת הישראלית והעברתה לדורות הבאים.

צילום: רועי יהודה

אלפים השתתפו בכנס הקיץ של ארגון רבני צהר

אלפי משתתפים הגיעו השבוע לאקספו תל אביב לכנס הקיץ השנתי של ארגון רבני צהר, שנערך תחת הכותרת "לשם שמים וארץ". במהלך היום התקיימו שיעורי תורה, שיחות עומק, פודקאסטים חיים ומעגלי עדות ושיתוף, שעסקו בשאלות המרכזיות המעסיקות את הציבור הדתי לאומי ואת החברה הישראלית. בין המשתתפים הבולטים היה הפרשן הפוליטי עמית סגל, שעסק בכוחו של הציבור הדתי לאומי בעיצוב המערכת הפוליטית. העיתונאי אסף ליברמן והרב חיים נבון שוחחו על החברה הישראלית ועל מקומה של האמונה בתוכה, וראש ישיבת מעלה אדומים הרב חיים סבתו וראש ישיבת ירוחם הרב חיים וולפסון דנו בחיבור שבין בית המדרש לשדה הקרב.

צילום: דוברות עמינדב

הכשרת הקיץ של עמינדב

השבוע התקיים סמינריון הכשרת קיץ למתנדבות במסגרות החינוך של עמינדב- מוותיקות עמותות השירות הלאומי, בכפר הנופש מדרשת הגולן בחיספין.
המתנדבות יחלו את השירות שלהם בעוד חודש בתחומי החינוך המיוחד, גני ילדים, יסודי ועל יסודי, מסגרות מיוחדות, בנוסף לקומונריות והמרכזות החדשות של תנועות הנוער.
המתנדבות שמעו שיחות והרצאות משמעותיות בהיבטי השראה ומקצועיות, השתתפו בחוגים מעשירים ומעצימים, התנדבו בחקלאות, ונהנו מנופיה המדהימים של רמת הגולן.
מנכ"ל העמותה, אל"ם במיל' אורי לוי: "נתנו למתנדבות החדשות את מיטב החומר והרוח כצידה טובה לדרך, מכאן זה שלהם, לתת את הטוב ביותר במסגרות ההתנדבות השונות".

מועמד מפתיע בפריימריז של הציונות הדתית

עו"ד צביקה וישנגרד, סגן ראש העיר פ"ת , הודיע השבוע על התמודדותו בפריימריז של מפלגת הציונות הדתית שיתקיימו ביום ראשון.
וישנגרד מביא עמו ניסיון ציבורי ומוניציפלי עשיר, לצד עשייה משפטית וציבורית רבת שנים. בבחירות 2022 הוביל את פעילות המפלגה בפתח תקווה, שהסתיימה בהישג חסר תקדים: 18,300 מתושבי העיר הצביעו למפלגת הציונות הדתית - מההישגים הבולטים של המפלגה בגוש דן.
לדבריו, מועמדותו משקפת את החיבור בין הנהגה מקומית מוכחת לבין היכולת להרחיב את כוחה של המפלגה בזירה הארצית. הוא מאמין כי שילובו ברשימת הציונות הדתית יחזק משמעותית את התמיכה במפלגה בקרב תושבי גוש דן, ויביא מצביעים רבים נוספים שיבחרו בציונות הדתית.

עיונים

הרב אברהם וסרמן

ואחרונים, הלכו כולם בעקבותיהם, ועמלו כדי ליישב סתירות.

יש התולים בוקי סריקי בדבריו של הראי"ה (אגרות הראיה א, קלד) אודות ההתנגשות בין התפיסה הדרוויניסטית, שאיתה התמודד באופן נפלא במיוחד שלא תסתור כלל את תורתנו ומסורתנו. עוד הוסיף (שם) שכלפי כל שיטה מדעית שבאה לסתור איזה דבר מן התורה "צריכים אנו בתחילה לא דווקא לסתור אותה, כי אם לבנות את ארמון התורה ממעל לה, ובזה הננו מתרוממים על ידה... ואחר כך כשאין אנו נלחצים משום דבר, הננו יכולים בלב מלא בטחון להילחם עליה גם כן". הראי"ה לא נרתע אפילו מלמצוא נקודת אמת בפילוסופים כפרניים כמו ברגסון או דרווין. אבל כשהגיע לביקורת המקרא - לא חסך בביטויים קשים במיוחד כלפיה, ושלל אותה לגמרי. על היומרה ה"מדעית" של ביקורת המקרא כתב כי זו התוצאה של הכפירה והחוצפה "המתדמות למדעיות על פי ביקורת המקרא" (שמונה קבצים א, תרמו).

כבר בשנת תר"ע (1910), כשראה את ממדי ההרס הרוחני של הגימנסיה העברית, כתב: "כמה עלינו למחות במה שנוגע לדעות. דבר המורד של החורבן הגמור שהננו סובלים על ידי שולחי היד במקדשה של תורה, אלה מחבלי כרם ד' הזונים אחרי הבלי הגויים, בייחוד המפלצת שיצאה בהרחבתה על ידי המלומדים הגרמנים השקועים בשנאת ישראל בכל אופי רוחם האכזרי אשר ינקו אותו משדי גזעם, והם הם מחברי הספרים המסואבים מיסודה של חוצפת 'הביקורת של כתבי הקודש'" (מאמרי הראי"ה, "יום הביכורים זמן מתן תורתנו", עמ' 177). מאמר זה נכתב באביב תרצ"ג, 1933, חודשים ספורים לאחר עליית המפלגה הנאצית בראשות היטלר ימ"ש לשלטון, בחורף של אותה שנה. לכן הוסיף בסיום דבריו כי מפלצת זו "מראה לנו כעת את פרצופה האמיתי".

הרד"צ הופמן, איש הלכה מובהק ופוסק גדול, עשה עבודה אדירה בהזמת ביקורת המקרא, וכפי שקרא לחיבורו "ראיות מכריעות נגד וולהאוזן", אך זכה להתעלמות כמעט מוחלטת בקרב הפשטנים החדשים. זאת למרות שהיה אחד מגאוני הדור הקודם, שידע היטב את המחקר בשפת המקור (גרמנית) מה שרוב המחדשים לא יודעים. עבודה יסודית ומקיפה עשה גם הגאון רבי חיים הלר, שעליה אמר הרצי"ה קוק כי "הוכיח שהם אפילו לא ידעו עברית כראוי! זאת הדרך של מדע ביקורת המקרא" (שיחות הרצי"ה, מועדים, א, עמ' 231). לא למותר לציין את שליטתו של הרצי"ה בשפה הגרמנית, בה קרא כתבים של הוגים רבים.

> פרשנית המקרא נחמה ליבוביץ' – שהייתה אף היא דוברת גרמנית כשפת אם – גרסה כי אנשי ביקורת המקרא היו פוחזים ושגיאותיהם ניכרות לעיני הלומד. דומה שאילו לא היו גורמים בבית המדרש הדתי־לאומי מתייחסים ברצינות לביקורת המקרא – הייתה זו נדחקת לשולי השוליים של ההתעניינות, כפי שקרה לספרות הכפירה של המאה ה־19 ולתחומים נוספים

מפורסם הוא, שהמורים, בייחוד של הגמנסיה, בפרט מורה כתבי הקודש, נוטל הוא את נשמת היהדות מלב חניכיו, על ידי דעותיו הקיצוניות באדיקות נלעגה במבקרי כתבי הקודש היותר רעים. איני רוצה לגעל את עטי להציע את כל פרשת ההצעות השפלות... המוצעות לפני צעירינו על ידי המורים המתעים הללו. ואיכה נידום על זה? איככה נחשה?!" (אגרות הראי"ה א, רעט).

כשנתיים לאחר מכן כתב כי היהדות הארצישראלית, שברובה הגדול היא מאמינה ושומרת מצוות, דורשת מהעולים החדשים כמה עניינים אלמנטריים, ובתוכם כי בבתי הספר שלהם "התנ"ך, וביותר גוף התורה, לא יהיה נלמד על פי הביקורת החופשית, שפרצה כל גדרי המסורת והשחיתה את מקור הנועם של הקדושה הדתית והלאומית של ישראל, לא פחות ממה שקלקלה את האמת המדעית" (שם, שצב).

בניתוח עומק אודות הרקע שעליו צמחה אותה ביקורת, ציין את הגורמים שניתקו בין תורה שבכתב לתורה שבעל פה, החל מהכותים דרך הצדוקים והקראים "וכל מגלי פנים בתורה שלא כהלכה לכיתותיהם". בהמשך דבריו הוא קובע כי הדרך לביקורת המקרא נסללה בידי גישות אלה אשר "העמידו את הפשט במצב מפורד באפס השפעה מיתר דרכי התורה".

ניתוק הפשט מהרמז הדרש והסוד - המשלימים את הארת התורה - גרם "את מפורסם הוא, שהמורים, בייחוד של הגמנסיה, בפרט מורה כתבי הקודש, נוטל הוא את נשמת היהדות מלב חניכיו, על ידי דעותיו הקיצוניות באדיקות נלעגה במבקרי כתבי הקודש היותר רעים. איני רוצה לגעל את עטי להציע את כל פרשת ההצעות השפלות... המוצעות לפני צעירינו על ידי המורים המתעים הללו. ואיכה נידום על זה? איככה נחשה?!" (אגרות הראי"ה א, רעט).

כשנתיים לאחר מכן כתב כי היהדות הארצישראלית, שברובה הגדול היא מאמינה ושומרת מצוות, דורשת מהעולים החדשים כמה עניינים אלמנטריים, ובתוכם כי בבתי הספר שלהם "התנ"ך, וביותר גוף התורה, לא יהיה נלמד על פי הביקורת החופשית, שפרצה כל גדרי המסורת והשחיתה את מקור הנועם של הקדושה הדתית והלאומית של ישראל, לא פחות ממה שקלקלה את האמת המדעית" (שם, שצב).

בניתוח עומק אודות הרקע שעליו צמחה אותה ביקורת, ציין את הגורמים שניתקו בין תורה שבכתב לתורה שבעל פה, החל מהכותים דרך הצדוקים והקראים "וכל מגלי פנים בתורה שלא כהלכה לכיתותיהם". בהמשך דבריו הוא קובע כי הדרך לביקורת המקרא נסללה בידי גישות אלה אשר "העמידו את הפשט במצב מפורד באפס השפעה מיתר דרכי התורה".

ניתוק הפשט מהרמז הדרש והסוד - המשלימים את הארת התורה - גרם "את

נדל"ן

כללי

למכירה, בהזדמנות, מבנים טרומיים, עם מטבח ושירותים, ממוסד שנסגר. במצב מצוין. 052-7112098

דירות

מכירה

אלקנה

נכס נדיר בישוב אלקנה, במיקום הכי טוב בישוב. חצי דונם, 264 בנוי. זכויות בניה נוספות. 10 חדרים, אפשרות ל-2 יחידות דיור, מתוחזק ברמה גבוהה. ללא תיווך. לפרטים: יצחק הורניק 052-5246749

באר יעקב

בבאר יעקב, דירת 5 חדרים, 128 מ"ר, קומה 1, יח' הורים נפרדת, מזגן מיני מרכזי. ללא תיווך. 054-5840326

גבעת שמואל

דופלקס גן כזה לא ראיתם! ברחוב השקד המבוקש, למכירה 6 חד' כ-200 מ"ר בנוי, גינה כ-135 מ"ר, ברמה הגבוהה ביותר, מחסן וחניות. לרציניים בלבד! בבלעדיות Ken נדל"ן - חזקי ירט 0508-755-755

מבחר דירות בבלעדיות, 4-5-6 חדרים, במחירים אטרקטיביים ביותר. לפרטים נוספים: חזקי ירט 0508-755-755 תיווך Ken נדל"ן

לתיווך ken נדל"ן דרושות דירות למכירה, ג. שמואל, לקונים רציניים אחרי מכירת דירה. להערכת נכס/פגישת יעוץ (ללא תשלום) התקשרו למשרד: 0508-755-755 חזקי ירט

יד בנימין

ביד בנימין, קוטג' דו משפחתי, 5 חדרים, מיזוג מרכזי, גינה גדולה, עצי פרי, מיקום מצוין, קרוב לבתי כנסת, שכנים נהדרים! "דינה נכסים" -0544 978133

למכירה במיידי, ביד בנימין, דירת גן, 3 חדרים, מוארת ומרווחת, בנגישות מלאה, בפרויקט ייחודי לגיל השלישי, חברה נהדרת והשקעה מצוינת! "דינה נכסים" 054-4978133

עפרה

בהזדמנות! רק 20 דק' מירושלים, וילה פרטית, משופצת, 8 חדרים, גינה ענקית ומושקעת, ממ"ד, מזגנים, קמין, יונקרס ועוד הפתעות.. רק 2,650,000 ₪. "להב-נכסים" -050 8004505

נדל"ן ירושלים

מכירה

דירות

ארמון הנציב

בארמון הנציב, במציאה, למהירי החלטה, 4 חד', מרווחת, לכיוון הנוף, מחסן וחניה פרטית מקורה. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

גבעת זאב

בגבעת זאב, במציאה, 5.5 חד' + גינה פרטית כ-100 מ"ר, מטופחת ושמורה. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

גבעת שאול

בג. שאול, בית בודד ומיוחד דו משפחתי, אחוזי בניה נוספים, גינה גדולה. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

רמת בית הכרם

ברמת בית הכרם (שמחה דיניץ) בבניין איכותי, דירת גן, 4 חדרים, משופצת, מוארת ויפה. סלון ופינת אוכל מרווחים, נוף פתוח, חנייה כפולה, פארקים וגני ילדים בסמוך, קרוב גם למכללת עזריאלי, שערי צדק ועוד, בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4549435

תלפיות

בצפון תלפיות, נושק לבקעה ("מתחם אלנבי"), 4, ממ"ד, יפייפיה, מוארת ומרווחת, מרפסת סוכה קטנה, 2 חניות פרטיות, מחסן, בניין מבוקש ושקט, קרוב לטיילת שרובר, ביהכנ"ס, חנויות, בריאות, חינוך וכו'. בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4574801

גילה

בגילה, במציאה, 4.5 חד' + מ. סוכה, נגישות מלאה, מחסן, יח"ד - 2 חד', סמוך לבית כנסת. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

מבשרת ציון

במבשרת ציון (הגלבוע), 4, מוארת, מרפסת סוכה, נוף פתוח ומרהיב, קרוב למוסדות חינוך, פארק וגינות, קאנטרי, מרכז קניות, שירותי בריאות וכו'. מחיר אטרקטיבי! מתאים לזוגות צעירים ומשקיעים, בלעדי! "אנגלו-סכסון" 077-9973539, 055-4549353

פסגת זאב

בפסגת זאב, 4 חד' + גינה היקפית + מחסן, 2 חניות פרטיות, שכירות גבוהה. ת.ק.מ - בלעדי לחיים 052-4419402

קרית משה

בק. משה - בניין בוטיק חדש, 3 חד', 2 מרפסות סוכה + חניה מקורה, במחיר מציאה!! ת.ק.מ - בלעדי הדסה 058-4931070

בק. משה, במיקום שקט ומרכזי, 5 חד', 4 כיוונים, סוכה, חניה פרטית ויח"ד נפרדת. ת.ק.מ - בלעדי הדסה 058-4931070

בקרית משה, בבניין חדש, 4 חד' + מרפסת לנוף וחניה פרטית, במחיר אטרקטיבי. ת.ק.מ - הדסה 058-4931070

נופש

אזור הכנרת

"נוף האגם" בכרכום, 3 חדרי אירוח זוגי/ משפחתי, עד 12 נפשות. מאובזרות במטבחון, ג'קוזי, בריכת שחיה, פינת מנגל וחצר יפה הצופה לכנרת ורמת הגולן. 052-3264521

גליל מערבי

במושב ליד נהריה, צימרים למשפחות, חדר אוכל גדול וחדר תפילה, משחקים בחצר, בריכה מחוממת והכל באווירה כפרית ודתית. 052-8669090

מעלות

דירות נופש בצפון - "שיר המעלות". דירות מאובזרות וממוזגות, בריכה ענקית + ג'קוזי. לפרטים ותמונות חפשו בגוגל: מרכז ממן מעלות תחת לשונית יחידות אירוח. טלפון להזמנות -052 7400402 ציפורה

הודעה בדבר הגשת בקשות להקצאת מקרקעין ומבנים לצרכי ציבור

595/5

בכוונת המועצה האזורית מטה בנימין לתת רשות שימוש לתאגידים כמפורט להלן. ההקצאה כפופה לנוהל הקצאת קרקעות ומבנים ללא תמורה או בתמורה סמלית באיו"ש (להלן: "הנוהל") והודעה זו על פיו. להלן המגרשים המבוקשים, התאגידים המבקשים והמגרשים המוצעים:

ישוב	תב"ע	מגרש	שימוש מבוקש	התאגיד המבקש	מספר תאגיד
אדם	240/2/11/3	418	בית כנסת	מגד המערב – גבע בנימין	580592590
שילה	205/16	3001	פנימיות לתלמידות אולפנה	מרכז ישיבות בני עקיבא	580082741
חרשה	235/9/1	4004	ישיבה	עמותת בני חורין נריה	580358281

תאגיד המבקש הקצאה למי מהמגרשים, ימלא חוברת בקשה ויגישה במשרדי אגף נכסים במועצה אזורית מטה בנימין לידי דיאנה אבידן - רכזת הקצאות לא יאוחר מ-60 יום ממועד פרסום הודעה זו. לפרטים ניתן לפנות לטלפון 02-9700604.

הקצאות תהיינה על פי תבחינים לקבלת הקצאת קרקע לשימושים לעיל, כפי שאושרו במליאת המועצה, בהתאם לנוהל.

מודגש בזאת כי על פי חוזר מנכ"ל משרד הפנים, העמותות והגורמים המצוינים בפרסום זה מחויבים לשאת בעלות הפרסום. תשלום זה יהיה תנאי להעלאת הבקשה לדיון בועדת ההקצאות, ויש להסדירו תוך 30 יום מיום פרסום זה. אין בפרסום מודעה זו משום התחייבות של המועצה לקבל בקשה כלשהיא.

אגף הנדסה

המינהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון, מועצת התכנון העליונה, ועדת משנה להתיישבות

הודעה על הפקדת יו"ש - תכנית מפורטת מספר יש/235/15

סוג היחס	מספר התכנית
שינוי	235/12
שינוי	235/8
שינוי	RJ/5

מקום התכנית

קואורדינאטות: קווי אורך: 212925-213620

קווי רוחב: 650510-650880

התכנית נמצאת בגוש פיסקאלי מס' 1 חלק ממוקע רס אבו אזתון באדמות הכפר ראס כרכר וגוש פיסקאלי מס' 2 חלק ממוקע דו אבו קרע ובגוש פיסקאלי מס' 5 חלק ממוקע אש שיך עיסא באדמות הכפר אל מזרעה אל קביליה.

ביישוב: טלמון.

מטרות התכנית:

1. שינוי יעוד מקרקע חקלאית ודרכים לשטח למבנים ומוסדות ציבור, בית עלמין, דרך או טיפול נופי ודרכים.
2. קביעת השימושים המותרים ביעוד הקרקע.
3. התוויית רשת הדרכים למיניהן וסיווגן.
4. קביעת זכויות, הוראות ומגבלות בניה בתחום התכנית.
5. קביעת הוראות לבינוי ועיצוב אדריכלי.
6. קביעת הוראות לפיתוח השטח.
7. קביעת תנאים, שלבי ביצוע ושלבי פיתוח שיחייבו את מבצעי התכנית.
8. קביעת הוראות להוצאת היתרי בניה והיתרי איכלוס.

בהתאם לסעיף 24/20/ לחוק תכנון ערים, כפרים ובניינים מס' 79 לשנת 1966, מודיעה בזה ועדת משנה להתיישבות על הפקדת תכנית מפורטת מס' 235/15 שינוי לתכנית מתאר אזורית RJ-5 ולתכניות מפורטות מס' 235/8, 235/12. התכנית נמצאת במשרדי לשכת התכנון המרכזית בבית אל ו/או משרדי מהנדס הועדה מיוחדת לתכנון ובניה מטה בנימין ויכול כל אחד לעיין בה ללא תשלום בימי קבלת קהל. נוסח זה הינו הנוסח המחייב של התכנית.

בנוסף, ככלל, יפורסם עותק מן התכנית גם באתר האינטרנט של מנהל התכנון בישראל www.iplan.gov.il ואולם אין מדובר בעותק מחייב ואין בפרסומו של עותק זה כדי להשפיע על מנין הימים לצורך הגשת התנגדויות. ובנוסף, ככלל, יפורסם נוסח הודעה על הפרסום גם באתר האינטרנט של המנהל האזרחי ליהודה ושומרון: http://gov.digitalst.co.il כל מי שיש לו עניין בתכנית זו רואה עצמו נפגע ממנה, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת. התנגדות זו תוגש בכתב בצירוף כל המסמכים התומכים בהתנגדות, לרבות מפה או מסמכים אחרים המאפשרים זיהוי מיקומו של הנכס שבבעלות המתנגד וכן המוכיחים את זיקתו של המתנגד לתכנית. באזורים לא מוסדרים, לא יילקחו בחשבון נסחי רישום של משרדי מס רכוש ללא צירוף מפה טופוגרפית מצבית העדוכה בידי מודד מוסמך המתארת את הנכס, מיקומו, גודלו, וכן, וכן לא תילקח בחשבון התנגדות בלתי מנומקת ומבלי שהוכחה זיקתו של המתנגד לתכנית המופקדת. כן יש לצרף תצהיר, המאומת ע"י עורך דין והמאמת את העובדות שעליהן ההתנגדות מסתמכת. רשאי המתנגד לפרט את הצעותיו לשינוי התכנית אם ברצונו לכך. על המתנגד לפרט את כתובתו הפרטית ומס' הטלפון שלו.

התנגדות לועדה מחוזית תוגש באמצעות טופס הגשת התנגדות באתר מידע תכנוני של מינהל התכנון בכתובת https://mavat.iplan.gov.il

לחילופין, ניתן לשלוח את ההתנגדות למשרד לשכת התכנון בבית אל, ת.ד. 16 או בדואר אלקטרוני planningyosh@iplan.gov.il או למשרד מהנדס הועדה המיוחדת לתכנון ובנייה מטה בנימין, בתוך 60 יום מתאריך פרסום הודעה זו בעיתון.

אדריכל יהודה אלקלעי, יו"ר ועדת משנה להתיישבות, אזור יהודה ושומרון

צפת

"בית ארז אירוח יהודי": בהר כנען, 60 מיטות + חצר ובריכה, תאריכים אחרונים באוגוסט (רק אלול) במחיר מיוחד. beiterez.co.il , 053-4185084

קדיתא

בקדיתא, בית אומנותי בלב כרם זיתים, 3 חדרי שינה, סלון 60 מ"ר + בריכה, לחופשת "בין הזמנים". 052-5570428

קרית שמונה

יחידות אירוח "עם כלביא", מאובזרות, שתיה חמה, חצר, ללא בריכה, מיקום מרכזי קרוב לנחלים, במחיר מיוחד. 050-5294761 נותרו מקומות בודדים.

דרושים

לתיווך ת.ק.מ. דרוש/ה סוכן/ת נדל"ן, נמרץ/ת, באזורים חרדיים, לטרוף הרבה עסקאות. חיים: 052-4419402

הצטרפו לעסק מצליח, בזמנכם הפנוי, מהבית, דרך המחשב או הוואטסאפ. גליה: 052-8739616, שמואל: 052-2506041

מקום זה יכול להיות שלך

בס"ד

חבל לכיש

נעם צביה

בית הספר נֹעם בני דקלים בנים במזרח לכיש מתחדש

אם אתם מחפשים עבודה עם שליחות באווירה משפחתית מקומכם איתנו!

אנחנו מחפשים:

מורות ומלמדים מעולים

שאוהבים את הילדים, אוהבים תורה ודעת, יודעים לראות את הטוב ולהוביל להצלחה!

לפרטים: הרב מוטי שטרן מנהל ביה"ס 050-3056128
קרן 058-7710661

Israel Sci-Tech Schools Network

אלעד

הרשת הטכנולוגית-מדעית המובילה בישראל
מכללות ובתי ספר לטכנולוגיה מתקדמת ולמדעים

לאורט ישיבה תיכונית "ראשית חכמה" אלעד

דרוש/ה מנהיג/ה חינוכי

מנהל/ת שש שנתי

לשנה"ל תשפ"ז

דרישות התפקיד: ע"פ חוזר מנכ"ל משרד החינוך - מינוי מנהלים.

כישורים נוספים רצויים:

- תכנון אסטרטגי - ראייה מערכתית, בנייה וניהול תוכניות עבודה ויישומן.
- הובלת מערכת חינוכית חדשנית, תהליכים פדגוגיים וחינוכיים בראייה מוטת עתיד. יצירת אקלים מיטבי וחינוך לערכים בקרב תלמידי ביה"ס.
- ניהול מערכת חינוך שש שנתית.
- ניהול קשרי עבודה יעילים והדוקים עם קהילת בית הספר, הרשות המקומית וגופים ציבוריים.

יש לשלוח קו"ח ואישור נתוני העסקה למייל - sharonba@admin.ort.org.il
עד לתאריך 28/7/2026 רק פניות מתאימות תענינה.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי בני-ברק
הודעה בדבר אישור תכנית מתאר מקומית
תכנית מס': 501-1494913
שם התכנית: תוספת קומות ושטחים ושינוי ק"ב במגרשים ציבוריים
גרסת הוראות 6 תשריט 2

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 בדבר אישור תכנית מתאר מקומית מספר: 501-1494913
המהווה שינוי לתכניות הבאות: תמ"א 1 כפיפות, בב/105/א שינוי, בב/105/ב שינוי, בב/105/מצ/1 כפיפות, 501-0416891 שינוי, 501-0308296 כפיפות, השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: 7348743.00
רשות מקומית: בני ברק
מטרות התכנית:
שינויים ותוספות במגרשים ציבוריים.
עיקרי הוראות התכנית:
1. שינויים בקווי בניין במגרשים ציבוריים.
2. תוספת קומות ושטחים במגרשים ציבוריים.

הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בעיתונות בתאריך 12/12/2025 ובילקוט הפרסומים מספר 14059, עמוד 1928, בתאריך 18/12/2025 התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבנייה בני ברק, רח' ירושלים 58, בני ברק, טל' 03-5776487, ובמשרדי הועדה המחוזית מחוז תל אביב, קריית הממשלה, דרך בגין 125, תל אביב.
כל מעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

הרב חנוך זייברט
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה בני-ברק

59597

מעוניין לקנות
ספרי תורה ישנים
(גם גניזה)
משלם מחיר טוב
054-6420392

56398

בס"ד

לישיבת 'צביה קטיף' יד בנימין

דרושים

לשנת הלימודים תשפ"ז

מדריכים
אוהבים לומדים במקום

אם בית

עו"ס

נא לשלוח קו"ח
יאיר שחר - 055-6698744
Yairshahar1992@gmail.com
- רק פניות מתאימות תיעננה -

בס"ד

דרושות

משפחות דתיות

לארח גרושה יתומה מהורים
אמא טריה לילדה
צנועה בעלת תשובה
שבתות וחגים כולל לינה

טל: 054-7370707

59596

עמינדב
נותנים יותר

לעמותת עמינדב דרוש/ה

מנהל/ת אזור מרכז-צפון

משרה מלאה | התפקיד כולל רכב

התפקיד כולל

הובלה מקצועית וניהול ישיר של כ-15 רכזות שטח.
ניהול מחוז של למעלה מ-600 מתנדבים/ות.
תכנון, ביצוע ומעקב אחר תכנית עבודה מחוזית.
עבודה שוטפת עם מטה הארגון וגורמים פנים וחוץ ארגוני.
עבודה שוטפת מול גופים מפעילים במחוז.
הנחייה, חניכה ופיתוח מקצועי של צוות המחוז.

דרישות

ניסיון ניהולי - חובה.
כישורי הובלה, תכנון ויכולת ניהול מטרות לביצוע.
ניסיון בהנחיית צוותים ועבודה מול ארגונים.
יחסי אנוש מצוינים, יוזמה, יכולת הקשבה והנעה.
ניסיון קודם בתחום השירות הלאומי- יתרון משמעותי.

שליחת קו"ח למייל jobs@aminadav.org.il
יש לציין בנושא את שם המשרה | רק פניות מתאימות תענינה

לפנימיית "אמונה נווה מיכאל" בפרדס חנה

דרוש/ה

רכז/ת חינוך

לתפקיד עם משמעות עמוקה, סיפוק אדיר ויכולת השפעה על חייהם של ילדים ובני נוער.

דרישות התפקיד:

- ניהול שוטף של חיי היום-יום בפנימייה והובלת תהליכים חינוכיים.
- ליווי, ניהול והדרכת צוות המדריכים ובנות השירות הלאומי.
- ניהול המערך החינוכי ועבודה שוטפת מול גורמי חינוך, רווחה וטיפול.
- טיפול ומתן מענה במצבי משבר.

מה אנחנו מחפשים?

- תואר ראשון בתחומי החינוך, הטיפול או מדעי החברה - חובה.
- ניסיון בעבודה בפנימייה ו/או עם ילדים ונוער - חובה.
- ניסיון בהדרכה או בניהול צוותים - יתרון משמעותי.
- יכולת הובלה, ארגון וניהול משימות במקביל
- יחסי אנוש מצוינים ויכולת עבודה בצוות רב-מקצועי.

הזדמנות אמיתית להשפיע, להוביל ולצמוח.
סביבת עבודה מקצועית, חמה ומשפחתית.
תנאים טובים ומגורים בכפר.

אמונה נווה מיכאל
מרכז חירום לנערות

לשליחת קו"ח:
moshe.efrati@neve-michael.com

נזכרים בילדות המתוקה שלכם
בבית דמוד קרקע ביישוב?
גם לילדים
שלכם מגיע
הלל-בוטיר

ביישוב פני קדם בגוש עציון
הנוסטלגיה אינה נחלת העבר.

קהילה חמה, מרחבים פתוחים ובית פרטי או
דו משפחתי עם גינה שתשמחו לחזור אליו -
זו יכולה להיות המציאות שלכם.

סרקו:

החל מ-2,490,000 ש"ח

פני קדם

הרי זהב

076-599-3222